کوائف اعیان وارکان سرکار دولت مدار آصفیہ

از اہل اسلام

بیان خاص

طبع اول

۵۰۰ جلد

نگارستان آصفی

مصنفہ سید التفات حسین خان میر منشی رزیڈنسی حیدر آباد

جس کو مصنف نے سنہ ۱۲۲۸ ہجری م سنہ ۱۸۱۳ عیسوی مین تالیف فرمایا۔

باہتمام

نواب عزیز جنگ بہادر ولا تخلص وظیفہ یاب حسن خدمت سرکار عالی

مطبوعہ

عزیز المطابع حیدر آباد دکن

قیمت فی مجلد

پانچ روپیہ

۱۳۱۵ فصلی

بسم اللہ الرحمن الرحیم

برضمیر مہر تنویر صاحبدلان حقیقت رس وحقیقت شناسان صبح نفس مخفی و مستتر مباد
کہ نخلبند سرابستان ہمیشہ بہار و مولف این نگارستان سراپا نگار اضعف العباد سید
التفات حسین خان میر منشی رسیڈنسی حیدرآباد عرضہ میدہد کہ ابتداے
طلوع نیّر عہد میمنت مہد جناب نواب مستطاب معلی القاب خدیو جہان پناہ فرمانفرماے
معدلت دستگاہ موکّد مبانی ایالت مشیّد قواعد امارت فروزندہ وسادۂ عظمت و
جہانبانی فرازندۂ لواے سلطنت وکشورستانی سپہر جناب ہلال رکاب مہر نگین
قطب تمکین خورشید کلاہ انجم سپاہ بہرام رزم سکندر عزم زبدۂ نوأئینیان عظیم الشان
مشیر خاص حضور فیض معمور بادشاہ کیوان بارگاہ انگلستان اشرف الاشراف
جناب مارکویس آف ہستنگس گورنر جنرل بہادر ادام اللہ تعالی اقبالہ وبسط
علی العالمین ظلالہٗ درسنہ ۱۲۲۸ھ یکہزار و دو صد و بیست و ہشت ہجری مطابق ۱۸۱۳ء
یکہزار و ہشت صد و سیزدہ عیسوی حسب الطلب والاجناب مرحمت انتساب گوہر

دریاے ایالت دریاے گوہر امارت مہر سپہر کامرانی ماہ اوج قدردانی فلاطون دانش ارسطو بنیش زبدۂ عمائد با فرہنگ فرنگ اعتماد الدولہ انتظام الملک مستر ہنری رسل صاحب بہادر ثابت جنگ رفع اللہ لوار دولتہ وحشمتہ کہ از طرف سرکار عالم مدار آنربل کمپنی انگریز بہادر خلد اللہ ملکہ بمنصب رسیدنسی سرکار دولتمدار حضرت بندگان عالی متعالی دام ظلہ رونق افزا و کار فرما است از شہر مسرت بہر بنارس بفرخندہ بنیاد حیدر آباد مشرف وممتاز وبدولت ملازمت آن ولی النعم بمنصب خدمت میر منشی گری رسیدنسی اعظم مفتخر وسرفراز گردیدہ بنگاہ عنایت ونسیم مرحمت آن والا مناصب کہ ذرہ را مطلع آفتاب عالم آرا وقطرہ را منبع ہزار دریا میسازد رونق کار این نا کارۂ ہیچمدان مثل فروغ اختیار والد ماجدم منشی میر عزیز اللہ خان کہ در عہد رسیدنسی مستر جمس کرک پاتریک صاحب مرحوم بکمال اعتبار لمعۂ ظہور داشت غرا تمیا زیافت۔ روزے در سال یکہزار ودو صد وسی ویک ہجری از زبان فیض ترجمان آن عالی مناقب عز نفاذ پذیرفت کہ اکثر بخاطر عاطر جلوۂ استحسان میدہد کہ اگر احوال میمنت اشتمال سرکار دولت مدار آصفیہ مشتمل ذکر انتساب عالی متعالے بشرح وبسط کوائف ورود وسعادت مآل وحقائق تعداد جمع آمدنی ملک ومال با کیفیت وحقیقت ہر یکے از تشبثان عظام ومتوسلان والا مقام وکارپردازان ذوی الاحترام کہ مفید حال ومنتج مآل باشد بعبارت بے تکلف قریب الفہم مبرا از مبالغہ واغراق ومعرا از اشکال واغلاق زیب ارقام وحسن انجام یابد۔ خالی از کیفیت خاص و

عاری از صلاح عام نتواند بود. هرچند امتثال فرمان واجب الاذعان زیاده از لیاقت
این ہیچمدان وقلت فرصت باعث اشتغال امورات علاوه آن بود. اما بعنایت
الہی بحسب مطلوب از تالیفش فراغت یافتم **بہنگارستان آصفی** موسوم ساختم قطعه

غرض نقشے است کز ما یاد ماند | کہ ہستی را نمی بینم بقائے
مگر صاحبدلے روزے برحمت | کند در کار این مسکین دعائے

باید دانست که سلسلۂ خاندان میر قمرالدین مخاطب به آصفجاه براین منوال است
که جد مادرش سعدالله خان وزیر اعظم صاحبقران شاہجہان. وجد پدری او
عابد خان سمرقندی از احفاد شیخ شہاب الدین سہروردی است که در عہد شاہجہان
وارد شاه جہان آباد شده درسلک مقربان شاہزاده اورنگ زیب زیب انتظام
یافت و بعد اورنگ آرائی شاہزاده بتدریج بمنصب پنجہزاری عزت و اعتبار
بہم رسانده بخدمت صدارت کل مامور شد. و در محاصره قلعۂ گولکنده در سنه ۱۰۹۸
یکہزار و نود و ہشت ہجری بزخم گوله گوے جانفشانی ربود. محمد امین خان اعتماد الدوله
پسر خواجه بہاء الدین است که برادر نواب عابد خان و قاضی بلدۂ سمرقند بود.
محمد امین خان از وقت فرخ سیر منصب بخشی گری دوم بالاستقلال داشت و آخر بپایه
وزارت قدم نہاد. الا بعد خلعت وزارت اجل فرصت نداد و در ایام معدود
درگذشت. خلف عابد خان میر شہاب الدین است که رفته رفته بمنصب ہفت ہزاری
باضافه فقرۂ فرزند ارجمند بخطاب عابد خان فیروز جنگ و صوبداری گجرات

علم مباهات برافراخت و در سنه ۱۱۲۲ یکهزار و یکصد و بیست و دو هجری ازین جهان
کوس رحلت فرو کوفت. خلف او میر قمرالدین که سال ولادتش از اعداد
نیکبخت ۱۰۸۲ هویداست بخطاب چین قلیج خان و منصب پنجهزاری سربلندی و
بمرور بخطاب خان دوران بصوبداری مالوه عز امتیاز یافت. در اول سال
جلوس محمد فرخ سیر بادشاه بخطاب نظام الملک و حکومت سنبهل مرادآباد مامور
شد. بعد ازان بصوبداری مالوه سر برافراشت. سید حسین علی خان وزیر
از اختلاف مذهب تغیری نظام الملک و طلب او بحضور تجویز داشت.
نظام الملک قصد تسخیر دکن پیش نهاد همت کرده در سنه ۱۱۳۲ یکهزار و یکصد و سی و
دو هجری از مالوه متوجه دکن شد و بلده برهان پور از انور خان و قلعه اسیر
از طالب علیخان بصلح و موافقت بدست آورد. و ششم شوال همین سال
با سید عالم علی خان برادرزاده سید حسین علیخان وزیر که بصوبداری اورنگ آباد
مامور بود محاربه افتاد و بعد کشته شدن عالم علیخان بر قلعه دولت آباد و صوبه
اورنگ آباد قابض و متصرف گردید. نظام الملک در سنه ۱۱۳۴ یکهزار و یک صد
و سی و چهار هجری از دکن بشاهجهان آباد رسیده پنجم جمادی الاول بخلعت وزارت
و خطاب آصفجاه مخلع گردید و ضمیمه وزارت و ایالت دکن بصوبداری گجرات
و مالوه علم نام آوری برافراخت. و حامد خان عم خود را نائب نظامت گجرات
کرده بمالوه شتافت و نیابت مالوه بعظیم الله خان پسر حامد خان تفویض نمود

وہمان سال بشاہ جہان آباد رسیدہ بجلدوے حسن کاروانی مورد الطاف خسروانی شدہ بدکن مراجعت کرد۔ ودر ۱۱۵۱ھ یکہزار ویکصد وپنجاہ ویک ہجری بحضور طلب شدہ صوبداری اکبرآباد شرف تفویض یافت۔ بہم ماہ ذیحجہ ۱۱۵۲ھ یک ہزار یکصد وپنجاہ ودو ہجری نادرشاہ دارد شاہ جہان آباد گشت آصفجاہ در ۱۱۵۳ھ یکہزار ویکصد وپنجاہ وسہ ہجری غازی الدین خان پسر کلان خود را بعہدہ نیابت وزارت درحضور محمد شاہ گذاشتہ خود بدکن آمد۔ میر احمد خان ناصر جنگ پسر دویمی کہ بہ نیابت پدر در دکن بود انحراف ورزید۔ ودر ۱۱۵۴ھ یکہزار ویکصد وپنجاہ وچہار ہجری درسواد غرب رویۂ اورنگ آباد جنگ واقع شدہ زندہ دستگیر گردیدہ چندروز ترک لباس نمود۔ آصفجاہ بمقتضاے محبّت و ترحّم پسر را پیش خود طلبیدہ ہر روز بار در بار دادہ آئین تربیت وآگہی امور ریاست منظور میداشت۔ ودر ۱۱۶۱ھ یکہزار ویکصد وشصت ویک ہجری در سواد بُرہان پور آصفجاہ ودیعت حیات سپرد وقبل از دو ساعت میر احمد خان بہادر ناصر جنگ را روبرو نشاندہ ہفدہ نصائح ارشاد نمود۔

دفعات وصایا اول۔ برئیس دکن لازم است ہرگاہ سلامت نفس و ایمنی از جنگ وجدل وافزائش وآبادی ملک خود خواستہ باشد بایدکہ با مرہٹہ ہاکہ زمینداران این ملک اند آشتی دارد وتامقدور از خود سر رشتہ آشتی را برہم نزند ودرصورت ناچاری لاچار است۔

دوم ۔ در انہدام بنی آدم کہ بنیاد او ساختۂ رب العالمین است البتہ تامل بکار برد مثل خوشہ گندم وجو نیست کہ در ہر سال از کشتکار روید مگر مجرم را بقاضی کہ متحمل آن امر خطیر است تفویض نماید کہ او موافق امر شرع شریف ہر چہ حکم کند بجا آرد از خود حکم قتل نکند۔

سیوم ۔ زندگانی خود و انتظام امور ممالک را منحصر در سفر داند ولذت منزل نو وسایۂ خیمہ را در ہیچ حال از دست ندہد کہ حق سبحانہ در کلام مجید فرمودہ فسیروا فی الارض اشارتیست از سفر و بسا انتظام ریاست در جہان گردی است مگر وقفہ بقدر ایام چہاونی ضرور است کہ جمیع جانوران وانسان را درین ایام تکلیف می شود ۔ و تعیناتی سپاہ ہم باوطان آنہا منظور باشد کہ قطع نسل نشود۔

چہارم ۔ کارہاے جمیع خلائق محض از افضال الٰہی متعلق بخود دانستہ باید کہ بعد اداے فرض وواجب اوقات عزیز خود را بہ تنظیم امور متعلقہ تقسیم نماید وخود را بیکار نداشتہ محاسبہ شبانہ روز خود از امور دنیا و دین میگرفتہ باشد کہ عاقبت بخیر گردد۔

پنجم ۔ بشناسد کہ بناے دولت مابمیامن انفاس بزرگان است چنانچہ در ابتداے تعلقہ بادشاہی صدارت باین خاندان تعلق داشت ومن تا این وقت کہ زمان رحلت است توقیر وتعظیم فرقہ دعا کہ بدون آن لشکر و غا بکار نمی آید از ہمہ امور دنیوی مقدم بر سائر امورات ریاست دانستہ استمداد ہمت

از غربا و فقرا که باب اللہ اند میکردم و سبقت در سلام که سنت محمدؐ بیست بجا
می آوردم باید که ہمین شیوہ برخود مرعی داشتہ باشد۔

ششم۔ زمین و آسمان از قدیم است و خلوق خدا ہم از قدیم۔ پس
درین صورت زمین فقط حصۂ خود ندانستہ اتلاف حق بکسے نکند و پاس موروث
ملحوظ داشتہ باشد۔

ہفتم۔ دکن کہ عبارت از سلطنت شش صوبہ است و این معنی از مطالعہ
تواریخ واضح میشود کہ پیش ازین در ہر صوبہ بادشاہی بود ذوی الاحتشام مستقل
لکھوکہا از فرقہ سپاہ می بودند الحال اینہمہ زمین از عہد حضرت خلد مکان بیک
کس تعلق گرفتہ رفتہ رفتہ حضرت حق سبحانہ محض بکرم خود من عاصیؔ اعطا
فرمودہ برسر خلائق رئیس ساختہ تا این وقت انچہ پاسبانی خلائق وکم وبیش
قدردانی مخلوقش بود پرداختم سزاوار آنست کہ خبرگیری خاندان و ناموران
مردم بکارہاے سرکار خود نوبت بنوبت چہ از فرقہ اہل اسلام وچہ از فرقہ
ہنود تبدیل آن سال بسال نہایت دوسال از جملہ واجبات دانستہ می نمودہ
باشند کہ دیگران محروم نمانند و سررشتہ این کار چہ از خود وچہ از پیشروان خود
پیوستہ جاری دارند تاکہ در مدت العمر مردم راکہ ہریک بلاتفاوت جواہر پارہ
ایست بے بہا و بلطف وعنایات جمع کردہ ایم در ہیچ حال قدر آنہا از دست
ندادہ سخت وسست اینہا برداشت نمودہ بیکار ندارد و بکار لائقہ مامور سازد۔

ہشتم - برادران صغیر خود را بجاے فرزندان خود دانسته پرورش نماید و در تربیت آنہا کوشش بلیغ فرماید و از افزونی قدر و منزلت آنہا مبذول دارد که غمخوار اند و از دل بداند که اینہمہ ہا قوت بازو و تقویت ناموس اند ہرگاہ مرفہ حال خواہند بود ہرگز زوال دولت نخواہند خواست وقتیکه گرسنه و مفلس باشند سلطنت آصفیہ را بمخالفان جہت قطعۂ زمین خواہند فروخت و ہدایت محی الدین خان را از جملہ فرزندان خود تصور نمودہ بشفقت و عنایات ازان خود گرداند و درصدد شکست او نباشد و گوش بر سخن غمازان نہ نہد و عوام و اراذل را در خلوت و مجلس خود بار ندہد که ہیبت سلطنت را زیان دارد و از غرور باریابی حضور خلق خدا را ایذا تمام خواہند داد -

نہم - ادنئے را بکار عمدہ و عمدہ را بکار ادنئے مامور نسازد که نارسائی او و بے اعتنائی این کار را ضائع بسازد - وجہ تقرر دیوانی بہ پورنچند که شخص ادنئے و بے رتبہ بود از براے اینکه امراء حضور قدر کار دیوانی ما را ندانسته در امر تکالیف شاقہ میکردند نظر بہ نفس شکنی و تادیب آنہا او را بر این کار مامور ساختم کار فرما درست باشد کارکن ہرکه باشد - پورنچند آدم خوب و تحصیل زر بقایاے سرکار بآئین بہین بمعرض وصول می آرد - اگر دو سه سال دیگر ہم بکار مامور بحال باشد میشاید باز مختار اند -

دہم - در ہمہ حال یقین بداند که ریاست دکن موقوف بر عالم بندگی و نوکری آنست

باید که آداب ظل سبحانی را در هیچ حال از خود فوت نکند که از امر آداب شکنی عند اللہ ماخوذ و عند الناس مطعون خواهد بود۔ چنانچہ نادر شاه قهرمان ایران وقتیکه در دہلی رسید روزے بفرط عنایت مارا بعطاے سلطنت خطاب کرد۔ فی الفور ہمین عرض کردم که ما مردم از قدیم اباً عن جدٍ نوکر پیشه ایم ازین معنی نمکحرامے مشهور خواہم شد و حضرت را به بدعہدی و بدقولی شہرت خواہند داد۔ ازانجاکه ذات شریفش سخن سنج بود بسیار محظوظ شده آفرین گفت۔

یازدہم۔ تا مقدور از خود در جنگ اقدام نکند۔ ہر چند که جمعیت طرف ثانی قلیل کمتر باشد غیرت الہی دلیری رانمی پسندد۔ کم من فئةٍ قلیلةٍ غلبت فئةً کثیرةً باذن اللہ۔ و تا ممکن است باید که در رفع مناقشه کوشد و چون داند که طرف ثانی مبادرت مینماید ناگزیر حق بطرف خود قائم کرده بعجز و الحاح استمداد از حق سبحانه تعالی خواسته برمکان خود ثابت قدم و راسخ دم باشد و تا مقدور زنہار ر و بقبله جنگ نکند چراکه فتح بید اختیار اوست۔

دوازدہم۔ اسبابیکه از فضل لایزال ذو الجلال انچه موجود دارم اگر قدم بقدم من گزاشته صرف نماید یقین که طبقه بطبقه وفا خواہد کرد والا زیاده از دو سه سال کفاف نخواہد کرد۔

سیزدہم۔ اینہمه خزانه که در رکاب موجود داشتم ازبراے دلجمعی سپاه و سائر لشکر خصوص در بودن خزانه ساہوکاره پیوسته آبادمی باشد و از آبادی اینہا

مخالف ولشکر او خود بخود پریشان و متلاشی میشود الحمد لله از ابتدای انتظام این دولت تا این هنگام رحلت حق سپاه زیاده از دو سه ماه برخود باقی ندارم اما با وجود این از سپاه خود آنقدر می ترسم که از سپاه مخالف نمی ترسم باید که در همه حال اینها را از خود بیدل ندارد که در همه حال رفیق و باعث انتظام دولت و ناموس اند۔

چهاردهم۔ بمقتضای بشریت امر نا بایستی درین پیری از من سرزده و حالا که محل انو قرار یافت از انجا که مقدمه ناموس است پاس آن درهمه حال ملحوظ باشد که انگشت اعتراض بلند نشود۔

پانزدهم۔ زنار داران دکهنی همه کشتنی و گردن زدنی اند خصوص سرکرده این قوم دو کافر اند۔ یکے مورو۔ دیگرے رام داس که برهمن کاشانه دولت صدساله اند در قلعه محمد نگر قید کرده ام در قید داشتن اینها انتظام دولت خود داند هرگز از قید خلاص نسازد و لفظ پنڈت خانه که در عالم مشهور است عبارت از قید کردن این مردم است۔

شانزدهم۔ از مردمان برهان پور احتراز باید کرد۔ درین مدت مکرر به تجربه رسیده که مردم برهان پور و بیجاپور مثل مردم کشمیر اند از صحبت اینها تا مقدور کناره کشند۔

هفدهم۔ الحال بروید و مردم کارخانه را بر کارخانجات مامور کنید و هر یک را

بتاکید وتقید تمام قائم سازید که مهلت زیاده از دوسه ساعت یافته نمی شود شما را بخداے کریم سپردم هدایت نصیب کند و در همه حال نصیر ومعین شما باشد وسایه عنایت وافضال خود از سر شما باز نگرداند والسلام علیکم۔ **قطعه۔**

برخیز که وقت افتراق است امروز ... با محنت و درد اتفاق است امروز

اے دیده رخ وصال و یدی یکچند ... خون بار که نوبت فراق است امروز

مخفی مبادکه محمد شاه بادشاه وقمر الدین خان وزیر پدر معین الملک بہادر عرف میر منو صوبدار لاهور وآصفجاه درهمین سال ازینجهان فانی درگزشتند انورالدین خان گوپاموی جد والاجاه حاکم چینا پٹن که از جانب آصفجاه قبل از یک سال بمهم کرناٹک مامور بود۔ احوال شورش وفساد هدایت محی الدین خان دختر زاده آصفجاه که بانتظام صوبه بیجاپور متعین بود وباتفاق حسین دوست خان اهل نوایت حاکم ارکاٹ باموسی بهوسی نامی فرانسس مرتکب حرکات ناپسندیده گردید دریافت ناصر جنگ که قائم مقام آصفجاه بود در ۱۱۶۲ھ یکهزار ویکصد وشصت ودو هجری برائے دفع فساد کرناٹک واعانت انورالدین خان بافوج کثیر نهضت کرده خان مذکور را دستگیر نموده انورالدین خان در جنگ موسی مذکور وحسین دوست خان در ۱۱۶۳ھ یکهزار ویکصد وشصت وسه هجری کشته شدند۔ همت خان وغیره افاغنه کرنول وکڑپه که در باطن از هدایت محی الدین خان موافق بودند بفریب رفاقت خودها درهمین سال ناصر جنگ را بزخم گولی شهید کردند وهدایت محی الدین خان بجاے

ناصر جنگ قرار گرفت چون همت خان بے اعتنائی دید مع دیگر افاغنه بسرواری مقابله نمود و هدایت محی الدین خان و همت خان هردو کشته شدند و سید محمد خان بهادر صلابت جنگ پسر سیومین آصفجاه بر مسند ریاست نشست. راو پنڈت پردهان عرصه خالی دیده بملک برهان پور و بیجاپور متصرف گشت صلابت جنگ مطلع شده در ۱۱۶۵ھ یکهزار و یکصد و شصت و پنج هجری مقابله نمود - و پنڈت پردهان برهنه سرفراری شده جان بسلامت برد خیام و اموال بسیار بدست مردم موسی بهوسی که شبخون زده بودند در آمد و درهمین سال غازی الدینخان فیروز جنگ از شاه جهان آباد بموجب طلب پنڈت پردهان در اورنگ آباد رسید والده صلابت جنگ بضیافت او پرداخت و همان شب غازی الدین خان وفات یافت - درین اثنا میر نظام علیخان پسر چهارمین آصفجاه از صوبه برار به اورنگ آباد رسیده حیدر جنگ را که وکیل موسی مذکور بخیمه خود طلبیده از جان کشت - وجهش این بود که بسبب محیط شدن امور ریاست دکن اراده داشت که نظام علیخان را قید کند الغرض در ۱۱۷۱ھ یکهزار و یکصد و هفتاد و یک هجری نظام علیخان از لشکر صلابت جنگ جدا شده جمعیت فراهم می نمود که بسالت جنگ پسر پنجمین آصفجاه عرصه خالی یافته مدار المهام صلابت جنگ گردید - میر نظام علی خان بدریافت احوال بیخبری صلابت جنگ و بے تدبیری مدار المهام بنا بر انتظام متوجه لشکر گردید - چنانچه صلابت جنگ را برائے نام بحال داشته همه سر رشته کار باختیار

خود آورد. و بسالت جنگ قبل از رسیدن میر نظام علیخان بسبب هنگامه
سپاه و تقاضاے طلب تنخواه باودهونی رفته بود. میر نظام علیخان در سنه ۱۱۷۵
یکهزار و یکصد و هفتاد و پنج هجری صلابت جنگ را در قلعه محمد آباد قید کرده
بطلب فرمان شاه عالم بادشاه و خطاب آصفجاه بنام خود بر ریاست تسلط
گشت. صلابت جنگ یکسال و سه ماه محبوس بوده بایماے میر نظام علیخان
بهادر در سنه ۱۱۷۶ یکهزار و یکصد و هفتاد و شش هجری از قید هستی درگذشت.
فرزندان حضرت مغفرت مآب ممدوح اول بطن میر محمد پناه غازی
الدین خان بهادر فیروزجنگ مرحوم دوم بطن میر احمد خان بهادر ناصرجنگ
مرحوم هردو از بطن سعید النسا بیگم صاحبه عفیفه حبیب الله خان والاشاهی
که رسم شادی در بلده اورنگ آباد بعمل آمده خان معزالیه از اقربا عمدة الملک
سعد الله خان وزیر شاه جهان بادشاه بودند برادر حقیقی سعید النسا بیگم
صاحبه نواب متوسل خان است. سیوم بطن سید محمد خان بهادر صلابت جنگ
مرحوم از بطن مکرمه بیگم. چهارم بطن نواب غفران مآب میر نظام علیخان بهادر
مرحوم از بطن حضرت قدسیه عمده بیگم صاحبه. پنجم بطن میر شریف خان بهادر
شجاع الملک بسالت جنگ مرحوم از بطن صاحبه بی بی. ششمین میر
مغل علیخان بهادر همایون جاه ناصر الملک مرحوم از بطن خجسته بانو خواص اند
و زهره بیگم وغیره دو اسم دیگر منکوحه بودند اولاد از بطن آنها نیست.

ذکر اولاد میر محمد ماہ غازی الدینخان بہادر فیروز جنگ مرحوم

رسم شادی بہادر ممدوح از زیب النسا بیگم صبیہ میر قمر الدین خان مغفور خلف نواب محمد امین خان بہادر بعمل آمدہ میر قمر الدین خان را از بطن شعلہ پوری بیگم پنج فرزند بودند سہ پسر و دو دختر پسر اولین میر بدر الدین خان و دومین نواب خانخانان و سیومین نواب معین الملک بہادر عرف میر منو اند نام دختران زیب النسا بیگم و بدر النسا بیگم از بطن زیب النسا بیگم موصوفہ غازی الدینخان بہادر عماد الملک اند کہ رسم شادی ایشان از حمدۃ النسا بیگم صبیہ معین الملک بہادر پسر قمر الدین خان مذکور بعمل آمدہ و از بطن حمدۃ النسا بیگم دو پسر معلی جاہ بہادر و قطب الملک بہادر اند و دیگر فرزندان عماد الملک بہادر نصیر الدولہ بہادر از بطن گونا بیگم کہ بیگم مذکورہ از شکم مہر و پ نامی طوائف ساکنہ لکھنؤ و از پشت علی قلی خان شش انگشتی المتخلص بوالہ است و حمید الدولہ بہادر از بطن بہجو طوائف از بجکانی ہو رہانی و غلام محی الدینخان و خواجہ بخش خان از بطن قمر النسا خانم کہ بطور ذولہ رسیدہ بود و غلام علیخان از بطن ابنا خانم و محمد بخش خان از بطن بیگا جیو و حسین بخش خان از بطن مان کنور گائن متولد معلی جاہ بہادر از بطن دردانہ بیگم منکوحہ چہار دختر و یک فرزند نام دختران گوہر النسا بیگم و طہیر النسا بیگم کہ بیگم مذکورہ از سید احمد علیخان خلف سید امجد علیخان کدخداست و امیر النسا بیگم و وزیر النسا بیگم و نام فرزند معز الدین

خان است۔ قطب الملک بہادر را از بطن حبیب النسا نامی منکوحہ دو فرزند کلان میر مکرم علیخان و کوچک میر نصیر الدین۔ وسہ دختر فاطمہ بیگم و حرمت النسا بیگم و درخشان بیگم۔ فاطمہ بیگم مذکورہ از غیرت علیخان پسر سید امجد علیخان مذکور منسوب۔ خان مذکور در عہد حضرت غفران مآب از مرشد آباد وارد حیدرآباد شدہ اولاً ملازم بدرماہہ سہ صد روپیہ ماہوار ومن بعد بتدریج در وقت پیشکاری راجہ چندو لعل بہادر بجاگیر دیہات دوازدہ ہزار روپیہ سالیانہ وہشت صد روپیہ نقدی ماہوار ذات سرفرازی یافت۔ ودرماہہ ہر دو فرزندان او پنج صد روپیہ ماہوار نقدی سواے جمعیت کہ ذکرش در ذیل ملازمان سرکار دولتمدار خواہد آمد مقرر است۔ وحرمت النسا بیگم مسطورہ بہ کیوان جاہ بہادر کدخدا شد۔ ودرخشان بیگم ہنوز منسوب نشدہ است۔ وانتقال عماد الملک مذکور بماہ ربیع الثانی ۱۲۱۵ھ یکہزار و دو صد و پانزدہ ہجری در کالپی واقع شد۔ بیان آل نواب قمر الدینخان وزیر جد مادری نواب عماد الملک مغفور اینست۔ کہ فیض النسا بیگم نامی صبیہ نواب قمر الدینخان وزیر مذکور کہ از بطن نجیبہ بیگم بود از بطن آن خواجہ قطب الدینخان کہ والد ایشان خواجہ زادہ بود متولد شد۔ وخواجہ مسطور بہ ہمشیرہ حمید الدولہ بہادر یعنی دختر عماد الملک بہادر کدخدا بودہ دو دختر دارند یکے حسینی بیگم کہ نسبت آن با حسن اللہ خان شدہ است ودیگر بندو بیگم کہ ہنوز رسم شادی آن بعمل نیامدہ وخواجہ مسطور از بطن دیگران

دو فرزند و چهار دختر اند۔ حمید الدوله بہادر را یک پسر و یک دختر و غلام محی الدین خان را سہ پسر ہستند۔

ذکر آل میر احمد خان بہادر ناصر جنگ

بہادر موصوف را دو صبیہ بودند یکے باسم حاجی بیگم کہ بمنصور جنگ ولد خواجہ بابا خان کہ حضرت مغفرت مآب از ولایت طلبیدہ بودند منسوب شدہ و از بطن بیگم مسطورہ دو صبیہ یکے بنام وزیر النسا بیگم کہ بنظامت جنگ ولد خانان بلخ منسوب شدہ یک پسر متولد و بیگم مذکورہ فوت کرد و دیگر صبیہ حاجی بیگم مسطورہ بنام امانی بیگم کہ با فرزند میر مغل علیخان بہادر مرحوم منسوب شدہ لاولد فوت نمود و دیگر صبیہ ناصر جنگ موصوف بنام فرحت بیگم منسوب بعبد الہادی عرف قصور جنگ کہ ولد عیوض خان ماموے حضرت مغفرتمآب بودند و صوبداری ماہور معہ براڑ از طرف مغفرت مآب بخان مغر مقرر بود۔ و ناصر جنگ مرحوم پسر نداشتند و احوال شہادت ایشان بالا مذکور شد۔ و سعد اللہ خان ملقب بہدایت محی الدینخان مظفر جنگ ولد متوسل خان و ہمشیر زادہ نواب ناصر جنگ بہادر بود۔ و متوسل خان مذکور دو پسر داشت طالب محی الدینخان و ہدایت محی الدینخان۔ از طالب محی الدینخان دو پسر بودند۔ دارآب محی الدینخان و حسن محی الدینخان۔ و ہدایت محی الدینخان لاولد بود پسر کسی سید پرورش کردہ متبنے نمودہ بنام خضر اللہ خان کہ حاضر است

موسوم ساخت۔ احوال مسند آرائی ایالت و قتل محی الدینخان مذکور در ما سبق مفصل ذکر یافت و منصور جنگ داماد ناصر جنگ مرحوم بعد سیف جنگ از بخشی گری رساله سایر و تعلقہ نلگنڈہ و دیول کنده سرفرازی یافته در جاگیر بندگانو وغیره دیہات بود۔

ذکر پسر خوانده‌ہای سید محمد خان بہادر صلابت جنگ

ہرگاه صلابت جنگ مرحوم بتجویز موسی بهوسی مذکور بر مسند ریاست نشست رسم شادی ایشان از عالی بیگم صبیۀ میر سید محمد خان نامی منصبدار بعمل آمده بود از شکم بیگم مذکوره بسبب چیزے عارضۀ بہادر معز اولادی نبود دو خواص کہ حامله داخل محل کرده بودند دو پسر وقتیکه متولد شدند۔ باسم اولاد صلابت جنگ در مردم اشتہار دادند ہر دو پسر بقید حیات اند یکے میر قمر الدین مخاطب به جنگلی شاہزاده و دیگرے میر سراج الدین۔ میر قمر الدین مذکور از بطن خواص یک پسر و یک دختر و میر سراج الدین از بطن خواص ہا سه پسر و یک دختر دارند۔

ذکر اولاد امجاد میر نظام علیخان بہادر غفران مآب

حضرت غفران مآب در ۱۱۷۵ھ یکہزار و یکصد و ہفتاد و پنج ہجری بر ریاست تسلط گشتند و در ۱۲۱۸ھ یکہزار و دو صد و ہجده ہجری کوس رحلت فرو کوفتند چون خلف ارشد او نواب سپہر جناب بندگانعالی متعالی میر اکبر علیخان بہادر سکندر جاه بافر فریدونی و شکوه سلیمانی پا بر مسند فرمان فرمائی و سریر جہانبانی نہاد از زبان

فیض ترجمان ارشاد فرمود۔ **بیت**۔

نوبت بمن افتاد بگوئید بدوران آرایشے از نو بدہد مسند جم را

رُوس منابر و وجوہ دنانیر بنام نامی و القاب گرامی آن یگانہ سرور آرایش یافت دو بیت در تاریخ سال تعزیب غفران مآب وتہنیت جلوس آصفجاہ ثانی ممدوح از فکر سید محمد متخلص بہ ایمان بر صفحہ روزگار یادگار است۔ **قطعہ**

ہزار حیف ز عالم گذشت آصفجاہ ہزار شکر کہ فرزند نامدار بماند

بگفت پیر فلک گرچہ ابر نیسان رفت دُرِ یتیم از و بہر یادگار بماند

حضرت غفران مآب سوائے خواصان وخانم ہا وغیرہ کہ داشتند از زیب النسا بیگم صاحبہ نامی صبیہ خواجم قلی خان مخاطب بمحترم الدولہ کہ از منصبداران بودند رسم نکاح بعمل آمدہ وبخشی بیگم صاحبہ وتہنیت النسا بیگم صاحبہ عرف بی بی صاحبہ وسلطان بیگم صاحبہ وغیرہ ازواج بسیار بودند چنانچہ بخشی بیگم صاحبہ بعمر ہشتاد وچہار سال رسیدہ تاریخ بیست وہفتم ماہ ذیحجہ سنہ ۱۲۲۸ یکہزار و دوصد و بیست وہشت ہجری انتقال ساختند چون وقت انتقال وصیت کردہ بودند کہ در مکہ مسجد بائین غفران مآب دفن سازند بموجب آن بعمل آمد۔ وسلطان بیگم صاحبہ مذکورہ قبل از انتقال تہنیت النسا بیگم صاحبہ ممدوحہ بعمر زیادہ از شصت سال رسیدہ بعارضہ ہیضہ تاریخ بیست وہفتم ماہ جمادی الاولی سنہ ۱۲۳۲ یکہزار و دوصد وسی و دو ہجری نقد حیات بداداہ جان آفرین سپردند۔

و برادران بخشی بیگم صاحبه مغفوره باسم قاسم بیگ خان وشہ یار جنگ بہادر
در ذیل منصبداران بقید حیات اند۔ حضرت غفران مآب ہشت خلف نامدار
وچند صبیہ والاتبار گذاشتند خلف **کلان** میر احمد خان بہادر عالیجاہ کہ در عہد حضرت
غفران مآب باتفاق بعضی رفقاے برہم زن بعزم تمکن مسند ریاست از بلدہ
حیدرآباد طرف اورنگ آباد شتافتند وبملاحظۂ این احوال ہرگاہ حضرت
غفران مآب میر عالم بہادر را باجمعیت شایستہ جہت معاودت آوردن عالیجاہ
موصوف بخویکہ مقتضاے وقت باشد شرف ارتخاص فرمودند وبہادر موصوف
بہ یلغار شتافتہ بفہمایش بسیار ازارادۂ دور از کار باز داشتہ براے معاودت
بلدۂ حیدرآباد رضامند ساختند عالیجاہ موصوف حسب الحکم بمحافہ عماری بمعیت
میر عالم بہادر روانہ حیدرآباد شدہ قریب شہر بیدر کہ از حیدرآباد بفاصلہ چہار منزل
راہ است رسیدہ باقتضاے غیرت وشجاعت ریزہ الماس خوردہ رخت اقامت
بملک فنا بربست وداغ حسرت وملال بر سینہ واماندگان گذاشت۔ تولد مرحوم
موصوف در ۱۱۶۶ھ یکہزار ویکصد وشصت وشش ہجری ورسم شادی از صالحہ
بیگم عرف بہو بیگم صبیہ بسالت جنگ مرحوم در ۱۱۸۶ھ یکہزار ویکصد وہشتاد وشش
ہجری بعمل آمدہ وانتقال مرحوم موصوف در ۱۲۱۰ھ یکہزار ودوصد ودہ ہجری
بوقوع رسیدہ بیگم مذکورہ ہم فوت شد۔ صبیہ ہا باسم عالم آرا بیگم منسوب بہ نامدار خان
پسر میر مغل علیخان مرحوم مشار الیہ فوت کرد وظہور النسا بیگم منسوب از خواجہ نجم الدین خان

مرحوم است وصبیہ ظہور النسا بیگم موصوفہ باسم گوہر النسا بیگم منسوب از دلاور علیخان
پسر خواجہ قلندر خان مرحوم ومشار الیہ نیز فوت شد۔

خلف ارشد دوم حضرت غفران مآب میر اکبر علیخان بہادر سکندر جاہ
یعنی حضرت بندگانعالی متعالی حال دام ظلہ۔ عمر شریفش چہل وپنج سال و تاریخ
میلاد سعادت بنیاد یازدہم ماہ رجب المرجب ۱۱۸۵ھ یکہزار ویکصد وہشتاد و
پنج ہجری و تاریخ جلوس میمنت مانوس ہجدہم ماہ ربیع الثانی ۱۲۱۸ھ یکہزار و
دوصد وہجدہ ہجری است۔ حضرت بندگانعالی حال از بطن مبارک تہنیت النسا
بیگم صاحبہ عرف بی بی صاحبہ اند وبی بی صاحبہ ممدوحہ را دختر سے نیست تا تسوید
این اوراق حضرت بندگانعالی راہشت صاحبزادہ نامدار وشش صبیۂ والا تبار
بودہ اند۔ سہ صاحبزادہ از بطن فضیلت النسا بیگم صاحبہ عرف چاندنی بیگم صاحبہ
کہ صبیہ منصبدار و درعوام مشہور است کہ بموجب رسم خاندان عالی در نکاح آمدہ
اند الا بعضی از ثقات مقر این معنی نیستند۔ بیگم صاحبہ ممدوحہ صبیہ بے بدل جنگ
بہادر۔ وبہادر مسطور منصبدار قدیم نزد دارا جاہ بہادر بجمعیت دوسہ ہزار معہ
برادر ملازم بودند بعد انتقال بہادر مسطور حضرت غفران آب باستصواب
تہنیت النسا بیگم صاحبہ۔ بیگم صاحبہ موصوفہ را در خواصی دادند۔

صاحبزادہ اولین میر فرخندہ علیخان بہادر ناصر الدولہ عمر شریفش بیست و
سہ سال تاریخ تولد نوزدہم ماہ رمضان ۱۲۰۸ھ یکہزار ودوصد وہشت ہجری

رسوم شادی ہنوز بعمل نیامدہ۔ از خواصان دو فرزند متولد شدہ فوت گشتند۔ دو ہزار و سہ صد روپیہ معہ اصل و اضافہ ماہوار نقدی مقرر است۔

صاحبزادہ دویمین میر بشیر الدین علیخان بہادر صمصام الدولہ بعمر بیست و دو سال تاریخ تولد دوم ماہ رمضان سنہ ۱۲۰۹ یکہزار و دو صد و نہ ہجری از خواصان یک فرزند متولد بتاریخ ہفدہم ماہ رجب سنہ ۱۲۳۱ یکہزار و دو صد و سی ہجری و یک دختر متولدہ بیست و ہفتم رجب سنہ الیہ دارند و مبلغ دو ہزار و سہ صد روپیہ ماہوار نقدی مقرر است۔

صاحبزادہ سیومین میر گوہر علیخان بہادر مبارز الدولہ بعمر بیست سال تاریخ تولد بیست و یکم ربیع الاول سنہ ۱۲۱۵ یکہزار و دو صد و پانزدہ ہجری یک فرزند متولد۔ بتاریخ ہجدہم ماہ شعبان سنہ ۱۲۳۰ یکہزار و دو صد و سی ہجری و دو دختر یکے باسم نصیبہ بیگم متولدہ نہم رجب سنہ الیہ و دیگرے افضل النسا بیگم متولدہ ہفدہم ماہ رمضان سنہ الیہ دارند و مبلغ دو ہزار و سہ صد روپیہ ماہوار نقدی مقرر است۔

صاحبزادہ چہارمین میر تفضل علی متولد تاریخ بیست و ششم شعبان سنہ ۱۲۱۹ یکہزار و دو صد و نوزدہ ہجری از بطن حاجی بیگم عرف جہان پرور بیگم صاحبہ صبیہ فرزند بیگم صاحبہ زوجہ معالی میان پسر ارسطو جاہ مرحوم کہ رسم شادی و نکاح وغیرہ بمقام بیدر بعمل آمدہ است۔

صاحبزادہ پنجمین میر منور علی متولد ششم ربیع الاول سنہ ۱۲۲۱ یکہزار و دو صد و

بیست و یک ہجری از بطن بوبو چبیلی کنیز۔

صاحبزادہ ششمین میر فیاض علی متولد بیست و نہم ماہ رمضان ۱۲۲۱ھ یکہزار و دو صد و بیست و یک ہجری از بطن بوبو دولت۔

صاحبزادہ ہفتمین میر محمود علی متولد بیست ہشتم ماہ رجب ۱۲۲۴ھ یکہزار و دو صد و بیست و چہار ہجری از بطن رفعت النسا بیگم صاحبہ کہ بی بی صاحبہ ممدوحہ حضرت بندگانعالی را دادہ بودند۔

صاحبزادہ ہشتمین میر دلاور علی متولد نوزدہم ماہ جمادی الثانی ۱۲۲۶ھ یکہزار و دو صد و بیست و شش ہجری از بطن زہرہ خانم اند۔

ذکر صبیہ ہاے حضرت بندگانعالی متعالی

اولین جمال النسا بیگم بیوہ زوجہ تاج الدین خان مرحوم۔ دویمین کمال النسا بیگم لاولد زوجہ امتیاز الدولہ بہادر ہر دو از بطن چاندنی بیگم صاحبہ سابق الذکر۔ سیومین غفور النسا بیگم بعمر شانزدہ سالہ۔ چہارمین نامدار النسا بیگم چہاردہ سالہ ہر دو ناکتخدا و از بطن حضرت جہان پرور بیگم صاحبہ سابق الذکر اند پنجمین خضر النسا بیگم بعمر دوازدہ سالہ ناکتخدا از بطن بوبو دلشاد کنیز۔ ششمین بخت افروز بیگم بعمر ہفت سالہ ناکدخدا از بطن رفعت النسا بیگم صاحبہ مذکورۃ الصدر اند۔

خلف سیوم حضرت غفران مآب میر سبحان علیخان بہادر فریدون جاہ بعمر چہل سالہ رسیدہ انتقال نمودند۔ رسم شادی ایشان بعمل نیامدہ از خواصان

فرزندان باسم جهان[۱] دار جنگ که هفتم رمضان ۱۲۳۰ه یکهزار و دوصد و سی هجری
فوت شد و شجاع[۲] جنگ و منصور[۳] جنگ و میر نامدار[۴] علی و میر حشمت[۵] علی اند۔ صبیه ها
باسم دلاور[۱] النسا بیگم منسوب بعلی الله خان فرزند سعد الله خان مرحوم که عموی
شکوه جنگ مقتول است و محسنه[۲] بیگم منسوب بظهیر جنگ جمشید جاه و سعید[۳] النسا بیگم
منسوب بقیام الدینخان نبیره حیدر جنگ۔ و داور[۴] النسا بیگم منسوب بمظهر علی فرزند
فخر النسا بیگم۔ و راحت[۵] النسا بیگم و چمن[۶] آرا بیگم و دیدار[۷] النسا بیگم ناکتخدا و معظم[۸] النسا
بیگم که فوت کرد از خواجه یوسف خان پسر کلان بهادر الدوله مرحوم منسوب بود
نبیره هاے خان مرحوم جهاندار جنگ بهادر و منصور جنگ بهادر و حیات الدین
علی و میر پرویز علی اند۔ فرزندان مذکور هفت هزار روپیه ماهوار نقدی می یابند۔

خلف چهارم حضرت غفران مآب میر ذوالفقار علیخان بهادر جهاندار
جاه به عمر سی و هفت سال۔ رسم شادی بهادر مغز بعمل نیامده خواص ها دارند و
یک صبیه باسم تاج النسا بیگم منسوب بحسین یاور الدوله پسر ممتاز الامرا است
براے معاش شش هزار روپیه ماهوار نقدی مقرر است۔

خلف پنجم حضرت غفران مآب میر انتظام علی خان بهادر جمشید جاه
مرحوم در ۱۱۹۷ه یکهزار و یکصد و نود و هفت هجری متولد شدند و در ۱۲۱۵ه یکهزار و
دوصد و پانزده هجری انتقال ساختند۔ رسم شادی بعمل نیامده بود۔ از خواص ها
فرزندان باسم ظهیر[۱] جنگ بهادر و دارا[۲] جنگ بهادر و سپهدار[۳] جنگ بهادر هستند۔

خلف ششم حضرت غفران مآب میر تیمور علیخان بہادر اکبر جاہ برادر حقیقی حضرت بندگانعالی حال بعمر سی و پنج سال رسم شادی بعمل نیامدہ خواص ہا دارند یک فرزند باسم بہرام الدین خان و صبیہ ہا باسم بلند اختر بیگم و جہان افروز بیگم بودہ اند و مبلغ شش ہزار روپیہ ماہوار نقدی می یابند۔

خلف ہفتم حضرت غفران مآب میر جہانگیر علیخان بہادر سلیمان جاہ بعمر سی و دو سال رسم شادی بعمل نیامدہ در محل خواص ہا دارند۔ صبیہ ہا باسم بدر النسا بیگم و خورشید بیگم و خوشرو بیگم و حیات النسا بیگم ناکتخدا اند۔ شش ہزار روپیہ ماہوار نقدی می یابند۔

خلف ہشتم حضرت غفران ماب میر جہاندار علیخان بہادر کیوان جاہ بعمر پانزدہ سال نسبت شادی از صبیہ قطب الملک بہادر سابق الذکر بعمل آمدہ خواص ہا نیز در محل دارند و پنجہزار روپیہ ماہوار نقدی می یابند۔

ذکر صبیہ ہاے حضرت غفران مآب کلان فخر النسا بیگم صاحبہ منسوب از فتحیاب الدولہ مرحوم۔ فتحیاب الدولہ و ظفریاب الدولہ ہر دو برادر حقیقی فرزندان مرحمت خان مرحوم ولد میر حامد خان مرحوم برادرزادہ حضرت مغفرت مآب بودند از بطن بیگم موصوفہ فرزندان باسم خواجہ منظہر علی خان کہ از داور النسا بیگم صبیہ میر سبحان علیخان مرحوم کتخدا۔ و خواجہ شجاعت علیخان و خواجہ دلاور علیخان ہستند و یک صبیہ باسم عشرت النسا بیگم صاحبہ از منور جنگ

پسر یکه تاز جنگ منسوب است۔ دختر فرزند فخر النسا بیگم صاحبہ مسمی سراج النسا بیگم صاحبہ صبیہ خواجہ مظہر علیخان ونبسہ ہا یعنی پسران عشرت النسا بیگم صاحبہ باسم دلدار علی و نامدار علی و کامگار علی ہستند۔

صبیہ دوم حضرت غفران مآب جہان آرا بیگم صاحبہ منسوب از رستم یار جنگ ولد بسالت جنگ مرحوم۔

صبیہ سیوم حضرت غفران مآب ساجدہ بیگم صاحبہ منسوب از عزت یاب جنگ بہادر ولد بسالت جنگ مرحوم۔ یک پسر مسمی بمیر فیروز علی و یک صبیہ باسم نیر النسا بیگم است۔

صبیہ چہارم حضرت غفران مآب امیر النسا بیگم صاحبہ منسوب از فخر یاب جنگ بہادر ولد میر مغل علیخان مرحوم۔ یک فرزند باسم نور الدین علی است۔

صبیہ پنجم حضرت غفران مآب سلیمہ بیگم صاحبہ منسوب از رستم جنگ بہادر ولد بسالت جنگ مرحوم۔ یک صبیہ باسم دل آرا بیگم است۔

صبیہ ششم حضرت غفران مآب بشیر النسا بیگم صاحبہ منسوب از شمس الامرا بہادر فرزند تیغ جنگ بہادر مرحوم کہ ذکر جمعیت سوار و بار وجاگیر عوض تنخواہ وغیرہ کوائف حسب ونسب بہادر مسطور در ذیل اعیان و ارکان دولت آصفیہ عنقریب بہ رقوم قلم حقیقت رقم میگردد۔ از بشیر النسا بیگم صاحبہ موصوفہ فرزندان باسم میر رکن الدین علی و میر تہور علی وصبیہ ہا باسم بلقیس زمان بیگم

و سراج[2] النسا بیگم و سعید[3] النسا بیگم۔

صبیہ ہفتم حضرت غفران مآب ریاض النسا بیگم صاحبہ مرحومہ منسوب از خان شیراز۔ یک فرزند باسم میر عباس علی منسوب از دختر خلف سید امجد علیخان مذکور الصدر و دیگر صبیہ ہا باسم بادشاہ[1] بیگم و منور[2] النسا بیگم اند۔

صبیہ ہشتم حضرت غفران مآب نقش بندی بیگم صاحبہ مرحومہ منسوب از مہابت جنگ مرحوم پسر بسالت جنگ۔ یک صبیہ باسم خیر النسا بیگم منسوب از عبد اللہ خان برادر خان شیراز است ایشان سہ برادر اند۔ کلان خان[1] ایران محمد علیخان و برادر وسطی حسین علیخان[2] و برادر کوچک عبد اللہ[3] خان پسران علی مراد خان مرحوم ولد قیطاس خان مغفور بنی عم کریم خان از سلسلہ زندیہ اند۔ خان ایران محمد علیخان مذکور از ولایت آمدہ ملازمت حضرت غفران مآب حاصل نمودند و بعد چندے بریاض النسا بیگم صاحبہ ہمشیرہ فریدون جاہ بہادر کتخدا شدہ بدرماہہ دو ہزار روپیہ سرفرازی یافتند و برادر کوچک ایشان عبد اللہ خان نامی معہ تبعہ و لحقہ قریب دو ہزار روپیہ می یابند۔

صبیہ نہم حضرت غفران مآب قمر النسا بیگم صاحبہ مرحومہ منسوب از خواجہ ہاشم خان فرزند رابعہ بیگم صبیہ نواب قمر الدین خان کہ از بطن بیگم مسطورہ سہ فرزند متولد شدہ بودند۔ کلان خواجہ یوسف[1] خان۔ دویمین خواجہ[2] ہاشم خان سیومین خواجہ[3] جعفر خان از بطن قمر النسا بیگم صاحبہ مذکورہ یک فرزند باسم خواجہ

عظیم اللہ خان عرف خواجہ بادشاہ بعمر بیست وہشت سالہ است۔

صبیہ دہم حضرت غفران مآب کابلی بیگم منسوب از بدیع اللہ خان ناظم الملک که از حیدرآباد مفرور شده در برہانپور رفته انتقال کردند و بیگم مذکور نیز بعد چندے وفات یافتند و صبیہ ہاے **حضرت غفران مآب** مثل بیدری بیگم و کمو بیگم سه چہار اسم دیگر خواہند بود که انتقال کردند۔

ذکر اولاد میر شریف خان بہادر شجاع الملک بسالت جنگ مرحوم

رسم شادی ایشان بعمل نیامده مگر عقد مخفی که رسم این خاندان است از گوری بیگم صبیہ منصبدار بعمل آمده بود از بطن آن فرزند تولد نشده مگر از خواص ہا نه پسر و چہار دختر متولد شدند۔ کلان مہابت جنگ بہادر ملقب بدارا جاه که رسم شادی ایشان از نقشبندی بیگم موصوفه الصدر بعمل آمده بود عرصه بیست سال میشود که داراجاه از جہان فانی رحلت نمودند۔ در زمان اقامت اودہونی داراجاه مرحوم را اول پسر باسم میر قمر الدین حسین متولد شده بعمر دو سال رسیده انتقال ساخت بعد ازان پسر دیگر بنام میر غلام حسین از بطن مرتضی بائی بعرصه وجود آمده بقید حیات و بعمر بیست و دو سال وحسب الحکم غفرانمآب از قلعه رایچور دستگیر آمده در حویلی گوری بیگم صاحبه مذکوره مقیم است۔

دویمین رستم جنگ بہادر **سیومین** رستم یار جنگ بہادر **چہارمین** عزت یاب جنگ بہادر **پنجمین** سپه سالار جنگ بہادر **ششمین** سپه دار جنگ بہادر

هفتمین افراسیاب جنگ بهادر۔ هشتمین اسفندیار جنگ بهادر۔ نهمین شیر جنگ بهادر است۔ سپه سالار جنگ بهادر را از بطن خواص ها پسر باسم فیاض علی وصبیه ها باسم مسرت النسا بیگم و عزت النسا بیگم و بدیع النسا بیگم و رشید النسا بیگم و بدر النسا بیگم اند۔ و افراسیاب جنگ مذکور را از خواص ها پسران باسم میر عزیز الله و میر فیض الله و میر بهادر علی و میر دادر علی و میر بهرور علی وصبیه بنام وزیر النسا بیگم است۔ و شیر جنگ مذکور را از خواص ها یک پسر باسم میر بشارت علی وصبیه ها بنام قمر النسا بیگم و سعید النسا بیگم اند۔ نام دختران بسالت جنگ مرحوم رحمت النسا بیگم عرف بختاور بیگم منسوب از ممتاز الامرا بهادر که ذکرش عنقریب می آید۔ و صالحه بیگم مخاطب به بهو بیگم منسوب از عالیجاه سابق الذکر و ولایتی بیگم منسوب از خیراتی صاحب مرحوم پسر سعادت النسا بیگم که از اقربای قمر الدین خان وزیر محمد شاه بادشاه بود۔ و پوتلی بیگم منسوب از نظام صاحب فرزند ممتاز الامرا بهادر و یک صبیه باسم منور النسا بیگم دارند۔

ذکر اولاد میر مغل علیخان بهادر همایون جاه ناصر الملک مرحوم

رسم شادی با دولهن بیگم دختر همشیره نظامت جنگ که ولد خانان بلخ و داماد منصور جنگ قطب الامرا بهادر بود بعمل آمده از بطن او اولاد نیست مگر از بطن خواص ها یازده پسر و هفت صبیه اند۔ نام پسر کلان نام آور جنگ بهادر که از خواصها یازده پسران باسم میر ناصر علی و میر پرورش علی و میر امام الدین علی دارند

دویمین فیروزیاب جنگ بہادر کہ از خواص یک پسر بنام سراج الدین و دو صبیہ باسم وزیر بیگم و دلدار بیگم دارند۔ سیومین فخر یاب جنگ بہادر کہ یک فرزند باسم میر نور الدین علی از بطن امیر النسا بیگم صاحبہ صبیہ حضرت غفران مآب دارند۔ چہارمین نصرت یاب جنگ بہادر کہ از خواص ہا دو صبیہ بنام دلدار النسا بیگم و حیات النسا بیگم دارند۔ پنجمین فیضیاب جنگ بہادر کہ از خواص ہا دو پسر باسم میر بہادر علی و برہان الدین علی و یک صبیہ بنام رحمت النسا بیگم دارند۔ ششمین شرف یاب جنگ بہادر کہ از خواص یک صبیہ باسم لطف النسا بیگم دارند۔ ہفتمین میر فیض الدینخان کہ از خواص یک صبیہ باسم برہانپوری بیگم دارند۔ ہشتمین میر نظام الدینخان۔ نہمین میر بہار الدینخان دہمین میر حسین الدین خان یازدہمین میر انور الدین خان اند۔

نام دختران میر مغل علیخان مذکور اختر النسا بیگم منسوب بخواجہ معز اللہ خان پسر تقیہ بیگم۔ و قمر النسا بیگم منسوب از بندہ علیخان پسر خواجہ باقی خان۔ و ماہ بیگم منسوب از خواجہ نصیر خان کہ یک فرزند بنام میر تہور علی دارند۔ و کبیر النسا بیگم منسوب از خواجہ غلام حسین خان و خورم بیگم منسوب از خواجہ عبد الصمد خان کہ یک پسر باسم خواجہ شمس الدین دارند۔ و مجید النسا بیگم و دولت بیگم است۔

دختران آصفجاہ مغفرت مآب۔ اولین بادشاہ بیگم صاحبہ۔ دویمین مکرمہ بانو بیگم صاحبہ عرف کالی بیگم صاحبہ۔

ذکر اولاد بادشاہ بیگم صاحبہ

شادی کتخدائی بیگم صاحبہ موصوفہ از خواجہ باباخان خراسانی کہ ذکر ایشان در کیفیت قطب الامرا بہادر مفصل مرقوم خواہد شد بعمل آمدہ یک پسر بنام خواجہ ابو البقا خان منسوب از دختر نواب مرحمت خان و یک صبیہ باسم محسنہ بیگم متولد شدہ صبیہ مذکورہ از متوسل خان کتخدا گردید و از بطن محسنہ بیگم مذکورہ دو فرزند باسم ہدایت محی الدین خان مظفر جنگ سابق الذکر و طالب محی الدین خان مذکور الصدر متولد گشتند و خواجہ باباخان مسطور را از بطن خواص سہ دختر ہم بودند کلان بدر النسا بیگم و دوم مہ بانو بیگم۔ سیوم خجستہ بانو بیگم عرف خان بہادر کہ از سید مغل ولایتی کتخدا شدہ بود و مغل مذکور بعد شادی روانہ ولایت شد۔

ذکر اولاد مکرمہ بانو بیگم عرف کالی بیگم

شادی بیگم مسطورہ از میر کلان خان بعمل آمدہ یک فرزند و یک دختر متولد شدند نام فرزند ممتاز الامرا بہادر منسوب از بختاور بیگم صبیہ بسالت جنگ مرحوم بعمر شصت سال و در حین حیات حضرت غفران مآب خطے بہ ٹیپو سلطان نوشتہ بود بعد کشتہ شدن سلطان مذکور خط مسطور از قلمدان اش برآمدہ پیش کرنل جمس کرک پاتریک حشمت جنگ بہادر مغفور رسید مغفور مذکور در حضور غفران مآب استفسار نمودند کہ ممتاز الامرا بہادر با جازت حضور نوشتہ باشند خود بدولت بمقتضاے وقت انکار فرمودند و غیر از اخراج بہادر مغز چارہ ندید

از ان وقت بهادر موصوف در تعلقه کلیانی قیام دارند واز ایشان هفت پسر
اند۔ اولین امتیاز الدوله بهادر از بطن خواص منسوب از کمال النسا بیگم صبیه حضرت
بندگان عالی حال۔ دویمین حسن یاورالدوله بهادر منسوب از تاج النسا بیگم مرحومه
صبیه جهاندار جاه۔ سیومین نظام صاحب منسوب به پوتلی بیگم صبیه بسالت جنگ مرحوم
باقی چهار پسران دیگر را هنوز شادی نشده است و یک صبیه کالی بیگم مذکوره
منسوب از خواجه نعمت الله خان شکوه جنگ خلف بزرگ خواجه عبدالله خان
نامی که همرکاب حضرت مغفرت مآب از شاه جهان آباد بدکن آمده بود از ایشان
سه فرزند کلان خواجه خلیل الله خان شکوه جنگ که در ۱۲۲۹ه یکهزار و دوصد و
بیست و نه هجری گسائین را کشته بودند و بهمین علت از دست جوانان فرستاده
راجه چندولعل مقتول شدند۔ دویمین خواجه خلیل الله خان که بقید حیات اند
سیومین خواجه حمید الله خان است۔ خواجه نعمت الله خان مذکور شش برادر
بودند۔ کلان خان مذکور دوم خواجه سعد الله خان که از ایشان یک فرزند
باسم علی الله خان بقید حیات است۔ سیوم خواجه بعد الله خان۔ چهارم خواجه
هدایت الله خان۔ پنجم خواجه نور الله خان۔ ششم خواجه فیض الله خان همه ها
فوت شدند۔ مخفی مباد که چون ذکر اولاد و احفاد خاندان آصفیه تا عهد حضرت
بندگان عالی متعالی حال صورت اختتام یافت فلهذا عنان شبدیز قلم حقیقت
رقم را جلو ریز فضای کوائف و حقائق اعیان و ارکان این دولت میسازد۔

کوائف اعیان و ارکان سرکار دولتمدار آصفیه از اہل اسلام

کیفیت میر موسی خان سید محمد نامی از سادات موسوی باشندہ بخارا نزد نواب غازی الدینخان بہادر فیروز جنگ در شاہ جہان آباد آمدہ ملازم شد نواب موصوف بعزت و احترام نزد خود داشتند و برای تعلیم علم ترکی متعین نواب غفران مآب نمودند۔ نواب غفران مآب نیز با عزاز و احترام داشته در عہد ترقی خود بخطاب میر ترکی خان سرفراز فرمودند و ہمیشہ مقرب میداشتند سید موصوف را میر موسی خان متولد شدہ و از میر مسطور چہار فرزند۔ کلان میر محمد یار خان احتشام جنگ کہ در حضور حضرت غفران مآب پیشتر بعہدہ داروغگی ہرکارہا سرفراز و من بعد در ۱۲۰۷ھ یکہزار و یکصد و ہفتاد و ہفت ہجری بخطاب رکن الدولہ و خلعت دیوانی امتیاز یافت۔ ابراہیم خان وغیرہ سواران معہ جمعیت بار بار بر طلب تنخواہ خود بر ڈیوڑہی سرکار ہنگامہ و دنگہ نمودہ توپہا بر دروازہ نصب کردہ ہیچکس را اندرون دیوانخانہ رفتن نمیدادند۔ درویش محمد خان داروغہ دیوانخانہ را کہ برای فہمایش آنہا آمدہ بود بالای توپ نشانیدند رکن الدولہ مذکور از جاگیرداران و اہلکاران وغیرہ پنجاہ لک روپیہ با قرار بحالی جاگیرات و خدمات و پنجاہ لک روپیہ از ساہوان بعنوان قرض بکمال حسن ترددات گرفتہ فیصلہ حساب طلب تنخواہ سپاہ لغایت برطرفی ساختہ آنہا را از شہر بدر کرد و پنجاہ لک روپیہ از زمینداران ملک سرکار بطور اضافہ چہار آنی بر رقم

معمولی نویسانیده گرفت و اقرار کرد که تا عہد دیوانی بد قولی نخواہد شد چنانچہ
زمینداران باعتبار صداقت قول رکن الدولہ مذکور نوعے بآبادی ملک سرگرم
شدند کہ تحصیل زر ملک بمضاعف رسید و ہیچکس از اطاعت سر نہ پیچید۔ تاریخ
انتقال رکن الدولہ مرحوم بست و ششم ماہ صفر ۱۱۸۹ھ یکہزار و یکصد و ہشتاد
و نہ ہجری است بعد انتقال رکن الدولہ حضرت غفران مآب بنفس نفیس خود
انتظام مہام میدادند و راجہ راے رایان و نانا پنڈت ہر دو برادر اجرای
امورات سرکاری نمودند و وقار الدولہ و صمصام الدولہ ہر دو باتفاق شریک
مشورہ کلیات حضرت غفران مآب تا آمدن غلام سید خان مرحوم بودند۔
ہرگاہ در ۱۱۹۵ھ یکہزار و یکصد و نود و پنج ہجری غلام سید خان مرحوم از پونا
معاودت نمود پیش از آمدن آن وقار الدولہ خود را خود کشت در اولاد رکن
الدولہ مرحوم یک دختر متولد شدہ از حاکم جنگ منسوب بود و در عمر ہجدہ سالگی
انتقال نمود یک منکوحہ باسم مہتاب بائی طوائف خواہر چندا بائی مخاطب
بماہ لقا تا حال بقید حیات است۔ فرزند دوم میر موسی خان مذکور
میر احمد یار خان تہور جنگ شرف الدولہ شرف الامرا اشرف الملک
بہادر۔ در ابتدا علاقہ روزگار در سررشتہ منصبداران داشت و در عہد صلابت
جنگ بمنصب و خطاب خانی سرفراز شد و در ایام مدار المہامی رکن الدولہ بمنصب
ششش ہزاری و چہار ہزار سوار و خطاب و عطاے علم و نقارہ و پالکی جہالردار

واز پانزده لک روپیه تعلقه بیڑ و فتح آباد عرف دهارور و تعلقه ماڑی وغیره محالات که وصول آن قریب بیست لک روپیه بود و جمعیت قریب پنجهزار سوار و دو هزار بار و مردم عرب و روهیله در نوکری سرکار حاضر می بودند سرفراز شد از ایشان سه فرزند کلان صولت جنگ که در جنگ قلعه نرمل از ضرب گوله توپ بکار سرکار نقد جان در باخت دویمین داور الملک بهادر که در سنه ۱۲۱۸ یک هزار و دو صد و هجده هجری انتقال کردند و سه پسر گزاشتند یکے میر علی حسین خان اشرف جنگ مرحوم از ایشان یک فرزند بنام میر موسی خان است و دیگر میر علی حسن خان محکم جنگ از ایشان یک فرزند باسم میر احمد یار خان است و دیگر میر علی حیدر خان تهور جنگ از ایشان یک دختر است سیومین یاور الدوله بهادر از ایشان سه فرزند میر واجد علیخان و میر رضا علی و میر زین العابدین۔

فرزند سیوم میر موسی خان مذکور میر ایزد یار خان حشمت جنگ از ایشان دو فرزند تبنی اند۔ فرزند چهارم میر موسی خان مذکور میر حامد یار خان ارسلان جنگ لاولد اند۔

کیفیت غلام سید خان مرحوم مخاطب بارسطو جاه

ارسطو جاه مذکور ولد فرخ نجات خان ابن دیوان حسن محمد خان قوم منڈل کیانی از نسل نوشیروان عادل متوطن قصبه سامانه مضاف چکله سرهند دیوان مسطور دو برادر بودند یکے دیوان مسطور و دیگرے محمد قاسم خان که از اولادش

نور الامرا بہادر اند و فرخ نجات خان والد ارسطو جاہ بقلعہ داری اوسہ سرفرازی داشت۔ ارسطو جاہ مذکور کہ مولدش ایلیچ پور است در ابتدا بدر ماہہ پنجاہ روپیہ شامل منصبداران ملازم بود در عہد دیوانی رکن الدولہ سابق الذکر ارسطو جاہ دست و پا زنی کردہ میخواست کہ از بلدہ حیدرآباد بہیچ تقریب بر نیاید لہذا رکن الدولہ مرحوم ارسطو جاہ را بتقریب عنایت صوبداری اورنگ آباد از حضور باشی موقوف نمودہ چنانچہ ارسطو جاہ معہ متعلقان خود کہ از ایلیچ پور آمدہ بودند۔ در اورنگ آباد رفتہ اقامت داشتند بعد چہار سال از صوبداری اورنگ آباد موقوف شدہ حکم حضور شرف نفاذ یافت کہ در قلعہ اوسہ باشند و بحضور حاضر نشوند چنانچہ حسب الحکم در قلعہ مذکور معہ لواحقان سکونت داشتند بعد انتقال رکن الدولہ مذکور ارسطو جاہ از وقار الدولہ کہ وکیل ظفر الدولہ شدہ آمدہ بود۔ سلسلہ جنبان شد۔ و وقار الدولہ کہ تنک مزاج بود از طور وروبہ ارسطو جاہ آگاہ شدہ اخراج کرد۔ بعد ازان ارسطو جاہ نزد ظفر الدولہ ریشہ دوانی کردہ پیام وکالت نمودہ کہ بطور وکالت ظفر الدولہ در حضور پر نور مامور شود ظفر الدولہ نیز از اطوار ایشان واقف بودہ انکار کرد۔ ارسطو جاہ دولت رائے نامی متصدی خانگی ظفر الدولہ را چیزے تواضع نمودہ وکالت وروانگی خود در حضور پر نور قرار دادہ عرضی ظفر الدولہ در حضور پر نور گزرانید کہ غلام سید خان را بطور وکالت خود مامور میسازد۔ از حضور پر نور جواب ارشاد شد کہ این محسن کش است شما چرا این را

باین عہدہ ماموریسازند۔ ارسطوجاہ بازعرضی عذریہ ازظفرالدولہ کنانیدکہ این شخص قابل حضورباشی است دران ایام وقارالدولہ خودراخودکشتہ انتقال کردہ بود۔ وراجہ راے رایان ونانا پنڈت وشمس الامرامرحوم برسر عرصہ بودند۔ حضورپرنورعرضی ظفرالدولہ بہ شمس الامرامرحوم عنایت فرمودہ استفسارساختند کہ ظفرالدولہ بہادردرحق غلام سیدخان این قسم می نویسند ایشان چہ عرض میسازند۔ مرحوم مذکوربجواب مناسب پرداخت۔ ہرچند راے رایان ازمرحوم مسطوراصرارنمودندکہ مانع آمدن ارسطوجاہ مذکورشوند لیکن مؤثرنشد وموافق عرض شمس الامراطلب ارسطوجاہ مذکورگردیدچنانچہ بذریعہ وکالت کہ رسیدند تسلط گردیدند وبعہدہ مدارالمہامی سرکاردولتمدار آصفیہ سرفرازوممتازگشتند وازسرکارعالم مدارازبل کمپنی انگریزبہادرنیز یک لک روپیہ سالیانہ از ۱۲۱۵ھ یکہزارودوصدوپانزدہ ہجری براے ارسطوجاہ تقرر پذیرفتہ بود خلاصہ بمصداق۔ ع۔ آثارشش ازآفتاب مشہورتراست۔ ارسطوجاہ مذکوردردانائی ورسائی یگانہ آفاق ودرانصرام جملہ امورات سرکارعظمت مداربااختیارواقتدارضرب المثل روزگاربود۔ سال انتقال ارسطوجاہ ۱۲۱۹ھ یکہزارودوصدونوزدہ ہجری است وشادی ارسطوجاہ از نواب بیگم صاحبہ صبیہ بھورے میان پدرگھاسی میان لعل آمدہ یک پسرباسم غلام مرتضی خان سیف الملک عرف معالی میان درایلچ پورمتولدشدہ بود

و در حین حیات ارسطو جاه نوجوان انتقال نمود - معالی میان مرحوم را دو
صبیه یکے از بطن فرزند بیگم صاحبه ہمشیره نواب نیر الملک بہادر باسم حاجی بیگم
مخاطب بجہان پرور بیگم صاحبه محل حضرت بندگانعالی حال و دیگر از بطن خواص
باسم عمدة السلام بیگم منسوب از شہباز الملک بہادر اند - نواب بیگم صاحبه
در حین حیات ارسطو جاه فوت شدند و ارسطو جاه یک طوائف مخاطب سرور افزا
بیگم نیز داشتند چنانچه سرور نگر که از حیدرآباد بفاصله دو کروه بوده است
بنامش آباد کرده بودند - بعد چند سال از انتقال ارسطو جاه نیز لا ولد فوت
کرد - دختر ہمشیره نواب بیگم مرحومه منسوب از منتظم الدوله فرخ علی خان بہادر
عرف محمد و میان ولد گیاسی میان مذکور که بعمر چہل و ہفت سال اند دو پسر
دارند یکے رضا علی و دیگر محمد تقی ہنوز رسم شادی ہر دو بعمل نیامده است
و از برادر زاده ارسطو جاه باسم اشجع الملک عرف ڈلا میان ولد ممتاز الدوله
که برادر حقیقی ارسطو جاه بود چند پسر بقید حیات اند - ارسطو جاه در عہد مدار المہامی
خود قلعه اوسه که قریب ہفت سال دران استقامت پذیر بودند - به برادر زاده
مذکور تفویض نموده -

کیفیت میر ابو القاسم مرحوم مخاطب بمیر عالم بہادر

میر رضی شوستری در عہد حضرت غفران مآب از ملک خود وارد حیدرآباد شدند
مجموع حضرات ایرانیان بتقبل رکن الدوله مرحوم در حضور عرض و معروض ساختند

که میر رضی نامی از فضلاے ایران سید عالیمقدار و از علماے نام آور آند یا ر
وارد حیدرآباد شده بجاگیر سرفرازی یا بد حضرت غفران مآب بپاس عرض و
معروض و بعد نظر جلالت میر موصوف در پرگنه پٹن چرو از مضافات صوبه حیدرآباد
بجاگیر سه هزار روپیه معزز و ممتاز فرمودند میر مذکور را دو فرزند یکے میر ابو القاسم مخاطب
بمیر عالم بهادر و دیگر میر زین العابدین - میر عالم بهادر مغفور پیشتر بعهده و کالت سرکار
دولتمدار بکمال اقتدار سرفراز بودند بعد انتقال ارسطوجاه مرحوم بعهده مدار المهامی
سرکار امتیاز یافته بعد سه سال ودیعت حیات را بدادار جان آفرین سپردند-
از میر مغفور یک فرزند باسم میر دوران بعرصه وجود آمد که در حین حیات پدر خود بعمر
هجده سالگی رسیده در ۱۲۱۶ھ یکهزار و دوصد و شانزده هجری داعی حق را لبیک
اجابت گفت - و دو دختر که هر دو بمنیر الملک بهادر یعنی بعد انتقال دختر نخستین
دختر دومین کتخدا شد چنانچه ذکرش عنقریب مرقوم قلم حقیقت رقم میگردد.
و از میر زین العابدین مسطور که در سرنگ پٹن به سرکار ٹیپو سلطان ملازم بود
قبل از چهار - پنج ماه از فتح سرنگ پٹن بمرض سرسام مبتلا شده در ۱۲۱۳ھ
یکهزار و دوصد و سیزده هجری وفات یافت. از ایشان دو پسر یکے سید باقر
مخاطب بمیر زمان خان و دیگر سید حسین در حیدرآباد یادگار اند.

کیفیت نواب منیر الملک بهادر مدار المهام حال

بهادر موصوف ولد غیور جنگ بهادر ابن شیر جنگ بهادر اند. شیر جنگ بهادر مرحوم

در اوائل بخدمت داروغگی فیل خانه و در عہد غفران مآب بصوبداری اورنگ آباد سرفرازی یافتند۔ مدت انتقال شیر جنگ راچہل و شش سال و غیور جنگ را بیست و چہار سال می شود۔ رسم شادی غیور جنگ از بہجو بیگم صبیہ درگاہ قلیخان بعمل آمدہ چہار پسر و دو دختر متولد شدند نام پسران اکرام الملک بہادر و نیر الملک بہادر و اشجع الملک بہادر و امین الملک بہادر۔ و دختران مذکور یکے منسوب بمیر سید و صاحب نامی متوطن اورنگ آباد و دیگرے بعالی میان فرزند ارسطو جاہ مرحوم ہر دو فوت کردند۔ نیر الملک بہادر در عہد حضرت غفران مآب بخدمت دیوانی بادشاہی کہ تا حال بہ بہادر موصوف بحال است و در عہد میمنت مہد بندگان عالی حال بعد انتقال میر عالم بہادر مغفور بخدمت باعظمت مدار المہامی سرکار دولتمدار آصفیہ سرفرازی یافتند۔ شادی بہادر موصوف از صبیہ ہاے میر عالم بہادر مغفور بعمل آمدہ چہار پسر دارند۔ اولین باسم عبد اللہ صاحب از لبطن زوجہ نخستین متوفیہ و دویمین موسوم بمیر عالم علی و سیویین بنام میر محمد علی از لبطن شادی دویمین مسماۃ بصاحبہ بیگم۔ چہارمین صفدر صاحب از لبطن خواص کہ از ہمہ فرزندان کلان تر است۔ امین الملک بہادر از سرکار بجاگیر ذات کہ ذکرش در ذیل جاگیرداران خواہد آمد سرفراز۔ سواے آن تعلقہ ایدل آباد و قوال و پرگنہ جنوارہ وغیرہ در عوض تنخواہ جمعیت سواران دارند۔ از ایشان دو پسر یکے حسن یاور الدولہ و دیگرے درگاہ قلیخان کہ رسم شادی

ایشان بعمل نیامده مگر حسن یاور الدوله و صبیه از بطن خواص دارد یکے منسوب
از باقر علیخان فرزند طالب الدوله بہادر و دیگرے از محمد علی صاحب پسر
مستقیم الدوله بہادر است. اکرام الملک بہادر و اشجع الملک بہادر ہر دو
از قید حیات درگزشتند۔

کیفیت شیخ فخر الدین مخاطب بہ شمس الامرا بہادر

شیخ ابو الخیر خان متوطن شکوہ آباد از مضافات ہندوستان در سفر برہانپور
ہمراہ رکاب مغفرت مآب رفیق شدہ عزت و اعتبار بسیارے داشتند از
اولاد اوشان کلان ابو البرکات خان و کوچک ابو الفتح خان اند۔ ابو الفتح
خان بعد انتقال والد خود بخطاب ابو الخیر خان بہادر تیغ جنگ شمس الامرا
شمس الملک مخاطب شدند۔ ایشان را از بطن خواہر امجد الملک بہادر شیخ فخر الدین
موصوف متولد شدند و بخطاب شمس الامرا شمس الملک بہادر سرفرازی یافتند
رسم شادی بہادر موصوف از صبیہ حضرت غفران مآب ہمشیرہ میر سبحان علی
خان بہادر فریدون جاہ بعمل آمدہ چہار فرزند دارند کلان فرید الدینخان
دویمین بدر الدینخان سیومین رکن الدینخان چہارمین امیر الدینخان است
عمر بہادر موصوف سی و دو سال و جمعیت پائگاہ سوار و بار جملہ شش ہزار
و در عوض جائداد تنخواہ از محالات قریب بیست و ہشت لک روپیہ است۔

کیفیت شہیار الملک بہادر۔ بہادر معز ولد حسین علیخان و خان مذکور

برادر حقیقی منظفر الملک بہادر اند وشہیار الملک بہادر سہ برادر حقیقی اند۔ غلام علیخان منصور الدولہ واحمد علیخان وبہادر مغز و دو ہمشیرہ کلان منسوب بہ صور اللہ خان قلعدار اینگیر وکوچک بحکم جنگ برادر اشرف الدولہ بہادر در ابتدا بجمعیت وملک کریہ سرفرازی یافتند بعدہ درہمان ایام نسبت بہادر مغز از عمدۃ السلام بیگم دختر پسر ارسطو جاہ مرحوم بعمل آمدہ دو پسر وسہ دختر متولد شدند۔ فرزند کلان باسم رونق علیخان کہ سند جاگیرات وجمعیت از سرکار بنام اوست وکوچک عباس علیخان واز دختران مذکورہ دو دختر بدو فرزند منصور الدولہ مذکور کتخدا وسیومین بفرزند احمد علیخان متوفی نامزد شدہ ہنوز رسم شادی بعمل نیامدہ است۔ شرح جمعیت بہادر مغز وکیفیت تعلقات کہ در عوض نگاہداشت جمعیت است عنقریب خواہد آمد۔

کیفیت میر عطا علی خان ضیاء الملک بہادر

بہادر مغز ولد منتظم الدولہ میر عبد السبحان خان منتظم جنگ ابن ابو الفخر خان برادر کلان احسن الدولہ یکہ تاز جنگ کہ در عہد حضرت غفران مآب چندے بدیوانی سرکار عالیجاہ مرحوم مفتخر گردیدند۔ و در عہد صلابت جنگ تا شتماہ وقتیکہ شاہ نواز خان خانہ نشین شدند ابو الفخر خان مسطور سرانجام امورات دیوانی دادند۔ میر ابو الفخر خان ابن میر عبد المنان خان بن میر نعمان خان بہادر بن خواجہ عبد الرحیم خان بہادر اند کہ در عہد حضرت خلد مکان از منصبداران

بادشاہی و درا ولاد حضرت باقی باللہ صاحب کہ در دہلی مدفون بودہ اند
میباشند منتظم الدولہ مذکور از جاگیر پنجہزار روپیہ در سرکار سرفرازی داشتند و
شادی ایشان از بلقیس بیگم بنت منجہ بیگم بنت میر اکبر علیخان بہادر بعمل آمدہ
ضیاء الملک موصوف فرزند منتظم الدولہ بعمر پنجاہ و ہشت سال اند و رسم شادی
ایشان از امۃ الرسول بیگم صبیہ یکہ تاز جنگ احسن الدولہ میر مفوض اللہ خان
بہادر صوبدار اورنگ آباد بعمل آمدہ دو فرزند دارند یکے دختر کہ بعمر چہل سال و
از ابتدا طاقت حس و حرکت نداشتہ بہمین علت ناکتخدا است و دیگرے پسر
باسم ابوالفخر خان ضیاء الدولہ بہادر بعمر سی سال رسم شادی از امام النسا بیگم
مخاطب بہ بادشاہ بیگم صبیہ طالب جنگ ولد صفی الدولہ میر یوسفی خان بہادر
کہ میر آتش بادشاہی بودند بعمل آمدہ دو پسر دارند یکے میر منور علی بعمر چہاردہ سالہ
و دیگرے بعمر دہ سالہ و دو دختر یکے باسم عنایت النسا بیگم بعمر یازدہ سالہ و
دیگرے بنام نور النسا بیگم بعمر ہفت سالہ و شادی ہر دو دختران مذکورہ از فرزندان
والاجاہ حال حاکم چینا پٹن بعمل آمدہ است۔ ضیاء الملک بہادر والد ضیاء الدولہ
بہادر ہنگام رفتن ارسطو جاہ مرحوم بہ پونہ و در دور مصاحبت ممتاز الامرا بہادر
در حضور پرنور باستصواب ممتاز الامرا از تغیری حسام الدولہ والد بینظیر جنگ بہادر
بخدمت عرض بیگی سرفراز شدہ تا حال بہمان خدمت ماموراند۔ و معلوم باد کہ
احسن الدولہ کوچک و احسن الدولہ کلان و ابوالفخر خان و قادر داد خان ہر چہار

برادر حقیقی بودند۔ ابوالفخر خان جد ضیار الملک بہادر اند و احسن الدولہ کوچک والد یکہ "تاز جنگ حال قلعدار بیدر میباشند۔

کیفیت رفعت الملک بہادر۔ حضرت مغفرت مآب ہر گاہ در عہد محمد شاہ بادشاہ از شاہ جہان آباد ارادہ دکن فرمودند لشکر خان جد عموی بہادر مغفر را کہ از منصبداران عمدہ بادشاہی بودند ہمراہ آوردہ در نواحی برار و اورنگ آباد وغیرہ بجاگیر بیست ہزار روپیہ وجمعیت پنجہزار سوار سرفراز فرمودند۔ خان مذکور از مقربان حضور ماندند و نیز در وقت جلوس ناصر جنگ شہید بصوبداری اورنگ آباد و در عہد تسلط صلابت جنگ بخدمت دیوانی مامور بودند۔ بعد چندے میر مظفر علیخان برادر خان مسطور معہ دو پسر خود یکے باسم زور آور جنگ پدر رفعت الملک بہادر و دیگر میر جملہ عم۔ بہادر مغر از ہندوستان نزد لشکر خان رسیدند۔ چنانچہ میر مظفر علیخان بسفارش لشکر خان از جاگیر ہشت ہزار روپیہ در صوبہ اورنگ آباد وغیرہ سرفرازی یافتند و روبرے لشکر خان رخت حیات از جہان فانی بربستند۔ زور آور جنگ پدر رفعت الملک بہادر نزد لشکر خان بتقریب مصاحبت از رسالہ مغلیہ و محالات ناڈیڑ وغیرہ سرفراز بودند۔ چنانچہ تا حال رفعت الملک بہادر بدستور پدر خود عوض چہار لک روپیہ از محالات ناڈیڑ وغیرہ در جائداد جمعیت سہ صد و پنجاہ و ہفت سوار و ہشت صد ہفتاد جوانان بار سرفراز اند۔ رسم شادی رفعت الملک بہادر از صبیہ میر نعمان خان

عموی ضیاء الملک بهادر بعمل آمده شش پسر و دو صبیه تا کتخدا دارند۔ کلان میر نظر علیخان منسوب از دختر صادق میر خان نامی از اقربایان۔ دویمین میر اکبر علیخان منسوب بخانه مقرب خان قلعدار بالکنده۔ سیومین میر نجف علیخان منسوب از دختر عظمت خان نامی جاگیردار۔ چهارمین میر دلاور علی خان۔ پنجمین میر فتح علیخان ششمین میر غلام دستگیر خان رسم شادی اینها هنوز بعمل نیامده۔

کیفیت میر رضا علیخان بهادر شهاب جنگ و میر حیدر خان بهادر اعتصام الملک

۔ بهادران مغز پسران میر کاظم نامی متوطن اورنگ آباد اند که در سرکار غفران مآب خدمت حساب احتشام قلعه دولت آباد میداشتند میر رضا علیخان در رفاقت صلابت جنگ از قلعداری قلعه دولت آباد سرفراز بودند۔ و میر حیدر خان اولاً به نیابت دهنپت سنگه منشی حضرت غفران مآب و بعد انتقال منشی مذکور بحاضر باشی حضور پرنور سرفراز شده بسر انجام امورات منشی گری بمصاحبت رکن الدوله مغفور باستقلال پرداختند و حضرت غفرانمآب بخطاب اعتصام الملک بهادر سرفراز فرمودند۔ ارسطوجاه بعد آمدن پونه کار منشی گری از اسمعیل یار جنگ که ذکرش خواهد آمد میگرفتند بعد انتقال ارسطوجاه مرحوم میر عالم بهادر مغفور اجرای امورات منشی گری حضور بدستور باعتصام الملک بهادر مفوض ساختند۔ و الحال بهادر معزکه تخمیناً بعمر هشتاد و دو سال خواهند بود باعث استیلاے ضعف پیری رشید الدوله فرزند کلان خود را در حاضر باشی

حضور مقرر نمودند اعتصام الملک بہادر پنج پسر دارند۔ کلان محمد علیخان مخاطب بہ رشید الدولہ
بہادر کہ بعہدہ منشی گری و قلعداری دولت آباد مامور شادی بہادر ندکور از دختر
سرفراز الملک بہادر شدہ دو فرزند دارند یکے میر اسمعیل و دیگرے میر صادق۔
دوئمین وحید الدولہ بہادر کہ بہ قلعداری قلعہ پرنیدہ سرفراز و از دختر غلام حسین خان
منسوب بودہ یک فرزند باسم میر غلام حسین دارند۔ سیومین عباس علی خان بہادر
منسوب از دختر افتخار الملک بہادر یک فرزند بنام میر احمد علی دارند۔ چہارمین میر
ابراہیم علیخان کہ بقلعداری قلعہ تہامرہ ممتاز و از دختر سلطان نواز خان منسوب
اند۔ پنجمین موسوم بدلاور علیخان کہ انتقال نمودند و از دختر میر ابوتراب خان
منسوب بودہ دو فرزند دارند یکے میر محمد صالح و دیگرے میر الف علی کہ از قلعداری
قلعہ پنتپال باری سرفراز اند۔

کیفیت افتخار الدولہ افتخار الملک بہادر

عنایت اللہ خان نامی یکے از منصبداران حضرت خلد مکان در سرکار عالمگیر
بادشاہ بخدمت دیوان تن و خانسامانی سرفرازی داشتند از ایشان دو صبیہ
بودند یکے منسوب بمبارز خان عماد الملک مرحوم و دیگرے بہ سید دلاور خان
مغفور و رسم شادی صبیہ دلاور خان مرحوم از شہامت خان خلف کلان مبارز
خان مرحوم بعمل آمدہ شہامت خان دو صبیہ داشتند۔ یکے منسوب بفرزند
سید دلاور خان مرحوم جد افتخار الملک بہادر و دیگرے بفرزند برادر حقیقی

شہامت خان کہ بخطاب مبارز خان سرفراز بودند۔ دلاور خان در عہد صلابت جنگ مرحوم بتعلقہ بیڑ سرفرازی داشتند۔ من بعد ہشت دیہہ جاگیر از دیہات گلبرگہ و قلعداری آن در عہد غفران مآب تفویض یافت و دیہات تعلقہ درکی نیز در جاگیر بود۔ و خدمت بخشی گری بادشاہی ہم در عہد غفران مآب مفوض شدہ بعد انتقال دلاور خان فرزند خان مذکور باسم افتخار الدولہ بہادر مرحوم بجاگیر و خدمت بخشی گری بادشاہی سرفرازی یافتند۔ بعد انتقال بہادر مرحوم کہ بتاریخ بیست و چہارم ماہ ذیقعدہ ۱۲۳۱ھ یکہزار و دوصد و سی و یک ہجری بوقوع رسید۔ افتخار الدولہ حال فرزندزادہ دلاور خان مذکور بتمامی محال جاگیر کہ تفصیل آن در ذیل جاگیرداران خواہد آمد۔ و نیز بخدمت بخشی گری بادشاہی سرفرازی یافتند۔ عمر ایشان تخمیناً پنجاہ و یک سال رسم شادی از دختر غلام حسین خان منصبدار بعمل آمدہ یک پسر دارند۔

فائدہ۔ بخشی گری بادشاہی عبارت ازانست کہ ہرکہ از خطاب و منصب سرفراز میشود از دفتر بخشی افراد منصب و خطاب مزین بدستخط خاص جاری میگردد و تسلیمات خطاب در حضور باستصواب بخشی میشود۔ و نیز بخشی بادشاہی وقت باریابی کسی کہ بخطاب و منصب سرفراز شدہ باشد ہمراہ آن بر آدابگاہ ایستادہ بآواز بلند عرض میسازد کہ فلانے باینقدر منصب و باین خطاب سرفرازی یافت۔ و نیز چودھری ہا مثل چودھری سبزی منڈی و میوہ منڈی و

چودهری پنجه بندان و گلفروشان وغیره نذرانه بحالی چودهرات میدهند وحصول سند میسازند و بر اسناد حضور که بعنوان جاگیر میشود مهر بادشاهی دیوانی هم میگردد۔ و اسناد مذکور را اسناد دومهری میگویند وحساب کامل صوبجات نیز نزد متصدیان دفتر دیوانی بادشاهی میباشد۔

کیفیت نور الامرا بهادر

دیوان حسن محمد خان جد ارسطوجاه مرحوم و محمد قاسم خان قوم منڈل جد نور الامرا بهادر هر دو برادر حقیقی بودند۔ جد بهادر معزرا نواب شجاع الدوله بهادر خلف منصور علیخان مساعده فرستاده از قصبه سامانه مضاف چکله سرہند صوبه دار الخلافت شاه جهان آباد طلب داشته رساله یکهزار سوار عنایت فرمودند بعد انتقال محمد قاسم خان مسطور غلام کمال خان پدر نور الامرا بهادر۔ و بعد انتقال غلام کمال خان مذکور بهادر معز رساله سواران مذکور بدستور بحال داشتند۔ ارسطو جاه مرحوم باعث هم جدی نور الامرا بهادر را مساعده یک لک و پنجاه هزار روپیه از حیدرآباد فرستاده طلب نمودند چون بهادر معز بحیدرآباد رسیدند حضرت غفران مآب اول بعنایت جاگیر پنج لک و هفت هزار روپیه و علاقه چوکی ڈیوڑهی خاص عز امتیاز بخشیدند و بعد چندے بجاگیر ده لک روپیه وجمعیت سه هزار سوار و بارمعه جایداد تعلقات شانزده لک و هفتاد و هفت هزار روپیه در عوض تنخواه جمعیت سرفراز فرمودند لیکن بعد انتقال ارسطوجاه مرحوم در عهد مدار المهامی

میر عالم مغفور بہادر مغفر را حکم رفتن اورنگ آباد شرف نفاذ یافت و جاگیر و جمعیت در معرض تلف افتاد در وقت مدار المہامی منیر الملک بہادر و کار پردازی راجہ چند ولعل بہادر۔ بہادر مذکور طلب حیدرآباد گردیدہ از جاگیر محالات ورنگل وغیرہ در عوض جمعیت کہ ذکرش بجاسے خود خواہد آمد سرفراز شدند۔ نور الامرا بہادر بعمر پنجاہ و دو سال چہار فرزند از انجملہ دو فرزند از بطن زوجہ شادی و دو دختر دارند۔ فرزند کلان علی یاور الدولہ بہادر بعمر بیست و ہفت سال منسوب از دختر عمہ خودش۔ دویمین کامیاب الدولہ بہادر بعمر بیست و چہار سال منسوب از دختر وجیہ الدینخان منڈل۔ سیومین ناور الدولہ بہادر بعمر نوزدہ سال کہ بعد از انتقال زوجہ اولین از دختر نواب سکندر الدولہ بہادر در ۱۲۲۸ یکہزار و دو صد و بیست و ہشت ہجری کتخدا شد۔ چہارمین دلاور علیخان بہادر بعمر چہاردہ سال کہ از دختر قلندر بخش خان منڈل نامزد شدہ ہنوز رسم شادی بعمل نیامدہ است۔ نام دختران نور الامرا بہادر عمدہ بیگم ہمشیرہ حقیقی کامیاب الدولہ بہادر منسوب از سرور نواز جنگ۔ وحیات النسا بیگم منسوب از غلام محی الدینخان پسر قلندر بخش خان مذکور است۔ ومعلوم باد کہ قلعہ امام گڈہ کہ اندرون قصبہ سامانہ واقع است معہ قلعہ مرتضے پور کہ از سامانہ بفاصلہ بیست و پنج کروہ بطرف مشرق است بنا کردہ محمد قاسم خان جد نور الامرا بہادر است از وقت آمدن خان مذکور نزد شجاع الدولہ مرحوم

در قلعہ مسطور دخل و تصرف سکھان گردید۔

کیفیت سرور نواز جنگ بہادر

بہادر معز خلف محمد حفیظ خان قوم منڈل برادر حقیقی محمد عظیم خان بہادر پدر مادر نور الامرا بہادر اند شادی ایشان از عمدہ بیگم دختر نور الامرا بہادر بعمل آمدہ است۔

کیفیت شیخ رحیم الدین امجد الملک بہادر مخاطب بہ محمد امجد خان سر بلند جنگ امجد الملک

بہادر معز رفیق و از اقربائے تیغ جنگ بہادر بودند۔ بعد انتقال شمس الامرا بہادر مرحوم از کارپردازی شمس الامرا حال سرفرازی داشتند و عنایات حضرت غفران مآب بحال ایشان از باعث حاضر باشی روز و شب بر ڈیوڑہی دولتخانہ روز افزون بود۔ فرزندان ایشان سیف جنگ بہادر و امام الدینخان و سردار علی جملہ امورات جاگیر وغیرہ سرکار شمس الامرا بہادر سرانجام میدہند۔ امجد الملک بہادر بعمر ہفتاد و چہار سال رسیدہ رحلت نمودند و فرزند ایشان سیف جنگ مرقوم جاگیر پنجاہ ہزار روپیہ از سرکار بندگانعالی مقرر دارند و سوائے آن شریک جاگیر شمس الامرا بہادر نیز ہستند۔

کیفیت سیف جنگ بہادر خلف محمد غوث خان

خان مذکور در عہد صلابت جنگ مرحوم از نارنول بارادہ روزگار در حیدرآباد آمدند۔ در آن وقت نواب غفران مآب را صلابت جنگ مرحوم بصوبداری

برار رخصت نمودند۔ غوث خان مذکور رفیق نواب غفران مآب شدہ ہمرکاب
روانہ ایلچ پور شدند ازانجاکہ شرطِ رفاقت وجانفشانی ہا از خان مسطور در دفع
فسادِ حیدر جنگ سابق الذکر چنانچہ باید بظہور رسیدہ بود۔ حضرت غفران مآب
وقت تسلط ریاست خان مذکور را بخطاب سیف الدولہ وبخشی گری تمام
جمعیت واز محالات نلگنڈہ ودیور کندہ وغیرہ سرفراز فرمودند۔ محمد غوث خان
بملاحظہ ترقیات خود برادر خود را از نارنول معہ اہل وعیال طلب حیدرآباد
نمودند۔ بعد ازان از حضور بخطاب سیف جنگ وبرادر ایشان بہ علاؤ الدولہ
سرفراز گردیدند۔ بعد چندے خان مسطور انتقال نمودند از ایشان یک فرزند
باسم منگن میان مخاطب بہ سیف الدولہ واز علاؤ الدولہ نیز یک پسر بنام
غالب جنگ یادگار اند۔

کیفیت مستقیم الدولہ بہادر

حاجی محمد زمان نامی مغل متوطن شوستر بامر تجارت وارد حیدرآباد گردید
وبقدر حال سرمایہ داشت حاجی مذکور زنے بیوہ را بہ نکاح خود درآورد۔ ازو
یک فرزند باسم میرزا عبد الغنی متولد شد۔ میر عالم بہادر بپاس ہموطنی ولیاقت
میرزا عبد الغنی ہمشیرہ خود را باسم سکینہ بیگم کہ از بطن خواص بود ازدواج نمود
وباعث قرابت میر عالم بہادر مغفور میرزاے مذکور شریک سوال وجواب کلیات
ومخاطب بہ مستقیم الدولہ بہادر گردید۔ وبعد چندے در عہد جسٹس کرک پاتریک حشمت جنگ

صاحب رزیڈنٹ از باعث فساد چند در چند اخراج بلده گردیده در جاگیر خود قیام نمود بمقتضاے حق پرستی سرکار عالم مدار از ییل کمپنی انگریز بہادر بمد نظر حقوق بہادر مذکور مبلغ دوازده ہزار روپیہ سالیانہ از ۱۲۱۵ھ یکہزار و دو صد و پانزده ہجری مقرر است از ایشان یک پسر باسم میرزا محمد علی بعمر ہجده سال کہ بموجب مذکور سابق رسم شادی آن بعمل نیامده و دو دختر کلان بمیرزا محمد حسین فرزند میرزا محمد علیخان شوستری برادر میر عالم مغفور۔ و کوچک بفرزند بہرام الدولہ کتخدا است۔

کیفیت نظام یار جنگ بہادر

میر کاظم علی نامے از سادات معتبر در سرکار ٹیپو سلطان ملازم بودند۔ از انجا نوکری گزاشتہ وارد بلدۂ حیدرآباد شدند شادی ایشان از خالہ میر عالم مغفور بعمل آمده یک فرزند بنام میر عباس علیخان متولد شدند و در ترقی میر عالم مغفور بخطاب نظام یار جنگ حسام الملک بہادر و جاگیر ذات سرفراز گشتند شادی میر عباس علیخان نظام یار جنگ بہادر از دختر اعتصام الملک بہادر میر منشی سرکار دولتمدار گردیده یک فرزند باسم میر غلام حسین و یک دختر متولد است۔

کیفیت بے نظیر جنگ بہادر

میرزا محمد معین نامی از ولایت بتقریب تجارت وارد حیدرآباد شدند۔ بعد فروخت اسباب تجارت باز بوطن خود رفتند دفعہ دیگر کہ آمدند جعفر علیخان

فرزند خود را همراه آوردند. جعفر علیخان مسطور در حضور حضرت مغفرت مآب ملازمت کرده بسرفرازی مخالات سرکار بعنوان تعهد و منصب پنجهزاری و از خطاب حسام الدوله بهادر معین الملک سرفراز شدند از ایشان یک پسر بنام ابوالحسن خان که از اندوخته پدر خود بآرام بسر اوقات نمودند از ایشان فرزند بنام جعفر علیخان متولد شد و در حضور بندگانعالی عزت و اعتبار بهمرسانیده بعلاقه عرض بیگی گری عفرانمآب و خطاب معین الملک حسام الدوله عزامتیاز یافت - از جعفر علیخان مذکور پنج پسر کلان سبی نثار جنگ ضرغام الدوله منسوب از همشیره مرشد قلیخان ولد رستم علیخان همشیرزاده شهریار الملک بهادر دومین شوکت جنگ بهادر منسوب از دختر یکی از منصبداران - سیومین شهباز جنگ بهادر منسوب از دختر رشید الدوله بهادر چهارمین جمال صاحب پنجمین محمد علیخان که از بطن خواص و دو فرزندی شرف النسا بیگم زوجه عاقل الدوله بهادر بوده است -

کیفیت قاسم بیگ خان شهیار جنگ بهادر

بهادر مسطور از اقربای بخشی بیگم صاحبه مغفوره و بعهده داروغگی فیلخانه و یکصد بارگیر سرفراز اند -

کیفیت سعید الدوله بهادر و هادی الدوله بهادر

بهادران مرحوم هر دو برادر بودند سعید الدوله در سرکار دارا جاه شجاع الملک بهادر ملازم بوده در وقت ترقی میر عالم بهادر در سرکار بندگانعالی بسلک منصبداران

مسلک و در عهد مدارالمهامی میر عالم مغفور به نیابت صوبداری حیدرآباد سرفراز شده بودند عرصه هشت ماه میگذرد که بهادر مذکور داعی حق رالبیک اجابت گفتند و هادی الدوله که به نیابت صوبداری اورنگ آباد سرفراز بودند نیز انتقال ساختند۔ از سعید الدوله مرحوم دو فرزند موجود اند۔ یکے خلیل صاحب که از دختر سلطان میان کتخدا شده یک فرزند متولد شد۔ و دیگرے میر محمد علی که از دختر سید احمد علیخان منسوب است۔

کیفیت صمصام الملک بهادر

میر کمال الدین نامی در هندوستان بنوکری بادشاهی ممتاز بودند پسر شان میرک حسین خان در عهد جنت مکان بدر ماهه و منصب و در وقت شاهجهان بادشاه بصوبداری کابل و ملتان سرفراز شده بودند۔ فرزند ایشان میر حسین علیخان که از جوهر شناسی و قدردانی نواب مغفرت مآب بمنصب و خطاب سرفراز شدند و بعد انتقال مغفرت مآب نواب غفران مآب بدیوانی سرکار خود و خطاب شاه نواز خان مفتخر و ممتاز ساختند و در عهد تسلط صلابت جنگ موسی بهوسی فرانسس از کشته شدن حیدر جنگ که ذکرش بالا گذشت۔ شاه نواز خان مذکور را از ضرب بندوق کشت و فرزند کلان اوشان میر عبد الحی خان را در قلعه گلکنده مقید نمود۔ چون نواب غفران مآب بمسند ریاست نشستند میر عبد الحی خان را از قلعه برآورده اولاً بمنصب شش هزاری و پنجهزار

سوار وخطاب صمصام الدولہ صمصام جنگ مورد عنایت فرمودند و بعد آن بمنصب ہفت ہزاری وہفت ہزار سوار وعلم ونقارہ وماہی مراتب وپالکی جھالردار وخطاب صمصام الملک وتعلقہ دیوانی صوبجات دکن سرفراز نمودند وخواستند کہ برخدمت باعظمت مدار المہامی ومختاری جملہ امورات سرکار خود عز امتیاز بخشند۔ بہادر موصوف اقبال نکرد لیکن در جمیع امور کلیات غیر از صلاح ومشورہ ایشان ہیچ حکم نافذ نمیشد وبرادر او شان میر عبد السلام خان مخاطب بدلاور جنگ قوام الدولہ بہادر بودند۔ حالا در اولاد بہادر موصوف جلال الدولہ بہادر بجمعیت سواران ملازم اند۔

کیفیت منتظم الدولہ بہادر

بہادر معز از اقربائے صمصام الملک مرحوم در اورنگ آباد انتقال کردند۔ پسر ایشان باسم میرک معین الدین خان ملازم راجہ گوبند بخش بہادر برادر راجہ چندو لعل بہادر است۔

کیفیت افسر الدولہ بہادر

ناصر علی خان نامی در سررشتہ منصبداران ملازم سرکار عالی بودند از خان مذکور پنج فرزند کہ منجملہ آن دو پسر پیشتر انتقال نمودند وسہ پسر کلان افسر الدولہ بہادر ودوکین غلام حیدر خان وسیومین حسین علیخان موجود اند۔ افسر الدولہ موصوف سابق برفاقت شمس الامرا بہادر در صوبہ برار بجاگیر سرفراز بودند

چون از شمس الامرا بہادر ناموافقت رو داد میر عالم مغفور باضافہ جاگیر و غلام حیدر خان و حسین علیخان برادران ایشان را بدر ماہہ ذات سرفراز نمودہ در رسالہ خاص کہ در سررشتہ راجہ چندو لعل بہادر است معہ سواران داخل کردند۔

کیفیت لطیف الدولہ بہادر

محمد یار بیگ خان نامی جد لطیف الدولہ بہادر باشندہ ولایت کاشغر وارد ہندوستان گردیدہ در سرکار مغفرت مآب بمواجب سہ صد روپیہ ملازم گردید و ہمراہ مغفرت مآب در برہان پور رسیدہ بمناکحت پرداخت بعد چندے یک فرزند متولد شد لطیف بیگ نام۔ ہرگاہ بسن شعور رسید۔ خان مذکور بیگ مسطور را بخطاب خانی و نوکری منصب بمواجب یکصد و پنجاہ روپیہ سرفراز کنانیدہ خود بقضاے الہی فوت نمود۔ چون مغفرت مآب بمغفرت حق پیوستند لطیف بیگ خان در حضور ناصر جنگ و بعد شہادت ناصر جنگ در عہد صلابت جنگ باضافہ مواجب و منصب سرفراز شدند۔ و بعد انتقال صلابت جنگ برفاقت شجاع الملک بہادر بخدمت توشخانہ و جاگیر نہ ہزار روپیہ کہ در ضلع اورنگ آباد واقع است معزز گشتند۔ چون لطیف بیگ خان مذکور رخت اقامت از جہان فانی بربستند فرزند ایشان غالب بیگ خان مخاطب بہ لطیف الدولہ بہادر کہ بقید حیات اند بخدمت توشخانہ و خطاب معظم جنگ و بعد چندے در عصر ارسطو جاہ بخطاب لطیف الدولہ سرفرازی یافتند۔ از ایشان سہ فرزند

یکے واجد بیگ خان و دیگرے لطیف بیگ خان کہ ہر دو در سرکار ملازم اند وسیوین ہنوز خورد سال است۔

کیفیت بدرالدولہ بہادر

بہادر مغز اولاً در سرکار بسالت جنگ مرحوم ملازم ومن بعد معرفت محمد امین خان عرب ملازمت حضرت غفران مآب نمودہ از جاگیر ذات سرفراز بودند در سالحال ۱۲۳۱ سنہ یکہزار و دو صد و سی و یک ہجری انتقال کردند از ایشان یک دختر منسوب از عابد یار جنگ است۔

کیفیت سکندر الدولہ بہادر

بہادر مغز باشندہ سامانہ از اقربائے ارسطو جاہ مرحوم در وقت مدار المہامی مرحوم مذکور معہ برادر خود فیاض علیخان نامی وارد بلدہ شدہ از خطاب وجاگیر سرفراز شدند۔ از بہادر مغز سہ فرزند۔ کلان سرفراز علیخان و دو فرزند دیگر خورد سال اند وشطری از کیفیت بہادر مغز در کیفیت نورالامرا بہادر بالا گذشت

کیفیت سرفراز الدولہ لشکر جنگ بہادر

بہادر مغز ولد حیات اللہ خان واز اقربائے شمس الامرا بہادر اند۔ سابق تعلقدار تعلقہ بلگندل و آرا گیر بودند السحال قلعہ آرا گیر صرف تفویض بہادر مغز است وبجاگیر ذات سرفراز و در بلدہ سکونت دارند۔ مرد دانا بہ کبر سن در امور آبادی تعلقات خیلے سلیقہ شعار اند۔ از ایشان شش فرزند۔ سہ پسر از زوجہ شادی

بنام خواجہ میان و مجو میان و غلام حسین خان وسہ پسر دیگر از خواص اند۔

کیفیت میر قمر الدینخان بہادر اکبر یار جنگ

بہادر مذکور ولد میر معین الدین نقشہ نویس حویلی ہاے بلدہ اند۔ چون بہادر معز بعلم عربی و فارسی دستگاہ درست داشتند حضرت غفران مآب بخدمت اُستادی حضرت بندگانعالی حال بامور فرمودند چنانچہ تاحال بہمان وسیلہ در حضور پرنور مورد مرحمت و تفضلات اند و نیز بخدمت بخشی گری شاگرد پیشہ و جاگیر چہار ہزار روپیہ سرفراز۔ عمر بہادر معز تخمیناً پنجاہ و نہ سال است۔

کیفیت منیر الدینخان مخاطب بہ سکندر یار جنگ بہادر

بہادر مذکور ولد معین الاسلام خان کہ در وقت ارسطو جاہ مرحوم بخدمت قضاے بلدہ حیدرآباد سرفراز بودند۔ وقتیکہ حضرت بندگانعالی متعالی حال بسفر شوراپور ارادہ فرمودند منیر الدینخان مذکور را در رکاب ظفر انتساب بعز امتیاز و در عہد مسند نشینی بہ بخشی گری دو ہزار جوان بارکہ در چوکی وپہرہ خاص ملازم اند شرف افتخار بخشیدند۔ علاوہ بران بہادر معز بخدمت باعظمت کچہری عدالت نیز سرفراز اند۔ عمر ایشان تخمیناً سی و ہفت سال است۔

کیفیت طالب الدولہ بہادر صف شکن خان

جد بہادر معز منصب دار بادشاہی از حضور بادشاہ بقلعداری دہارور سرفرازی داشتند بعد ازان مغفرت مآب بخانسامانی خود ممتاز ساختند۔ محمد نقی خان والد

بہادر مغفور در رفاقت غفران مآب بسر بردند۔ طالب الدولہ بہادر از عہد حضرت غفران مآب بعد تغیری حکیم بادشاہ در ہنگامہ عالیجاہ مغفور بخدمت کوتوالی حیدرآباد مامور اند۔ و رضا علیخان عموی بہادر مغفر کہ از عرصہ پنج و شش سال انتقال کردند چون سابق بعہدہ داروغگی کمانیان و اصطبل حضور مامور بودند تا حال ہر دو خدمت بنام میر حسن علیخان بہادر پسر کلان طالب الدولہ بہادر بحال و برقرار است۔ طالب الدولہ بہادر پنج پسر و دو دختر دارند۔ کلان میر حسن علیخان بہادر مذکور منسوب از صبیہ غالب الدولہ عموی حقیقی مشار الیہ کہ داروغہ ہرکارہا بودند۔ دویمین باقر علیخان بہادر منسوب از صبیہ حسن یاور الدولہ بہادر پسر امین الملک بہادر۔ سیومین جمال علیخان بہادر منسوب از صبیہ ہمت یار جنگ بہادر کہ صبیہ مذکور بعد چندے فوت نمود۔ چہارمین قربان علیخان بہادر منسوب از صبیہ دوم ہمت یار جنگ مذکور۔ پنجمین ذوالفقار علیخان بہادر کہ ہنوز شادی او نشدہ است۔ نام دختران بادشاہ بیگم کہ بہ علی رضا خان برادر زادہ بہادر مغفر منعقد۔ و پیاری بیگم کہ بمیرزا محمد نصیر نامی پسر علی بیگ خان کتخدا است۔

کیفیت میر احمد خان قوت جنگ بہادر

بہادر مذکور برادر خالہ زاد ضیاء الملک بہادر و داروغہ جنسی یعنی توپ خانہ سرکار غفران مآب بودند۔ از ایشان سہ فرزند۔ کلان میر احسن اللہ خان مخاطب بہ قوت جنگ بہادر و بجاگیرات والد خود سرفراز اند و میر عثمان یار خان

و میر مسعود خان اند۔

کیفیت محمد طاہر خان مرحوم مخاطب باامیر الدولہ بہادر

بہادر مرحوم گو کہ حضرت غفران مآب و بعہدہ خانسامانی و داروغگی جواہر خانہ و فیلخانہ سرکار عالے سرفراز بودہ در عہد غفران مآب انتقال ساختند۔ از ایشان چہار فرزند یادگار اند۔ کلان اسد محمد خان امیر الدولہ حال کہ بہ عہدہ خانسامانی و داروغگی جواہر خانہ بدستور سرفراز۔ و بجانہ محمود خان نامے قلعدار بیدر منعقد شدہ اند۔ دویمین محمد یار جنگ بہادر۔ سیومین کمال الدین خان بہادر۔ چہارمین محمد سہراب خان بہادر اند۔

کیفیت شہسوار جنگ بہادر مخاطب باآصف نواز خان

بہادر مذکور در سررشتہ منصبداران ملازم بودند و در عہد حضرت غفران مآب باعث فطانت و ذہی ہوشی اکثرے شریک مشورہ کلیات می شدند۔ بعد چندے بعلت بعضے حرکات اخراج بلدہ شدہ بحکم حضور باز آمدند۔ الحال نبیرہاے ایشان بجاگیر ذات ممتاز اند۔

کیفیت عظیم الملک بہادر

بہادر مذکور و زور آور جنگ بہادر پدر رفعت الملک بہادر ہر دو برادر حقیقی اند۔ سابق در وقت ارسطو جاہ مرحوم بعلت بقایاے سرکار و تعلقدارے اورنگ آباد بعد سفر یکلخت گریختند و تا حال روپوش اند شخص کہن سال مُفتن چالاک

مزاج اند۔

کیفیت محمد عظیم خان بہادر اعظم الملک

بہادر معز سابق بعلاقہ بخشی گری و مدار المہامی درسر کار تیغ جنگ بہادر مرحوم مامور بودند۔ مرد فہمیدہ دانا آبادان کار۔ از ایشان سہ پسر کلان بندہ علی خان مخاطب بعلی یار جنگ بہادر کہ در وقت خروج عالیجاہ بروقت کارزار داد مردانگی دادند۔ دویمین باقر علیخان۔ سیومین قربان علیخان اند۔

کیفیت معظم علیخان مخاطب بہ قیصر جنگ بہادر

بہادر مذکور داماد مقبول الدولہ مرحوم سابق حضرت غفران مآب بعہدہ عرض بیگی متعین بندگانعالے حال فرمودہ بودند۔ بندگانعالے حال بفرط عنایت بخطاب مکرم علیخان بہادر قیصر جنگ سرفراز فرمودہ اند۔ بہادر معز شخص فہمیدہ و سنجیدہ رویہ درست دارند و بداروغگی پنجاہ زنجیر فیل ضبطی راجہ راجندر پیشکار سابق کہ ذکرش بجاے خود خواہد آمد سرفراز ہستند۔

کیفیت منشی سمعیل یار جنگ بہادر

بہادر مذکور باشندہ اندور بودند۔ وانعام دار آنجا بود۔ در وقت منشی گری شمشیر ونت بخدمت نیابت سرفراز و در محاربہ و جنگ کہرہ وقت روانگی ارسطو جاہ مرحوم سمت پونہ ہمرکاب حاضر بود۔ ہرگاہ ارسطو جاہ مرحوم از پونہ بحیدرآباد معاودت نمودند بجلدوے رفاقت از خدمت منشی گری دیوانی

سرفراز فرمودند۔ بعد انتقال ارسطو جاہ چندے بحضور بندگانعالی حاضر
بود۔ میر عالم مغفور باعث نقض و عداوت در حضور عرض نمودہ روانہ جاگیر
نمودند و در انجا معدودے از ایام حیات مستعار بسر بردہ یاز دہم جمادی الاول
سنہ ۱۲۳۰ یکہزار و دوصد و سی ہجری رہگراے ملک بقا شد۔ پسرش باسم
عظیم اللہ خان در بلدہ حاضر و از جاگیر والد خود سرفراز است۔

کیفیت میر الٰہی بخش مرتضیٰ یار جنگ بہادر

میر مذکور اول بصیغہ بارگیری پیش سداشیو ریڈی زمیندار ملازم شدہ بعد
چندے بسرکردگی چند سواران اعتبار بہم رسانیدہ وقتیکہ زمیندار مذکور بعلت
رفاقت عالیجاہ مرحوم بعد انتقال مرحوم مذکور اسیر و دستگیر گردید۔ میر مسطور
معہ سواران خود بہ پونہ شتافتہ در سرکار ارسطو جاہ مرحوم ملازم گشت بعد
حاضر آمدن مرحوم مذکور بحضور میر مذکور بخطاب و منصب و جاگیر امتیاز یافت
حالا در ہمراہی راجہ گوبند بخش بہادر بسرکردگی جمعیت سواران ممتاز است۔

کیفیت جہانگیر یار جنگ بہادر

حسام اللہ خان نامی جد بہادر معز از وقت بادشاہان قدیم بقلعداری قلعہ
اودگیر سرفراز و از منصبداران شاہی بودند و سزاوار الملک بہادر والد بہادر
موصوف سواے قلعداری مذکور از حضور حضرت غفران مآب بجاگیر سواران
ہم ممتاز بودند ہر دو انتقال نمودند۔ از سزاوار الملک دو پسر اند کلان بہادر معز

و کوچک فدا مہدی خان است از حضور قلعداری قلعه اودگیر معه احتشام آن

با جاگیرذات بنام بہادر معزمقرر است۔

کیفیت میر جعفر مخاطب بجعفر یار جنگ بہادر و میر حسین مخاطب به اسد نواز جنگ بہادر

بہادران مذکور فرزندان میر مہدی نامی اند که در وقت حضرت غفران مآب

هرگاه تولد حضرت بندگانعالی متعالی حال گردید ملازم شده اہلیه خود را

باسم بہوری بیگم بخدمت رضاعت مامور ساخت و وقتیکه حضرت بندگانعالی

مسند نشین ریاست شدند بہادران مذکور را که در عالم صاحبزادگی باریاب میماندند

بہمان اسلوب بعد جلوس ریاست و مسند نشینی باریاب فرمودند جعفر یار

جنگ بہادر کوکه را از حضور پرنور رساله پنجاه نفر سوار و پنجاه بارگیر۔ واز بشیر

الملک بہادر پنجاه نفر بارگیر۔ واز نزد راجه چندو لعل بہادر دو صد سوار و پنجاه

نفر بارگیر و دو صد جوان لین و یکصد جوان روہیله مقرر است و اسد نواز جنگ

کوکه را از حضور پنجاه نفر بارگیر واز راجه معز بیست و پنج سوار و پنجاه بارگیر است

کیفیت میر عبد الله خان نصیب یار جنگ بہادر

ایشان از منصبداران قدیم فرزند مظفر الدوله برادر افتخار الملک بہادر بخشی

بادشاہی اند و مظفر الدوله مذکور عموی افتخار الملک حال بودند۔

کیفیت حسینی میان مخاطب بحسین یاور جنگ بہادر

بہادر مذکور باعث قرابت که زیب النسا بیگم نامی زوجه دوم میر عالم مغفور

ہمشیرہ قرابتی اوست بخدمت عرض بیگی مدار المہام و خطاب حسین یاور جنگ بہادر از عہد میر عالم مرحوم سرفراز۔ سابق بعلت تقاضاے قرضہ افاغنہ از حیدرآباد در نواحی قلعہ پرینڈہ رفتہ بود الحال باعانت جعفر یار جنگ کہ با بہادر مذکور قرابت دارد باز بحیدرآباد آمدہ مقیم است۔

کیفیت میرزا ابراہیم بیگ مخاطب بظفر الدولہ مبارز الملک احتشام جنگ بہادر

بہادر معز در اوایل مشہور باسم فاضل بیگ خان بسرگردگی جمعیت سوار و بار از جانب ترکمان آمدہ ملازم راجہ سیکا کول والہ گردید۔ من بعد بچناپٹن رفتہ در سرکار والاجاہ مرحوم از دو صد سوار و پانصد پیادہ ملازم شد۔ در وقت جنگ ترچناپلی رکن الدولہ سابق الذکر کارہاے شجاعت نمایان بہادر معز ملاحظہ نمودہ بعد رفع محاربہ و جنگ مذکور از والاجاہ بمسالت تمام درخواست بہادر معز نمود۔ والاجاہ بمقتضاے وقت در ہنگام رخصت دست بہادر معز را بدست رکن الدولہ داد۔ دولہ مرحوم بمد نظر شجاعت و مردانگی بہادر معز کہ براے العین مشاہدہ نمودہ بودند۔ در عوض نگاہداشت جمعیت از محالات نرمل و ایلگندل و بالکنڈہ و ورنگل و تعلقہ الشوار او نامی زمیندار پالوچہ وغیرہ محالات کہ زمینداران انجا خیلے سرکش و متمرد بودند سرفراز و بخطاب مرقوم الصدر ممتاز فرمودند۔ چنانچہ بمقتضاے جرأت و شجاعت بہادر معز کہ مشتہر خاص و عام است۔ محالات مذکور حسن انتظام یافت۔ بہادر معز در عہد حضرت غفران

تاآب انتقال نمودند۔ ازایشان چہار فرزند۔ کلان فرخ میرزاکہ بخطاب والد خود سرفراز بوده ازسرکاربندگانعالے ترک روزگار نموده بشہر دیگر میرفت۔ دراثنائے راه بایمائے کارپردازان سرکارکشتہ گشت۔ ازمیرزائے مذکور چہار فرزند متولد۔ کلان یوسف علی میرزا۔ دومین باسم حسین علی میرزا۔ سیومین ابراہیم میرزا۔ چہارمین سردارعلی میرزا است۔ فرزند دوم ظفرالدولہ مرحوم باسم یعقوب میرزا۔ سیوم ابوتراب میرزا مخاطب بہ متہور جنگ۔ چہارم نامعلوم صاحب اعتبار نیست۔

کیفیت عاقل الدولہ بہادر

بہادر مذکور متوطن شوستر خواہرزاده میررضی شوستری والد میرعالم مغفوراست بعد آمدن ازولایت درخانہ میرجعفرعلیخان جد بنیظیر جنگ بہادر کتخدا گردیده دختر خود را بنام شرف النسا بیگم بمیرمہدی یارخان پسر کلان مرزا قاسم نامے منسوب نمود۔ مرزائے مذکور سہ پسر داشت۔ کلان میرمہدی یارخان۔ وسطی اسداللہ خان۔ کوچکے میرخورد۔ میرمہدی یارخان مذکور ازبطن شرف النسا بیگم یک دختر باسم خیرالنسا بیگم داشت۔ وشرف النسا بیگم فربوره رسم عقد بیگم مذکوره برضامندی خاطر ازمیجر جمس کرک پاتریق صاحب حشمت جنگ مرحوم رسیڈنٹ سابق حیدرآباد لعمل آورد۔ ازبطن خیرالنسا بیگم مذکوره یک پسرویک دختر متولد شده بولایت انگلستان رفتند۔ خیرالنسا بیگم مسطوره انتقال

کردند۔ و عاقل الدولہ کہ ارسطوجاہ مرحوم بپاس خاطر صاحب رسیڈنٹ مرحوم بخطاب و دیہات جاگیر سرفراز نمودہ بودند نیز وفات یافتند چنانچہ تاحال جاگیر مذکور بنام شرف النسا بیگم کہ بقید حیات اند۔ از سرکار بدستور بحال و برقرار است۔

کیفیت وقار الدولہ بہادر

پدر بہادر مذکور مسمی نصیب یار خان از منصب داران بادشاہی بود و بہادر مغزاول بانتظام صوبداری بلدہ حیدرآباد سرفرازی داشتند۔ بعد انتقال رکن الدولہ سابق الذکر حسب الارشاد حضرت غفران مآب اکثر امورات دیوانی راپیش از آمدن ارسطوجاہ مرحوم اجرا میساختند در ۱۱۹۶ھ یکہزار ویکصد و نود و شش ہجری انتقال کردند۔

کیفیت محمد صلابت خان بہادر

جد بہادر مغز مسمی محمد سلطان خان و والد بہادر مذکور مسمی محمد اسمعیل خان از عہد عالمگیر بادشاہ بمنصب دوہزاری و دوہزار سوار سرفراز و بمقابلہ و مجادلہ مرہٹہ ہا در دکن پیوستہ مصدر ترددات شایستہ بودند۔ من بعد محمد سلطان خان در عہد حضرت مغفرت مآب با دو صد سوار ملازم شدہ بودند و محمد اسمعیل خان از حضور حضرت غفران مآب بصوبداری ایلچپور و جمعیت پانصد سوار سرفرازی یافتند۔ وقتیکہ رکن الدولہ سابق الذکر درخواست محاسبہ

تعلقات برار نمودند و گفتند که باستصواب ظفر الدوله بهادر انفصال سوال و
جواب خود سازند خان مسطور در ادای محاسبه تندہی نکرده نوبت بجنگ
رسانید واز دست جمعیت سرکار در عرصه کارزار کشته گشت - بعد چندے
حضرت غفران مآب بمد نظر عنایت و پرورش محمد صلابت خان بہادر و
محمد بہلول خان بہادر پسران خان مرحوم را بمور بصوبداری ایلچپور و جمعیت
پانصد سوار بدستور سرفراز فرمودند وقتیکه ارسطوجاه مرحوم محمد صلابت خان
بہادر را بسرکردگی سکہور و درنامی طرف ملک برار بمقابله ہولکر و سندہیه وغیره
بشمول سرکرده ہاے سرکار عالم مدار از بل کمپنی انگریز بہادر تعین نمودند و راجه
مہیت رام متوفی نیز معه پلٹن ہا ہمراه بودند باضافه جمعیت سابق و حال یکہزار
ونہصد سوار و دوہزار بارسواے جمعیت مشروطی یک ہزار جوان بار براے
گردآوری تعلقات معزز و ممتاز واز محالات ہشت لک روپیه که وصول آن
قریب چہارده لک روپیه است درعوض تنخواه جمعیت مفتخر و سرفراز فرمودند -
چنانچه تاحال به بہادر مشر بحال و برقرار است - عمر بہادر معز شصت و ہفت
سال - رسم شادی از دختر نامدار خان نامی بعمل آمده دو پسر از بطن زوجه شادی
و یک پسر از خواص دارند - کلان اسمعیل خان که فوت کرد - دویمین نامدار خان
بعمر سی و دو سال رسم شادی ہردو خان مذکور بدو دختر فتح جنگ خان بہادر
بعمل آمده از اسمعیل خان یک فرزند باسم ابراہیم خان بعمر شانزده سال

یادگار است۔ سیومین محمد ولایت خان است و فتح جنگ خان بہادر قوم افغان واز صغر سن رفیق محمد صلابت خان بہادر اند۔ و نیز سررشتہ قرابت باخود ہا دارند و بہادر مذکور را بکار پردازی جملہ امورات محمد صلابت خان بہادر اختیار و اقتدار تمام است۔ تخمیناً سن قریب پنجاہ و دو سال بودہ باشد دو فرزند دارند۔ یکے غلام حسین خان منسوب از صبیہ محمد صلابت خان بہادر و دیگرے ہنوز صغر سن بعمر چہاردہ سال کہ محمد صلابت خان بہادر در فرزندی خود گرفتہ اند و شادی او با دختر یکے از قوم افغان بعمل آمدہ است۔

فائدہ۔ معلوم باد کہ نیابت نظامت صوبہ ایلچپور لغایت ۱۱۸۲ھ یکہزار و یکصد و ہشتاد و دو فصلی بہ محمد اسمٰعیل خان متعوض بود۔ بعد مرحوم مذکور در ۱۱۸۵ھ یکہزار و یکصد و ہشتاد و پنج فصلی بہ برہان الدولہ بعدہ در ۱۱۹۲ھ یکہزار و یکصد و نود و دو فصلی بظفر الدولہ مرحوم۔ من بعد در ۱۱۹۴ھ یکہزار و یکصد و نود و چہار فصلی بہ محمد صلابت خان بہادر۔ و بعد ازان در ۱۱۹۹ھ یکہزار و یکصد و نود و نہ فصلی بہ محمد نواز خان بہادر۔ و پس ازان در ۱۲۰۱ھ یکہزار و دو صد و یک فصلی بہ محمد بہلول خان بہادر و بعد ازان در ۱۲۱۱ھ یکہزار و دو صد و یازدہ فصلی بہ گنگا رام نرائن نامی و بعد او در ۱۲۱۴ھ یکہزار و دو صد و چہاردہ فصلی بہ راجہ مہیت رام متوفی سمت تقرر پذیرفتہ بود الحال من ابتدائے ۱۲۱۶ھ یکہزار و دو صد و شانزدہ فصلی نیابت صوبہ مذکور براجہ گوبند بخش بہادر برادر راجہ چندو لعل بہادر قرار یافتہ

شخصے از طرف راجہ معزدر آنجا ماموراست ۔

کیفیت محمد سبحان خان بہادر

بہادر معز ولد سلطان خان باشندہ ہندوستان اند۔ محمد روشن خان بہادر برادر کلان بہادر معز در وقت ارسطوجاہ از جمعیت پانصد سوار آمدہ ملازم سرکار عالی شدند و ارسطوجاہ مرحوم از حضور پرنور بمجالات پنج لک روپیہ پربنی وغیرہ متعلقہ صوبہ برار درعیوض جاگیر جمعیت سرفراز کنانیدند۔ بعد انتقال خان مسطور محمد سبحان بہادر بجاے برادر خود سرفرازی یافتند۔ جمعیت بہادر معز یکہزار و یکصد سوار و سہ صد جوانان باراست۔ عمر بہادر معز تخمیناً چہل و نہ سال۔ رسم شادی از دختر نامدار خان ہمنام خسر محمد صلابت خان سابق الذکر بعمل آمدہ از بہادر معز دو پسر۔ یکے باسم فیاض علیخان بعمر نوزدہ سال و دیگرے بنام قطب علیخان پانزدہ سالہ و یک دختر منسوب از ہمشیرہ زادہ بہادر معز است ۔

کیفیت نیاز بہادر خان بہادر

بہادر مذکور ولد بہادر بیگ خان ابن نیاز بیگ خان باشندہ ہندوستان اند بہادر معز در اوائل بذات خود بارادۂ روزگار وارد حیدرآباد شدہ اولاً در رسالہ نورالامرا بہادر و من بعد در رسالہ عاشور بیگ خان ملازم گردیدند۔ بعد انتقال عاشور بیگ خان مرحوم بہادر مذکور از جمعیہ

خان مرحوم شادی نموده بذریعه قرابت بر رساله عاشور بیگ خان از یکهزار سوار و سه صد و پنجاه جوانان علی غول سرفرازی یافتند بهادر مذکور را دو ولد اند

کیفیت سلطان میان

سلطان مذکور از پیرزاده‌هاے قوم افاغنه باشنده کندیله ضلع هندوستان در عهد حضرت غفران مآب فائز حیدرآباد شده اول بشغل تجارت اقامت داشتند. چون ارسطو جاه مرحوم دختر دوم همشیره نواب بیگم مذکوره الصدر در نکاح دادا میان پسر کلان سلطان مذکور آوردند. دو صد سوار و در عوض تنخواه آن پرگنه اکل کوره وغیره عنایت نمودند. بعد چندے سه صد سوار افزایش شده جمله پانصد از انجمله چهار صد در لشکر فیروزی متعینه راجه گوبند بخش بهادر و تتمه در رکاب و جمعیت بارهشت صد نفر براے حفاظت تعلقه کنک گیری که در انجا مفسده بسیار است مامور گشتند. از سلطان میان مذکور سه پسر کلان دادا میان و وسطی محمد صاحب و کوچکی تهکو میان. و سه صبیه یکے منسوب بخلیل صاحب پسر سعید الدوله بهادر و دویمین بلطف علیخان پسر محمد عظیم خان و سیومین هنوز ناکتخدا است.

کیفیت محمد منصور خان بهادر

بهادر مغر باشنده نواحی ایلچپور رفیق ارسطو جاه مرحوم اند از رفقاے ممتاز و دریکسوئی و حاضرباشی شریک وانباز خود ندارند. چون در وقت

روانگی مرحوم مذکور سمت پونہ غاشیہ رفاقت بدوش کشیدہ بودند لہذا ارسطوجاہ مرحوم وقت معاودت از پونہ بہادر معزرا بدر ماہہ ذات وعوض جمعیت از پرگنہ ساموئی طرف خورد بعنوان جاگیر سرفراز فرمودند۔

کیفیت میر واجد علیخان بہادر قمقام جنگ

بہادر معز ہمراہ حضرت مغفرت مآب از دہلی ملازم شدہ بحیدرآباد آمدند۔ بعد انتقال مغفرت مآب در عہد ریاست صلابت جنگ مرحوم بہ تعیناتی حضرت غفران مآب کہ بصوبہ برار روانہ شدہ بودند مقرر گشتہ در خدمت غفران مآب حاضر باشی میکردند چنانچہ در کشتن حیدر جنگ سابق الذکر نیز رفیق وقت بودند۔ از بہادر معز یک پسر باسم میر موسی کہ اول مخاطب بہ سید اکبر علیخان باسم جد خود ومن بعد بخطاب اصغر یار جنگ بہادر سرفراز شدند از ایشان یک پسر باسم میر تہور علی است۔

کیفیت سید حاجی مخاطب بہ بہرام الملک بہرام جنگ بہادر مرحوم

والد بہادر معز سید عاقل خان نامی از سادات بارہہ بدار وغگی ہرکارہا در عہد حضرت مغفرت مآب سرفراز بودند۔ بعد چندے در عہد حضرت غفران مآب بصوبہ داری ایلچپور ہم بشرف اعزاز وبخطاب برہان الدولہ برہان الملک عزامتیاز یافتہ بودند۔ چون شادی بہرام الملک بہادر از مریم بیگم ہمشیرہ حقیقی میر عالم مغفور بعمل آمدہ بود لہذا بہادر مرحوم در عہد مغفور مذکور بجاگیر یکصد سوار

و دوصد بار سرفراز شدند و بتاریخ دوم ماه جمادی الثانی ۱۲۳۱ھ یکہزار و دوصد وسی و یک ہجری انتقال نمودند۔ از بہادر مرحوم پنج فرزند و دو دختر متولد ازانجمله سه پسر و دو دختر از بطن مریم بیگم موصوفه۔ کلان غلام حسین خان بہرام جنگ منسوب از دختر شہیار جنگ۔ دویمین سید عاقل خان منسوب از صبیه کوچک مستقیم الدوله بہادر۔ سیومین سید عزت خان منسوب از دختر میر زین العابدین مرحوم برادر میر عالم مغفور۔ و دو دختر۔ یکے نور جہان آرا بیگم منسوب بمیر دوران مرحوم پسر میر عالم مغفور و دیگرے بمیر کاظم علیخان نامی کتخدا است و دو فرزند دیگر بہادر مغرا از بطن خواص۔ یکے باسم قمر علیخان و دیگرے بنام سید محمد علیخان است۔ شرح جاگیر ایشان در اسامی جاگیرداران رقم زدهٔ خامهٔ وقائع نگار خواهد گشت۔

کیفیت میر محمود خان مخاطب بمنصور جنگ قطب الامرا بہادر

خواجه بابا خان جد بہادر مغرا باشنده خراسان وارد شاه جہان آباد شدند حضرت مغفرت مآب خبر ورود ایشان دریافته بتقریب ملاقات خود بنفس نفیس رفته همراه آوردند و آنرا وے تمام نزد خود داشتند بعد چندے بدریافت اسلوب مزاج و کیفیت خاندان رسم شادی بادشاه بیگم صاحبه صبیه خود باخواجه ممدوح بعمل آوردند۔ خواجه ابو البقا خان والد بہادر مغرا از بطن بادشاه بیگم اند و بہادر مغرا از بطن دختر نواب مرحمت خان۔ شادی بہادر مغرا از حاجی بیگم

دختر ناصر جنگ شہید بعمل آمده یک دختر تولد یافت و از کل بادشاه مخاطب بنظامت جنگ بہادر کتخدا گردید- علاوه برآن قطب الامرا بہادر را از ازواج منکوحہ شش فرزند بقید حیات اند- میر حامد و میر معظم و خواجہ بابا و میر عالی و میر محمود و میر خان-

کیفیت گھاسی میان سرفراز الدولہ سردار الملک بہادر

بہادر مذکور ہمزلف شمس الامرا بہادر اند- باعانت بہادر موصوف از حضور پر نور بخطاب مذکور و جمعیت سرفراز شده بودند- افغانان مہدوی باعث بغض و عداوت قلبی بہادر مذکور را در خانہ نہی طوائف نامی کہ بہمین علت شہر بدر گردید از جان کشتند- فرزندان ایشان- یکے پہتر و میان مخاطب بسردار الدولہ از بطن ہمشیره امجد الملک بہادر- دویمین حسینی میان مخاطب باعظم جنگ بہادر و سیومین قطبی میان و چہارمین فرید میان از بطن طوائف بقید حیات اند

کیفیت میر کلب علیخان نور الدولہ علی نواز جنگ بہادر

بہادر مذکور قوم مغل در وقت ارسطو جاه مرحوم از ولایت آمده شرف اندوز ملازمت و از حضور بخطاب مذکور و رسالہ یکصد سوار مغلیہ و کار داخلای رسالہ معالی میان فرزند ارسطو جاه مرحوم سرفراز گردید- بعد روانگی ارسطو جاه بسمت پونہ سواران وغیره موقوف شدند و در عہد مدار المہامی میر عالم مغفور از داخلای جمعیت سواران رسالہ سلیمانجاه بہادر و داروغگی ہر کارہا سرفرازی یافت-

کیفیت قاضی القضات محمد یوسف خان مخاطب بہ شریعت اللہ خان بہادر

قاضی معز قوم افغان متوطن شاہجہان پور در حین حیات حضرت غفران مآب وارد بلدہ حیدر آباد شدہ در ابتدا بخدمت تدریس اول و افتاے اول و بعد ازان در ۱۲۱۱ھ یکہزار و دوصد و یازدہ ہجری بر خدمت قضاے بلدہ ماموز شدند چنانچہ تا حال عہدہ مذکور بحال و برقرار است۔ عمر قاضی صاحب تخمیناً شصت و ہفت سال۔ چہار فرزند دارند۔ کلان از بطن زوجہ شادی مسمی محمد ذوالفقار خان بسن سی و شش سال و سہ فرزند دیگر از ازواج منکوحہ ہنوز صغر سن اند۔

کیفیت حکیم عزت یار خان مخاطب بہ محی الدولہ بہادر

حکیم عبد القادر نامی عموی بہادر معز در عہد صلابت جنگ مرحوم وقتیکہ حضرت غفران مآب بصوبداری برار فرمان فرما بودند از بندر سورت آمدہ از حضور بخدمت قضاے لشکر سرفراز شدند۔ ہرگاہ غفران مآب بلیوانی صلابت جنگ ماموز گشتند۔ حکیم مرحوم را بخطاب حکیم قادر یار خان سرفراز کنانیدند۔ من بعد در عہد ریاست حضرت غفران مآب بخدمت صدارت و احتساب بلدہ حیدر آباد سرفرازی یافتند۔ بعد چندے محمد جعفر والد بہادر معز نزد حکیم قادر یار خان برادر خود آمدہ حصول ملازمت ساخت و از حضور غفران مآب اول بخطاب حکیم جعفر خان و بعد انتقال برادر مذکور بخدمت صدارت

و احتساب سرفرازی یافت چنانچه تا حال خدمت مذکور بحکیم عزت یار خان بهادر بحال و برقرار است۔

کوائف بعضے اسامیان منصبدار بسبیل اجمال۔ جان نثار جنگ بهادر

بهادر مذکور پسر مقبول علیخان مرحوم است که در وقت غفران مآب بخدمت عرض بیگی سرفراز داشتند۔

میر ضیاء الدین کیقباد جنگ بهادر

بهادر مسطور داماد زور آور جنگ مرحوم پدر رفعت الملک بهادر در حیدرآباد بحویلی بهادر مذکور سکونت دارند۔

ببر الدوله بهادر

بهادر مذکور خلف مرشد نواز خان اقربائے ارسطو جاه مرحوم متوطن ایلچپور اند۔ در وقت دیوانی مرحوم مذکور از خطاب و جاگیر سرفرازی یافتند۔ ازایشان دو فرزند حاضر اند۔ میر رضا علیخان خان مذکور برادرزادهٔ نجم الملک بهادر فرزند علاء الدوله مرحوم اند۔ ازایشان سه فرزند موجود اند۔ خواجه اسد الله خان بهادر۔ بهادر مذکور پسر خواجه هدایت الله خان مرحوم اند۔ که چندے پیشتر بقلعداری قلعه گلبرگه سرفراز بودند۔ و خواجه هدایت الله خان مذکور پسر خواجه عبد الله خان دخترزادهٔ خواجه عبد الرحمن خان بهادر اعتضاد الدوله لشکر جنگ منصبدار عهد حضرت مغفرت مآب اند۔

سید یار جنگ

جنگ مذکور پسر میر بابا ابن جسارت الدولہ بہادر اند۔

غلام حسین خان

خان مذکور حال شمس الامرا تیغ جنگ مرحوم بودند۔ فرزند ایشان باسم غلام امام خان امام الملک اعتصام جنگ بہادر در فرزندی شمس الامرا مرحوم بودند۔

ذوالفقار علیخان

خان مذکور ولد احمد علیخان سابق در رسالہ شمس الامرا مرحوم منسلک بودند در عروج میر عالم مغفور در زمرۂ منصبداران ملازم شدند۔ دو پسر ایشان یکے باسم حسن علیخان از دست ببرا صاحب پسر حیدر نواز جنگ مرحوم وکیل شمس الامرا بہادر کشتہ شد و ببرا صاحب نیز بقصاص رسید۔ و دیگر برکات علیخان در رفاقت شہیار الملک بہادر است۔ جدہ و والدۂ ہر دو پسران مذکور از لواحقان نواب مبارک الدولہ حاکم سابق مچھلی بندر اند۔ چنانچہ چیزی مشاہرہ نقدی از سرکار کمپنی انگریز بہادر می یابند۔

کیفیت محمد عدروس خان بہادر عرب

محمد صاحب عرب جد خان مذکور اولاً از دو صد سوار و دو صد بار نزد بسالت جنگ بہادر کہ حاکم ادہونی وغیرہ محالات بودند ملازم شدند۔ بعد انتقال

عرب مذکور فرزند او شان باسم محمد امین خان عرب والد محمد عدروس خان بهادر مذکور از جمعیت منزبور سرفراز شدند وقتیکه بسالت جنگ مرحوم وفات یافتند وداراجاه بهادر فرزند مرحوم مذکور قائم مقام گردیدند۔ فیما بین محمد امین خان عرب وداراجاه صحبت براری نشد محمد امین خان ازانجا برخاسته بحضور نواب غفران مآب حاضر آمد غفران مآب بجمعیت دوصد سوار ودوصد بار ملازم فرموده درعوض تنخواه آن پرگنه الپور وپرگنه چتول درجاگیر مرحمت فرمودند بعد انتقال محمد امین خان فرزند ایشان محمد عدروس خان بهادر از جمعیت وجاگیر مذکور سرفرازی یافتند۔ از خان مذکور سه فرزنداند۔ کلان محمد صاحب۔ دویمین خواجه امین صاحب۔ سیومین محمد برهان صاحب که از محل شادی نیست۔

کیفیت نامدار خان مخاطب به برق انداز خان و راز دار خان مخاطب بقراول خان

خانان مذکور قوم افاغنه مهدوی هردو در رکاب ظفر انتساب حاضر بودند۔ در وقت میر عالم مغفور حسب الحکم حضور پرنور برقنداز خان رایکصد وپنجاه سوار وقراول خان راجمعیت پنجاه سوار ودر ماهه ذات هردوکس چهار صد روپیه قرار یافت۔ برقنداز خان در ۱۲۲۳ھ یکهزار ودوصد وسی هجری بعلت تمرد وفساد یکه از راجه چندو لعل بهادر بحیله تقاضاے تنخواه در دولت خانه سرکار عالے بعمل آورد بحکم حضور پرنور از نوکری سرکار موقوف واخراج بلده

گردید لیکن تا حال در مشیرآباد که متصل حسین ساگر است از نا پرسانیها قیام دارد۔

کیفیت محمد جمال خان لوہانی

خان مذکور قوم افغان باشندہ پنجاب در وقت ارسطوجاہ مرحوم معہ فرزندان وبرادران آمدہ از یک صد سوار نقدی و درماہہ ذات سرفراز شد وقتیکہ مہم ٹیپو سلطان درپیش گردید وارسطوجاہ بذات خود متوجہ شدند محمد علیخان بہادر وشاکر خان بہادر در رفاقت حاضر بودند۔ ارسطوجاہ بعد معاودت از فتح ٹیپو سلطان خان مذکور را از جاگیر ذات وجمعیت چہار صد سوار سرفراز فرمودند۔ حالا ہم از دیہات جاگیر قریب سہ لک روپیہ درعوض نگاہداشت جمعیت وذات سرفراز اند۔

کیفیت لودہی خان مرحوم

خان مذکور در رسالہ سائر با چہار صد سوار ملازم ورفیق میر موسی خان مرحوم بود۔ بعد انتقال لودہی خان مذکور پنج فرزند بقید حیات بودند۔ ازانجملہ فرزند کلان مسمی گدائی خان حاضر واز خطاب پدر خود وجاگیر یکصد سوار سرفراز ایشان دو فرزند باسم محبوب خان وپردل خان اند۔

کیفیت کوہی بیگ خان

خان مذکور متوطن ہندوستان ہمراہ عاشور بیگ خان سابق الذکر در وقت نیابت دیوانی راجہ راجندر ملازم سرکار گردید۔ بعد موقوفی راجہ مذکور

در عہد پیشکاری راجہ چندولال بہادر بموجب سابق معہ یکصد سوار ملازم نامبردہ چندان رشد و اعتبار دربار ندارد۔

کیفیت علی بیگ خان گیلانی

خان مذکور اول بشغل تجارت از میر عالم مغفور موافقت داشت۔ میر مرحوم وقت روانگی کلکتہ خان مذکور را بدرماہہ یکصد روپیہ بدستخط ارسطو جاہ مرحوم سرفراز کنانیدند۔ بعد ازان در وقت مدار المہامی خود از جمعیت دوصد سوار مغلیہ و داروغگی توپ خانہ سرکار سرفراز نمودند۔ از خان مذکور یک پسر بنام میرزا محمد نصیر یادگار است۔

کیفیت حافظ یار جنگ بہادر

بہادر مذکور ملازم قدیم ارسطو جاہ مرحوم و بر عہدۂ عرض بیگی مرحوم مذکور سرفرازی داشتند۔ بعد انتقال مرحوم مذکور از جاگیرات و جمعیت سواران بحال در اینولا کہ صمصام الدولہ بہادر و مبارز الدولہ بہادر خلف و امتیاز الدولہ بہادر داماد حضور پرنور حسب الحکم بقلعہ گلکنڈہ رفتہ اند۔ بہادر مذکور بجمعیت ہفصد سوار و بار متعین مرشدزادہاے ممدوح و دو فرزندان بہادر مذکور در نوکری و درباداری حاضر باش اند۔

کیفیت علی محمد خان مخاطب بلعلی یار جنگ بہادر مرحوم

بہادر مذکور بر کار پردازی تعلقات بیڑ و راے انبا لعل نامی بدیوانی

بخشی گری سپاه در عمل رکن الدوله سابق الذکر در سرکار نواب شرف الدوله
بہادر کہ ذکر ایشان در کیفیت میر موسی خان گذشت ممتاز بودند ہرگاہ
ارسطو جاہ مرحوم در عہد مدار المہامی خود جاگیرات نواب موصوف را ضبط
سرکار نمودند۔ تعلقات آن سپرد علی محمد خان مذکور نمودہ از خطاب مرقوم
سرفراز کنانیدند پسران بہادر مذکور حالا بنان شبینہ محتاج اند۔

کیفیت سیدی عبداللہ خان دلاور الملک بہادر و سیدی مثقال خان و نادعلی بیگ خان

۔ سیدی ناصر و سیدی عبداللہ خان ہر دو خانزاد
تیغ بیگ خان ناظم سورت و سیدی عنبر علیخان خانزاد سیدی ناصر است
بعد انتقال سیدی ناصر مذکور عنبر علیخان و سیدی عبداللہ خان باہم باتفاق
بودند وقتیکہ تیغ بیگ خان رحلت نمود۔ مومی الیہما در نواح اورنگ آباد
بجمعیت دوصد پیادہ عرب و حبشی و سورتی و گجراتی و ہندوستانی بحضور
حضرت غفران مآب کہ حیدر جنگ سابق الذکر راگشتہ باچندے از معتمدان
خود میرفتند حاضر آمدہ ملازمت نمودند۔ غفران مآب ملحق شدن این جمعیت
درین اوقات مغتنم شمردہ رفیق خود کردہ پیرامون خیمہ باعتماد ایشان پہرہ بندی
کردند وقتیکہ غفران مآب مستقل ریاست شدند از جمعیت یکہزار سوار و دوصد
بار کہ ذکرش بجاے خود خواہد آمد سرفراز فرمودند۔ بعد چندے کہ عنبر علیخان
انتقال نمود سیدی عبداللہ خان بخطاب دلاور الملک بہادر سرفرازی یافتہ

در وقت خروج عالیجاه مرحوم باجمعیت سوار و بار بجهت تعاقب از حضور روانہ گشتہ در وقت محاربہ متصل بیدر شربت شہادت چشید۔ بعدہ سیدی محمد خان پسرش بجاے پدر از حضور سرفراز گردید۔ او ہم بعد چندے انتقال کرد۔ چون دران وقت برادر حقیقی او مسمی سیدی اسد اللہ خان مخاطب بہ رعد جنگ خورد سال بود لہذا سیدی حبیب خان مستعد جنگ کہ از بطن طوائف بود بجاے سید محمد خان مرحوم ماموری گردید۔ ازانجا کہ اطوار و حرکات او نامطبوع بود اخراج یافت و رعد جنگ مذکور از حضور سرفراز گشت۔ سیدی متقال خان چیلہ دلاور الملک بہادر است چون سنجیدہ و فہمیدہ بود۔ بہادر مذکور در حین حیات خود کار تعلقات از و میگرفتند۔ چنانچہ غفران مآب ہم بعد انتقال بہادر مذکور خان مسطور را بکار پردازی کارخانجات سرفراز فرمودند و نادعلی بیگ خان در ابتداے عہد حضرت غفران مآب ملازم دلاور الملک بہادر بود۔ چون شخص ذی ہوش است بندگانعالی حال وقت مسند نشینی ریاست بجمعیت دو ہزار بار سرفراز گردانیدند۔

کیفیت عبد الرحیم خان

خان مسطور از خانزادان قدیم حضرت غفران مآب و پدرش جیون خان نامی بمثل امیر جنگ و شمشیر جنگ متوفی در جرگہ چیلہ ہا بعزت و اقتدار تمام بود۔ خان مسطور در آخر عہد غفران مآب بر خدمت قلعداری قلعہ گلکنڈہ

سرفرازی یافت و جمعیت قلعدار مذکور یکهزار و دو صد جوان عرب و جوانان جمعیت پلٹن نا دعلی بیگ خان و شمس الامرا بہادر و موسی ریمون متوفی است

کیفیت وفادار خان شمشیر جنگ مرحوم

جنگ مذکور از چیلہ ہاے سرکار آصفی است کہ از خدمت نظامت بلدہ و کرورگیری سرفرازی داشت و بمرتبہ مورد مکرمت و عنایات حضور بود۔ در اولادش یک فرزند متبنیٰ باقی است۔

کیفیت اسمٰعیل خان بخشی

بخشی مذکور قوم تلنگہ[لہ] تنبول فروش از بلدہ حیدرآباد نزد دارا جاہ بہادر رفتہ چیلہ نومسلم گردید۔ دارا جاہ بلاحظہ ہوشیاری و چالاکی امورات خانگی از و میگرفتند وقتیکہ در جنگ ٹیپو سلطان برفاقت دارا جاہ کارہاے دستہ از و بوقوع رسید موجب افزایش اعتبار گردید۔ ہرگاہ دارا جاہ انتقال نمودند بخشی مذکور معہ جمعیت خود درسرکار میر عالم مغفور حاضر گردید۔ میر مغفور بدار وغگی عمارات سربلندی بخشیدند و جمعیت بخشی مذکور ہم بدستور بود۔ حالا تعلقہ پاپیا پیٹہ درعوض تنخواہ جمعیت مفوض اوست یک فرزند میدارد۔

کیفیت سکندر قلی خان

خان مسطور از خانہ زادان سرکار و بدار وغگی خدمتگاران و غلامان حبشی سرفراز و حاضر باش است

[لہ] تلنگہ قومے است در دکن کہ ملک آنرا تلنگانہ میگویند۔۱۲

کیفیت زبردست خان

خان مسطور از ملازمان مشاهیر مغفرت مآب در عہد صلابت جنگ مرحوم متعین غفران مآب بود- در سفر برار از حضور غفران مآب بدارو غگی فراشخانه سرفرازی یافت و در کشتن حیدر جنگ سابق الذکر مشارکت داشت- بعد انتقال او پسرش خان جہان خان نامی از عہد غفران مآب تا حال بدارو غگی فراشخانه مامور از و فرزندان باسم نظر بہادر- و بدر و میان- و یسین صاحب اند-

کیفیت عبد النبی خان

مشار الیه داروغه عمارت حضور پر نور و به جمعداری خواصان و خدمتگزاران حضور مامور است-

کیفیت وزیر علی

مومی الیه از پنجاه نفر ہرکارہا برائے اخبار رسانی حضاران دربار و امرائے ذوی الاقتدار مامور و شب و روز حاضر در دولت می باشد-

سید نصرت

نامبرده از قوم افاغنه مہدوی است و بدارو غگی ہرکارہا مامور-

شاکر بیگ و واحد بیگ

مشار الیہما خواہر زادهٔ اسد نواز جنگ و جعفر یار جنگ کوکه ہا از حضور پر نور بدارو غگی

کتب خانہ سرفراز وشب و روز حاضر باش اند۔

محمد جمیل

مومی الیہ برامور توشکخانہ حضور پرنور از وقت مرشد زادگی تا حال مامور است

کریم بیگ خان

بخدمت داروغگی سلاح خانہ عالی و داروغگی خدمتگاران سرفراز۔

بہادر علی خان

داروغہ عمارت از وقت مرشد زادگی حضور حاضر میباشد۔

میر عبد اللہ خان

مشار الیہ داروغہ باورچیخانہ سرکار دولتمدار و پسرش مسمی سید جعفر خان حسب الارشاد حضور پرنور سرانجام جزوی امورات میدہد۔

کریم بیگ

نامبردہ از امور آبدارخانہ سرکار عزت و آبرو و اعتبار بسیارے دارد۔

محمد یعقوب اعتماد نواز خان

نامبردہ مردیہ سرکار و سابق خدمتگار صمصام الدولہ بہادر بود۔ بعد انتقال بہادر مرحوم در زمرۂ چوبداران غفران مآب ملازم و از حضور غفران مآب در وقت مرشد زادگی متعین بندگانعالی حال بود۔ وقتیکہ بندگانعالے حال فرمانفرمائے ریاست شدند۔ نامبردہ را بخطاب مذکور بسرکردگی چوبداران

سرفراز فرمودند۔

طاہر علی خان مرحوم

پدر مشار الیہ محمد ہاشم نامی باشندہ ہندوستان در عمل ناصر جنگ شہید از چوکی چوبداران سرفراز شدہ بود۔ بعد انتقال او طاہر علیخان مذکور از سہ چوکی سرفراز شدہ در حضور غفران مآب بسیار عزت و اعتبار یافتہ الحال ہم از خدمت مذکور بدستور سرفراز ولا ولد است۔

کوائف اصیلان سرکار ماما بڈن

ماماے مسطور حاضر باش حضور غفران مآب و بسبب ذی ہوشی و حاضر باشی در عہد غفران مآب اول بچہل روپیہ ماہوار و پالکی امتیاز یافتہ زمین بڈن پیٹھ کہ الحال مشہور بہ بڑن پیٹہ آباد کردہ ماماے مذکور و محاصل آن قریبے دہزار روپیہ سالیانہ است از حضور عنایت گشت۔ من بعد بصوبداری یکصد و پنجاہ گاردان کہ در حیدرآباد بمثل پلٹن "تلنگہ ہا" در قواعد و ہم ساز و یراق نمایش دارند و در چوکی و پہرہ محلات سرکار متعین و مامور می باشند سرفرازی یافت الحال در عہد بندگانعالی حال بسبب استیلاے ضعف پیری از طرف ماماے مذکور ماما چمیلی در حضور مامور است و بمثل ماماے مسطور دیگر اصیلان ہم باسم ماما مشا و ماما بختا ور وغیرہ معتمد و عزت دار و حاضر باش اند و بلسان پلٹن مذکور رجمنٹ ترپ سواران زنان گاردیست کہ در اسپ گردانی

وغیره امورات قواعد ولباس وغیره در صورت مشابهت کلی با ترب سواران مردانه دارند۔

ماما چمپا

ماماے مذکور مثل ماما ہڈن مسطور بتدریج در حاضر باشی حضور پر نور عزت واعتبار بہم رسانده پالکی نشین شد و بزمینے که بران چمپا پیٹھ بنا ساخت ومحاصل آن قریب یکہزار و پانصد روپیه سالیانه است سرفرازی یافت۔ ماماے مسطوره منکوحه فوجدار خان پسر سید محمد ابن میر صادق نامی منصبدار است۔ سید محمد مذکور از روزیکه در دا ما دہی میر اوا نامی فیلبان فوجدار صلابت جنگ مرحوم رسید در فن فیلبانی قدم نہاد و در وقت حضرت غفران مآب بفوجداری سرفرازی یافت۔

کیفیت دلاور خان

خان مذکور از اقرباے لودہی خان مزبور وعرض بیگی راجه چند ولعل بہادر است از عرصه ده سال نزد راجه معزز ملازم۔ راجه موصوف بعد سرفرازی خدمت پیشکاری دیوانی از یکصد سوار سرفراز نمودند و برادر خان مذکور مسمی نامدار خان از عمل رکن الدوله مرحوم بجاگیر در صوبه برار سرفراز و راجه معزز هم پنجاه سوار بنامدار خان مذکور و بعبد الله خان مذکور داده اند۔ ازانجاکه حاکم ارکاٹ و کرنول از زمان پیشین بر تخت حکومت ریاست بندگانعالی متعالی است لهذا شطرے از حالات

آن بحیز تحریر می آرد۔

کیفیت نواب انورالدین خان بہادر

بہادر معز متوطن گوپامئو از مضافات ہندوستان در عہد شاہ عالم اکبر بادشاہ بمنصب وخطاب وبعد ازان وقتے بدیوانی دکن مورد مراحم بادشاہی شدند چون از احوال دکن اطلاع داشتند آصفجاہ بہادر معز را بدکن ہمراہ آوردند چنانچہ برفاقت آصفجاہ بسرکردگی سہ ہزار سوار وبصوبداری حیدرآباد وسیکاکل وراجبندری ومحاربات فوج مرہٹہ مصدر ترددات شایستہ بودند در سنہ ۱۱۱۶ یکہزار ویکصد وشانزدہ ہجری کہ بخدمت نظامت ارکاٹ ومہم کرناٹک مامور شدند ہمان سال آصفجاہ رہگراے ملک بقا گشتند۔ حسین دوست خان عرف چندا صاحب سرآمد اہل نوایت کہ حکومت آرکاٹ میداشت بادا‌ے پیشکش معمولی دست کشیدہ جمعیت فرانسس را از بندر پھولچہری بملک خود طلبید۔ ناصرجنگ خلف الصدق آصفجاہ کہ بر مسند ریاست متمکن بود باستماع شورش وفساد ملک کرناٹک براے اعانت انورالدین خان بہادر متوجہ شد۔ بہادر معز قبل از رسیدن ناصرجنگ درمقابلہ فرانسیسان وچندا صاحب شانزدہم شعبان سنہ ۱۱۶۳ یکہزار ویکصد وشصت وسہ ہجری بعمر نود وچہار سالگی رسیدہ کشتہ گشت۔ خلف بہادر معز باسم محمد علیخان از ترچناپلی معہ عیال واطفال بہ بندر چینا پٹن آمدہ باستصواب ارباب حکومت انجا از ولایت

سند حکومت بنام خود طلبیده بمعاضدت و معاونت فوج ظفر موج سرکار عالم مدار
از بل کمپنی انگریز بہادر باستیصال و اخراج فرانسس وغیرہ پرداخت چنانچہ
چندا صاحب مذکور در محاربہ کشتہ گشت و ملک کرناٹک از کنار دریاے ستور
تا سرحد دریاے کشنا بقبض و تصرف درآمد و محمد علیخان موصوف بخطاب والا
جاہ پایہ اعتبار برافراخت و در سنہ ۱۲۱۰ یکہزار و دوصد و دہ ہجری کوس رحلت
ازین جہان فانی در کوفت ۔ پسر مہین خان موصوف باسم عمدۃ الامرا شش
سال قائم مقام حکومت آن ملک بودہ در سنہ ۱۲۱۵ یکہزار و دوصد و پانزدہ ہجری
ودیعت حیات سپرد برادرزادہ مرحوم مذکور مسمی عظیم الدولہ پسر امیر الامرا برادر
خورد عمدۃ الامراے مذکور بسبب ویرانی وخرابی ملک از ناکردہ کاری کارپردازان
خود ملک مذکور را در سرکار کمپنی انگریز بہادر تفویض نمودہ برضا و رغبت تمام پنجم
حصہ تحصیل ملک قبول ساخت واز پانزدہ سال بکمال فارغ البالی و اعتبار و
آسودگی و اقتدار بسر می برد در حین حیات عمدۃ الامرا تحصیل ملک تا مبلغ ہشتاد لک
روپیہ داخل دفاتر سرکار کمپنی بہادر شدہ بود در نیولا از باعث آبادی ملک
آنچہ عیوض ایزاد از روے حساب برمی آید ۔ آخر سال بعظیم الدولہ مسطور مرحمت
می شود و دو ہزار ہون ماہوار میرسد فقط

کیفیت نواب محمد الف خان بہادر مرحوم

بہادر معز حاکم کرنول پیشکش گذار سرکار حضرت بندگانعالے بود بیان حسب نسب بمش

اینکه نواب محمد خضر خان بہادر و نواب رن مست خان بہادر ہر دو برادر حقیقی
قوم افغان پنی در شاہجہان آباد از منصب داران بادشاہی بودند۔ از نواب
محمد خضر خان موصوف سہ فرزند۔ کلان نواب داؤد خان بہادر۔ دویمین نواب
محمد ابراہیم خان بہادر۔ سیومین محمد سلیمان خان بہادر۔ نواب داؤ خان موصوف
درعہد عالمگیر بادشاہ و وزارت اسد خان و ذوالفقار خان از حضور شاہی سرفراز
شدہ بدکن آمد چون لاولد بود برادر خورد خود را سمی نواب محمد ابراہیم خان
در فرزندی گرفتہ قائم مقام خود ساخت۔ نواب محمد ابراہیم خان موصوف
دو پسر داشت نواب محمد الف خان بہادر و نواب رندولہ خان بہادر از نواب
محمد الف خان موصوف دو پسر نواب ہمت خان بہادر و نواب محمد رن مست
خان بہادر۔ و از نواب رندولہ خان مذکور یک فرزند کہ او را نیز رندولہ خان
بہادر میگفتند۔ نواب محمد رن مست خان بہادر مذکور پسر نواب محمد الف خان
مرحوم دہ پسر داشتند۔ محمد ابراہیم خان بہادر عرف محمد اعظم خان بہادر۔ و محمد
حسین خان بہادر و نواب محمد الف خان بہادر و محمد انور خان بہادر و محمد قادر
خان بہادر و محمد عزیز خان بہادر و محمد یحیی خان بہادر و محمد یعقوب خان بہادر
و محمد علیخان بہادر و محمد رستم خان بہادر ہمہ ہا انتقال کردند۔ نواب محمد ابراہیم
خان عرف محمد اعظم خان مذکور دو فرزند داشتند۔ داؤد خان بہادر و محمد جعفر
خان بہادر۔ داؤد خان مسطور معہ فرزندان در نوکری سرکار بندگانعالی متعالے

در حیدرآباد حاضر می باشند و نواب محمد الف خان بهادر موصوف که در ۱۲۳۰ سنه یکهزار و دوصد و سی هجری از قید هستی درگذشتند دوازده پسر دارند نواب منور[۱] خان بهادر متولد ۱۲۰۷ سنه یکهزار و دوصد و هفت هجری از محل منکوحه صبیه افغان - و محمد داؤد خان بهادر از بطن خواص و محمد مظفر[۴] خان بهادر متولد ۱۲۱۳ سنه یکهزار و دوصد و سیزده هجری از محل شادی و محمد رستم[۳] خان بهادر و اکبر[۵] خان بهادر و عمر[۶] خان بهادر و یوسف[۷] خان بهادر و غلام محی[۸] الدین خان بهادر و قادر[۹] خان بهادر و غلام غوث[۱۰] خان بهادر و احمد[۱۱] خان بهادر همه ها از بطن خواصان و غلام رسول[۱۲] خان از بطن طوائف اند - از ابتداے حکومت کرنول نواب محمد الف خان بهادر مذکور وغیره حکام مبلغ یک لک روپیه سالیانه برسبیل پیشکش در سرکار حضرت بندگانعالی متعالی رسانیده اند از وقت جدا شدن ملک در عوض تنخواه جمعیت سرکار جهان مدار کمپنی انگریز بهادر ملک کرنول وغیره متعلق سرکار عالم مدار ممدوح گردید - فی الحال جمعیت مشروطی در سرکار نواب موصوف کلیتہ یکهزار سوار و بار است و براے گرد آوری و تحصیل تعلقات کرنول جمعیت سه بندی علیحده است آمدنی محالات تحصیل علاقه ملک کرنول قریب هشت لک روپیه حالا در قبض و تصرف نواب منور خان بهادر پسر نواب محمد الف خان بهادر حاکم کرنول است فقط

کوائف اعیان و ارکان دولت آصفیه از قوم هنود - کیفیت راجه چند و لعل بهادر

راجه مغز و راجه گوبند بخش بهادر هر دو برادر حقیقی قوم کهتری اند - راے مولچند نامی جد امجد

راجہ معز در عہد محمد شاہ بادشاہ وقتیکہ حضرت مغفرت مآب ارادہ دکن فرمودند همراہ رکاب آمدہ بخدمت کرورگیری بلدہ حیدرآباد سرفرازی یافت بعد انتقال او پسرش راے لچھرام جد راجہ معز در عہد غفران مآب برخدمت مذکور مامور گشت بعد انتقالش پسر کلان او راے نانک رام عموی راجہ معز ہمین خدمت یافته بود۔ راے لچھرام متوفی را پنج پسر بودند۔ کلان راے نانک رام و دویمین راے نرائن داس پدر راجہ معز۔ سیومین راے رگھناتھ داس۔ چہارمین راے بھوانی داس۔ پنجمین راے موہن لعل ہمہ ہا فوت کردند۔ راجہ چندو لعل بہادر در عہد حضرت غفران مآب چندے بحالات کڑپہ و خدمت کرورگیری بلدہ سرفرازی داشت در وقت بندگان عالی حال ہرگاہ میر عالم مغفور بر عہدہ دیوانی سرفرازی یافتند بعد دو سال میر مرحوم باستصواب و استصلاح کپتن سدہنام صاحب بہادر ریذیڈنٹ سابق دربار حیدرآباد راجہ معز را بعہدہ کارپردازی سرکار دولتمدار آصفیہ سرفراز کنانیدند چنانچہ تا حال بہمان خدمت مامور اند۔ عمر راجہ معز تخمیناً پنجاہ و یک سال رسم شادی در برہانپور از دختر راے وٹھل راے کہ ہمراہ مہاراجہ دولت راو سندھیہ بہادر ملازم بود بعمل آمدہ۔ دو پسر و یک دختر دارد۔ کلان راجہ بالا پرشاد و دویمین باسم نانک رام کہ از خواص است رسم شادی دختر از راے دیپ چند نامی کہ بحالات کرورگیری و چوکیات صد و پنج و پیشکاری جمعیت پلٹن مستر جوکین صاحب وغیرہ سرفراز است بعمل آمدہ و راجہ گوبند بخش برادر حقیقی راجہ چندو لعل بہادر

بعد موقوفی راجہ مہیپت رام متوفی از حضور پر نور بصوبہ برار وصوبہ اورنگ آباد سرفرازی یافت۔ عمر راجہ مذکور چہل وہفت سال رسم شادی از دختر گوبند رام نامی بعمل آمدہ دو فرزند یکے رام بخش و دیگرے گور بخش و یک دختر کہ ہنوز رسم ازدواج ہیچیک بعمل نیامدہ وخسر پورہ راجہ مذکور باسم رائے سکھہ لعل بصیغہ نیابت در اورنگ آباد می باشد ورائے سیتل داس پسر رائے رگھنا تھہ داس مذکور ورائے بالکشن فرزند رائے بھوانی داس مزبور حاضر اند۔

کیفیت راجہ راو رنبہا بہادر

راجہ موصوف پسر انندراو ولد جالوجی راو نمالکر مشار الیہ از قدیم منصب دار بادشاہی در عہد خلد مکان بمنصب سہ ہزاری وسہ ہزار سوار سرفراز بودند۔ چون جالوجی راو نمالکر مذکور در حین حیات آصفجاہ در محاربات مرہٹہ تردداتِ شایان وجانفشانیہائے نمایان بعمل آوردہ بودند حضرت مغفرت مآب۔ عزت وتوقیر ایشان بسیار میفرمودند و بجاگیر ذات وعوض جمعیت کہ ذکرش بجائے خود می آید از عہد مغفرت مآب سرفرازی دارند۔ عمر راجہ راو رنبہا بہادر قریب شصت و دو سال از ایشان پنج فرزند۔ کلان کھنڈے راو۔ دوم مین انندراو ہر دو از زوجہ شادی۔ و امام الدین خان وغیرہ از بطن طوائف مسلمان اند کلان ترفوت نمود ودو پسر دیگر زندہ اند۔

کیفیت راجہ سیام راج

راجہ مذکور ولد راجہ رایان کہ بعد انتقال رکن الدولہ مرحوم نانا پنڈت و دھوندو پنڈت

مخاطب به راے رایان هر دو برادر حقیقی تا وقت ارسطوجاه مرحوم اجراے امورات عظیمه مالی وملکی نمودند۔ راجه سیام راج موصوف بسبب برآمدن دست آویزهاے فتور وخطوط مهری بنام ٹیپو سلطان بعد سفر کهره از بلده اخراج یافته بموجب حکم غفران مآب در محمد آباد بیدر بجاگیر خود قیام دارند۔ نانا پنڈت لاولد برد فترداری صوبه براڑ وصوبه اورنگ آباد وصوبه بیجاپور هر قدر که در حصه سرکار عالی است از وقت غفران مآب سرفراز از طرف مشار الیه ترنک پنڈت نامی باجراے کار مشتغل است۔

کیفیت راجه راجبندر بهادر

راجه مذکور پسر هنپت راو زناردار وقتیکه ارسطوجاه مرحوم در پونه بودند۔ راجه مسطور بعهدهٔ وکالت راجه سیام راج رفته در آمدن ارسطوجاه مرحوم نزد سندهیه وغیره اهلکاران انجا سعی ها کردند لهذا ارسطوجاه بمدنظر خیرخواهی مومی الیه بعد آمدن در بلده حیدرآباد برعهده پیشکاری خود از حضور پرنور سرفراز کنانیدند بعد انتقال ارسطوجاه مرحوم پنج وشش ماه مامور بوده بوقت مدار المهامی میر عالم مغفور بمشاوره کرنل جمس کرک پاتریق صاحب حشمت جنگ بهادر براجه مذکور حکم خانه نشینی گردید۔ عمر راجه معز تخمیناً پنجاه وهشت سال لاولد اند۔

کیفیت سکهو رودهر

مشار الیه ولد رود راج قوم مرهٹه متوطن مرج گالو سابق ازین نزد پرسرام بهاؤ

ملازم بود در پونہ از راجہ راجندر در خوردہ بہمان سابقہ معرفت وارد حیدرآباد شدہ از تعلقداری تعلقات بیڑ و پرینڈہ وغیرہ سرفرازی یافت بعدہ محاسبہ دار سرکار گردیدہ مال واموالش ضبط وخود مقید گردید۔ عمرش تخمیناً شصت سال یک فرزند بنام کیشو را و دارد فقط

کیفیت راجہ مہیپت رام متوفی

راجہ مشارالیہ ولد امرت رام قوم کہتری گجراتی۔ اول نزد مقبول علی خان عرض بیگی غفران مآب ملازم بود۔ بعد انتقال خان مذکور بعہدہ وکالت موسی ریمون فرانسس نزد ارسطو جاہ آمد وشد داشت درہمین اوقات رشد پیدا کردہ بعد معاودت ارسطو جاہ مرحوم از پونہ بحضور بندگانعالی حال بعہدہ خانسامانی سرفرازی یافت چنانچہ در سفر شوراپور متوفی مذکور در رکاب بندگانعالے حاضر بودہ در مزاج حضور پرنور دخل یافت۔ بعد ازان بسررشتہ داری لین موسی ریمون و تعلقداری تعلقات براڑ وغیرہ سرفراز گشت چون با قیدار مبلغ خطیر سرکار گردید میر عالم مغفور تغیرے او مناسب دانستہ در حضور طلب داشتہ چنانچہ حسب الطلب حاضر شدہ بہ نسبت سابق زیادہ تر در مزاج حضور مداخلت یافت میر عالم مغفور بمعائنہ این حال بمصلحت کپتن سدہنام صاحب رسیڈنٹ سابق حیدرآباد رخصت براڑ دہانیدند چنانچہ حسب الحکم در قلعہ شاہ پور رفتہ اقامت گزید و بر تعلقہ شوراپور وغیرہ دست انداز و بفراہمی پنج شش ہزار سوار و بار علم بغاوت

برافراخت بنا برعلیه جمعیت سرکار عالی جهت تنبیه مامور گردید مشار الیه در وقت محاربه و جنگ مسٹر گارڈن صاحب را که بسرکردگی پلٹن ملازم سرکار بودند گرفته بقتل رسانید بملاحظه این احوال جمعیت سرکار کمپنی انگریز بهادر باتفاق جمعیت سرکار آصفیه مامور شد مشار الیه تا رسیدن جمعیت مذکور فراری شده در تعلقه هولکر سکونت ورزید بعد چندے در انجا هم بعلت کدام یک حرکت از دست جمعیت هولکر بقتل رسید۔ دو فرزند متوفی مذکور۔ کلان باسم راجه پرتپت رام و کوچک بنام گنپت رام معه دیگر قبائل و عشائرش در بنارس بموجب حکم سرکار مقیم بوده پنج صد روپیه ماهوار بر سبیل مدد معاش می یابند۔

کیفیت راجه سورج ونت

راجه مذکور ولد منا لعل و در ابتدا در ذیل محرران ملازم راے ساگرمل جد راجه خوشحال چند بودند بعد انتقال راے مذکور راجه بهوانی داس پدر راجه کیول کشن و راجه درگا داس پدر راجه خوشحال چند مذکور هر دو برادر حقیقی بهمان خدمت یعنی سر دفتری صوبه حیدرآباد و محمد آباد مامور شدند چون بامورات خدمت مذکور کما ینبغی نمیرسیدند راجه سورج ونت اجراے کار دفتری نمودند چنانچه بهمین طور تا وقت مدار المهامی میر عالم مغفور مانده جهان فانی را گذاشتند متوفی مذکور لاولد بودند مگر یک پسر زنار دار کهیم کرن نامی در حین حیات خود متبنی کرده بودند

کیفیت راجه خوشحال چند و راجه کیول کشن

راے کھیمراج ہمراہ رکاب نواب مغفرت مآب از شاہ جہان آباد آمدہ بعلاقہ متصدی گری مال صوبہ حیدرآباد سرفراز شدند و بسیار محل اعتماد حضرت مغفرت مآب بودند پسرے داشتند بنام ساگرمل بعد انتقال راے کھیمراج راے ساگرمل بعہدہ مذکور سرفرازی یافتند از راے مسطور دو پسر کلان بھوانی داس مخاطب براجہ دہرم ونت۔ دویمین راجہ درگا داس۔ از راجہ دہرم ونت مذکور چہار فرزند کلان راجہ کیول کشن کہ یک فرزند بنام راے خوب چند دارند۔ دویمین راے دیپک راے از ایشان دو پسر کنہیا لعل و منو لعل۔ سیومین چاتر مل۔ چہارمین طوطا رام۔ و از راجہ درگا داس مرقوم فرزند دوم راے ساگرمل یک فرزند بنام راجہ خوشحال چند است۔ و از راجہ خوشحال چند دو فرزند۔ یکے راے اوجاگر چند و دیگرے راے منولعل۔ و از راجہ خوشحال چند مذکور دفتر صوبہ محمد آباد بیدر و صوبہ فرخندہ بنیاد حیدرآباد تعلق دارد چنانچہ بالا مذکور شد۔

کیفیت راجہ کیول رام

دیارام و دولہ راے و دیپ چند و بینی رام ہر چہار برادر حقیقی بودند ازانجملہ دیارام و دولہ راے و دیپ چند برامور خزانہ سرکار و مشرفی ڈیوڑہی زنانہ وغیرہ مامور بودند غفران مآب بکمال تفضلات بخطاب راجگی و جاگیر ذات بہ سفارش محلات سرفراز فرمودہ بودند مشارالیہم ذی اولاد نیستند۔ از بینی رام مذکور یک فرزند بنام راے کیول رام مخاطب براجہ دیا بہادر از جاگیر سرفراز

وبرکواغذ خزانہ گولکنڈہ راجہ مسطور مہرہاے خود ثبت دارد۔

کیفیت راجہ میارام

راجہ سنبھاچند و راے چنی لعل ہر دو برادر حقیقی راجہ سنبھا چند مذکور در وقت صاحبزادگی متعین بندگانعالی حال بودہ از خطاب راجگی سرفراز شدند و بعد مسند نشینی بندگانعالی در عرصہ قریب انتقال نمودند از ایشان یک پسر بنام راجہ میارام بر مشرفی دیوانخانہ حضور و سررشتہ داری جمعیت نادعلی بیگ خان و جعفر یار جنگ وغیرہ اعزاز دارند۔ وراے چنی لعل عموی راجہ مذکور بر پیشکاری سہ صد راس اسپان پائگاہ و بارگیران و مشرفی ڈیوڑھی زنانہ ماموراند اولاد ندارند۔

کیفیت راجہ روپ لعل

راجہ مذکور ولد ہیرالعل قوم کایتھہ در زمان صاحبزادگی بندگانعالی حال ارسطو جاہ مرحوم راجہ مسطور العہدہ اخبار نویسی مامور نمودہ بودند۔ من بعد از نوشت و خواند مشرفی خزانہ خانگی سرفرازی یافتند چنانچہ از حضور تاحال بہمان خدمت مامور ولا ولد اند مگر یک پسر خواندہ باسم رستم علی خان دارند۔

کیفیت راجہ بھوانی پرشاد

راجہ مذکور در ابتدا بر امور مشرفی خانساماتی حضور مقرر بودند۔ بعدازان بر آئی

ودانائی از مشرفی ڈیوڑہی زنانہ حضور غفران مآب سرفرازی یافتند چنانچہ
بمزید اعتبار ماہوار محلات نیز باستصواب راجہ بہوانی پرشاد تقسیم می شود۔ و
سررشتہ داری چند سوار نیز تعلق براجہ مذکور دارد۔

کیفیت راجہ شیو پرشاد

راجہ مذکور ولد راجہ روشن راے قوم اگروالہ ذرا ابتدا ملازم سیف جنگ مرحوم
بودند از رسائی ودانائی اکثر سوال جواب محالات ملکنڈہ ودیورکندہ وسواران
سائر کہ بہ سیف جنگ مرحوم متعلق بودند نیز میکردند در وقتیکہ ارسطوجاہ مرحوم
از پونہ بحیدرآباد آمدند اکثر از طرف سیف جنگ مرحوم آمد ورفت داشتند۔ بعد
برہمی کار وتغیری تعلقات سیف جنگ در پیشدستی راجہ ٹیپو لعل کہ راجہ
مقرر بہ پیشکاری دو ہزار سوار ماموربود مقرر شدند بعد انتقال راجہ ٹیپو لعل
بر پیشکاری سواران مذکور ومشرفی خزانہ بعنایت ارسطوجاہ مرحوم مامور گردیدند
بعد انتقال راجہ مذکور پسرش راجہ شیو پرشاد بر پیشکاری سواران ومشرفی خزانہ
بحال وبرقرار گشت۔

کیفیت راے جگ جیون داس

راے لعل چند نامی متصدی متوطن ممالک ہندوستان برفاقت انورالدینخان
والاجاہ بدکن آمد پسرش راے پتمبر داس مدت العمر در رفاقت ووکالت
محمد علیخان والاجاہ حاکم چینا پٹن بسر برد فرزند راے مذکور راے جگ جیون داس

مذکور بعد انتقال پدر خود بعہدہ وکالت بدستور در حیدرآباد مامور شد۔ چنانچہ تا حال ملازم عظیم الدولہ بہادر والا جاہ حال است۔

کیفیت ہرناجی پنڈت مخاطب براجہ نیمونت

پنڈت مسطور رفیق قدیم ارسطوجاہ مرحوم بعہدہ متصدی گری خانسامانی ممتاز و خیلے در دولت خواہی سرکار خود بے انباز بناءً علیہ مرحوم مذکور از پنڈت مذبور بدل شاد بودند چنانچہ بعد معاودت از پونہ از جاگیر و سررشتہ سواران نیز سرفراز نمودہ بودند۔ یک پسر بنام گوبندراو از ایشان موجود و خود راجہ مسطور از بصارت معذور است۔

کیفیت راجہ بیربھان

راجہ مسطور پیشتر در نیابت راجہ روشن رائے مذکور الصدر ملازم بود در وقت کارپردازی راجہ راجندر بموافقت کارپرداز مذکور برامور سپاہ رئیس الملک سلیمان جاہ بہادر مختار و بخطاب راجگی بعنایت راجہ راجندر سرفراز گردید اولاد ندارد۔ چھوٹم لعل برادر خورد راجہ مذکور ہمراہ جمعیت سلیمان جاہ بہادر کہ در لشکر فیروزی نزد راجہ گوبندبخش بہادر متعین است ماموری باشد و تعلقہ لسمت درعوض تنخواہ سواران سررشتہ خود دارد۔

کیفیت رای راجیسر راو

راو مسطور متوطن تعلقہ کہم در عمل کرورگیری راجہ چندو لعل بہادر ملازم گردید۔ وقتیکہ راجہ معزبکار پردازی سرکار سرفرازی یافتند راو مذکور را از دفتر مال خانگی خود و سررشتہ

رسالہ خاص سرفراز نمودند۔

کیفیت سرفراز سنگہ ہزاری

تیجا ہزاری قوم زنار دار باشندۂ ضلع جونپور در حیدرآباد آمدہ بسرکار غفران مآب برکار ہزاری گری مامور شد و اعتبار تمام بہم رسانیدہ از جاگیر و پالکی سرفرازی یافت مترو پانڈی کہ برادر نسبتی تیجا ہزاری مذکور است ملازم شدہ در شکارگاہ چون بموجب حکم غفران مآب شکار آہو ساخت مورد عنایت گردیدہ بخطاب سرفراز سنگہ و سواری پالکی و ہزاری گری ڈیوڑھی زنانہ حضرت بخشی بیگم صاحبہ مامور گردید چنانچہ تا حال بہمان اعتبار مامور است۔

کیفیت پدنایک راجہ شوراپور

چھپ نایک نامی از قوم ارازل از طرف سلاطین بیجاپور بر عہدۂ رسوم کاولکاری وسردیسائی شوراپور سرفرازی یافتہ تا سہ چہار پشت در متابعت بادشاہان بیجاپور ماندہ دفعہ اول کہ بادشاہ عالمگیر در ایام شاہزادگی بنا بر تسخیر بیجاپور بموجب حکم شاہجہان صاحبقران ثانی متوجہ دکن شدند۔ بام نایک کہ در اولاد چھپ نایک مذکور بود از سلاطین بیجاپور منحرف شدہ بتوقع سرفرازیہا ملازمت بادشاہ عالمگیر حاصل نمودہ در تسخیر بیجاپور جانفشانیہا بجا آورد و بخطاب بحری نایک و پنجہزاری جمعیت سرفرازی یافت۔ من بعد در وقت مہم بسبب رسانیدن رسد غلہ بخطاب راجگی و منصب و علم و نقارہ ممتاز گردیدہ از سند سردیسائی تعلقات تاپی کوٹہ

وتعلقه چیتاپور وغیره سرفراز گشت وقتیکه مراجعت حضرت عالمگیر بر سبیل مصالحت از سلاطین بیجاپور طرف شاه جهان آباد اتفاق افتاد بام نایک در دکن بعهده کاولی وغیره مامور بوده طیاری قلعه واکن گیره بعمل آورده از سلاطین بیجاپور بغاوت ورزید آخرکار بوضعی سررشته اطاعت گرفته سند عهده کاولی از سلاطین بیجاپور نیز بدست آورد وتاحین حیات خود همچنان گزرانید. بعد انتقال او پسر کلانش باسم پدنایک بر تعلقات پدر متسلط شده نگاهداشت جمعیت نمود. چون دفعه دوم حضرت عالمگیر براے تسخیر ملک بیجاپور وگولکنڈه متوجه شدند پدنایک مذکور از خلدمکان نیز انحراف ورزیده باعانت سلاطین بیجاپور وگولکنڈه پرداخت آخرالامر بعد تسخیر قلعه بیجاپور وگولکنڈه رایات بادشاهی به تسخیر قلعه واکن گیره متوجه شده قلعه مذکور نیز مفتوح ساخت. بعد رحلت حضرت خلدمکان که شیرازه افواج بادشاهی متعینه دکن منتشر گشت پدنایک مذکور قابوے وقت یافته در قلعه واکن گیره دخل خود ساخته تاحین حیات همچنان گزرانیده. بعد انتقالش پسر او کوچک بام نایک ملقب بنام پدر خود شده چندے بهمان اسلوب بسر برده فوت کرد. پدنایک متوفی را دو پسر بودند. کلان کشینا نایک وکوچک رینا نایک هر دو برادران را چندے باهم منافقه بود. آخر کشینا نایک تاب مقاومت نیاورده فراری شد و رینا نایک مذکور متسلط گشت بعد فوت نامبرده بام نایک نامی فرزندش متسلط گردید چون بام نایک درگذشت

انکپا نایک پسر رام نایک قائم مقام پدر خود گشت انکپا نایک مذکور یک صبیه داشت بعد انتقال انکپا نایک مزبور زوجه نایک متوفی مدن گوپال نامی پسر کشنیا نایک مذکور برادر رمینا نایک مذکور را که فراری گردیده بود. قائم مقام نمود۔ بعد فوت نامبرده پدنایک نامی پسر مدن گوپال متوفی بجایش متسلط گردیده تا حال برقرار است. از جمله محاصل تعلقه سوراپور که نه لک روپیه جمع کامل است راجه آنجا کلیتهً در سرکار بندگانعالی چهار لک روپیه سالیانه پیشکش میسازد وجمعیت شش هزار پیاده بیڈر همقوم خود که زمین در انعام آنها داده وقت کار نوکری میگیرد حاضر دارد۔ وجمعیت ملازم نقدی دو هزار نفر سوائے جمعیت شش هزار مذکور است۔

کیفیت راجه رام کشنا راو

راؤ مذکور زمیندار سکور و تعهد یک لک و شصت هزار روپیه در سرکار عالی دارد۔

کیفیت راجه سیتارام بهوپال زمیندار گدوال

در زمان پیشین سوم بهوپال نامی برائے حصول رسوم بارکودی بموجب اسناد سلاطین پیشین بطرف تعلقه رایچور وغیره مامور بود۔ روزے از یاوری بخت در صحرائے دفینه خطیر یافت چنانچه باستطاعت آن گڈهی گدوال طیار نموده ونگاهداشت کرده ملک کرنول متصرف درآورد۔ چون افواج قاهره شاهی بعد تسخیر ملک دکن عنان عزیمت برائے تنبیه سوم بهوپال برتافت. نامبرده تاب مقاومت نیاورده

جبین ارادت براے ادائی پیشکش تعلقات بآستان عرش آشیان سود و مورد تفضلات شاہی شده بخطاب راجگی سرفرازی یافت چون سوم بهوپال لاولد بود بعد فوت او تا ده سال اہلیه او بانتظام تعلقات گدوال پرداخت وقت رحلت بکارپردازان دولت نصائح نمود که همشیره زاده خود را که زبل را او نام دارد بفرزندی نام نهاد کرده متسلط سازند چنانچه را و مذکور قریب چهار پنج سال متسلط بوده از بداطواری او رام را و برادر خورد زبل را و مذکور بموافقت کارپردازان متسلط شد چون رام را و مذکور لاولد بود سوم بهوپال نامی پسر کلان زبل را و مذکور بانتظام تعلقات گدوال تا مدت چهل سال پرداخت بعد فوت مشار الیه رام بهوپال نامی پسر کلانش متسلط شد و تا مدت دوازده سال کار فرما بود چون پسر نداشت وقت انتقال صبیه خود را از پسر خالو باسم سیتا رام کتخدا نموده بکارپردازان وصایا نمود که قائم مقامش سازند چنانچه تا حال که قریب هفت سال می شود راجه سیتارام بهوپال مامور و متسلط است محاصل تعلقه گدوال چهار لک روپیه جمع کامل است در سرکار آصفیه یک لک وسی هزار روپیه سالیانه برسبیل پیشکش میرسانند ـ جمعیت قریب یکهزار و پانصد نفر حاضر باش است منجمله آن پانصد نفر ملازم نقدی باقی ها زمین یافته اند در وقت وقوع کار حاضر خدمات می باشند ـ

کیفیت زمیندار دریاپور متعلقه براڑ

زمیندار مذکور از وقت حضرت عالمگیر است حالا تعلقه او در جاگیر عبد اللہ صاحب پسر نواب منیر الملک بہادر مدار المہام بحاصل لک روپیہ مقرر است۔

کیفیت راجہ چندر سین

راجہ مذکور پدر راجہ رامچندر متوفی از عمدہ منصب داران بادشاہی است در ابتدا بجاگیر پنجاہ لک روپیہ و جمعیت دوازدہ ہزار سوار سرفرازی داشت و آصفجاہ مرحوم اورا برادر خود میخواندند حالا از اولادش کسی باقی نیست۔ راجہ رامچندر مسطور در ۱۱۸۳ھ یکہزار و یکصد و ہشتاد و سہ ہجری در سفر کرکنہ بتجویز رکن الدولہ مرحوم مقید شدہ در قلعہ گلکنڈہ بساط حیات در نوردمظنون ارکان دولت این بود کہ در مہم کرناٹک راجہ مسطور با اہالی کمپنی موافقت کردہ شبخون طلبیدہ بود کہ میر نظام علیخان غفران مآب توپخانہ و جملہ اسباب و سرانجام در عرصہ کارزار گذاشتہ پاشنہ کوب بحیدرآباد رسیدند۔

کیفیت اجداد راجہ ہنموہن راو بنگلہ جاگیر دار رود رور و سیتا جی پانڈریہ جاگیر دار تعلقہ الہکی متعلقہ صوبہ محمد آباد بیدر و سبحان راو راد ہاکنتھ جاگیر دار تعلقہ رینا پور

ہمہ ہا منصب دار قدیم بادشاہی بودند۔ در وقت میر نظام علی خان غفران مآب جاگیر دار قدیم ضبط شدہ بقدر معاش براے اولاد آنہا مقرر گشت۔

انا ریڈی زمیندار بانسواڑہ۔ مشار الیہ برادر سدا شیو ریڈی است زمیندار یش

بعلت مفسدی و تمرد جملہ در سرکار ضبط شدہ برائے بسر اوقات قدرے معاش دارد

راجہ مل ریڈی زمیندار تعلقہ گرمٹکال - موی الیہ را از سرکار تعہد سہ لک و چند ہزار روپیہ گردیدہ است۔

راجہ ونکٹ راو تبنی لچھمای - زمیندارنی تعلقہ لوکاپلی بمبلغ سہ لک روپیہ اجارہ دارد۔

کونا راو و جگپت راو زمینداران تعلقہ الگندل - نامبردہ ہا سابق تعہد قریب پنج لک روپیہ داشتند الحال جگپت راو مذکور رجوع و کونا راو شیوہ مفسدی دارد۔

راجہ اشوار راو زمیندار پالونچہ - مشار الیہ از قدیم منصب و جاگیر از حضور بادشاہ عالمگیر داشت و زر بطریق پیشکش داخل سرکار عالی میکرد۔

راجہ ونکٹ نرائن ریڈی زمیندار بھونگیر و راج کنڈہ - موی الیہ خطاب و منصب از سرکار آصف جاہ مغفرت مآب دارد منصب دار بادشاہی ہست فقط برذرف نگہان اولے الافہام واضح و لائح باد کہ ہر چند سوائے اعزہ ہائے مرقومۃ الصدر اکثر اشخاص دیگر ملازم سرکار دولت مدار آصفیہ بودہ اند لیکن بمصداق کل قلیل لذیذ۔ بر سبیل انتخاب زیب ارقام یافت۔

فائدہ - چون از ذکر انتساب بندگانعالے متعالی و بیان کوائف متوسلان عظام و کارپردازان ذوی الاحترام فراغت دست داد۔ حالا قلم وقائع رقم بہ تحریر آمدنی ملک و مال وغیرہ می پردازد۔ باید دانست کہ آمدنی ممالک محروسہ سرکار دولت مدار آصفیہ تخمیناً بہ تعداد مبلغ دو کرور و ہشتاد و دو لک و بست و

هفت هزار و سه صد و هفتاد روپیه هفت آنه سوای ابواب و رقومات دیگر که تعلق از دفتر سرکار عالی دارد شامل بر دو نقشه است. نقشه اول در بیان آمدنی ملک و مال. نقشه دوم در ذکر آمدنی سائر و آنچه از سرکار عالی بابت رقم چوتهه و سردیسمکهی و باتی و ساهوتره وغیره ابواب از محالات صوبه سه گانه در سرکار راو پنڈت پردهان پیشوا بهادر میرود نقشه آن جداگانه نوشته شد.

نقشه اول در بیان آمدنی مال بابت صوبجات پنجگانه سوای سرکارات مرتضی نگر و مصطفی نگر متعلق سیکاکل که از مدت شامل علاقه سرکار عالم مدار کمپنی انگریز بهادر است

اسمای صوبجات	خالصه محالات سپرد عمالان	جاگیرات	تعداد کل
فرخنده بنیاد حیدرآباد	[illegible]	[illegible]	[illegible]
محمدآباد بیدر	[illegible]	[illegible]	[illegible]
خجسته بنیاد اورنگ آباد	[illegible]	[illegible]	[illegible]
چند پرگنات دارالظفر بیجاپور	ندارد	[illegible]	[illegible]

بزار وگہاٹ وپایان گہاٹ	[illegible] ۱۵ ر	[illegible] ۷ ر	[illegible] ۶ ر
۵ صوبہ	کرور [illegible] ۱۰ ر	کرور [illegible] ۳ ر	کرور [illegible] ۱۳ ر

نقشہ دوم در ذکر آمدنی سائر بابت صوبہ فرخندہ بنیاد حیدرآباد

محالات سائر	عین	نذرانہ	تعداد کل
سائر شل پرست وغیرہ	[illegible] ۱۴ ر	ندارد	[illegible] ۱۴ ر
منازل نزول جواہر بازار	[illegible] ۹ ر	[illegible]	[illegible] ۹ ر
ابواب ممنوعات مثل سکرات وغیرہ	[illegible] ۰۶ ر	[illegible] ۱۴ ر	[illegible] ۰۴ ر
۳ محال	[illegible] ۰۱۲ ر	[illegible] ۱۳ ر	[illegible] ۰۹ ر

نقشه سیوم در شرح اخراجات چوتهه و سردیسمکهی و باتی ساهوتره وغیره ابواب تخمیناً که از محالات سه صوبه سرکار دولتمدار آصفیه براو پنڈت پردهان پیشوا بهادر میرسد

نام صوبجات	از محالات خالصه	از محالات جاگیرداران	تعداد کل
خجسته بنیاد اورنگ آباد	[illegible]	[illegible]	[illegible]
چند پرگنات دار الظفر بیجاپور	[illegible] ۲۰ ر	[illegible] ۱۰۵ ر	[illegible] ۸ ر
برار بالا گهاٹ و پایان گهاٹ	[illegible]	[illegible] ۱۱۰ ر	[illegible] ۱۱۰ ر
۳ صوبه	[illegible] ۲۰ ر	[illegible]	[illegible]

تفصیل قلعجات که جمعیت احشام بران معین است۔ قلعه گولکنڈه

سپرد رحیم خان قلعه دار حصار بیرونی مشتمل بر هشتاد و چهار برج و هشت دروازه مشرق رویه فتح دروازه و موتی دروازه۔ غرب رویه پٹن چرو دروازه و مکی دروازه شمال رویه جمال الدین دروازه و بنجاری دروازه۔ جنوب رویه مال دروازه و بهمنی

دروازہ منجملہ آن شش دروازہ مسدود ودو دروازہ یکے مشرق رویہ ودیگر شمال
رویہ جانب درگاہ حسین شاہ ولی براے آمدوشد مردم مفتوح می باشد بزیر
تمامی بروج اضراب کلان وکوچک گذاشتہ ودو فصل یکے قدیم ودیگرے جدید
ودرمیان ہردو فصل باغے نوتیار وبالاحصار کہ مشتمل بر ہشت برج است
نیز بدستور اضراب خورد وبزرگ۔ بر ہریک نصب وسواے خندق معمولی
خندق دیگر نوطیار از گوشہ برج سنگم ندی واقع است۔ قلعہ اودگیر سپرد
جہانگیر یار جنگ بہادر۔ قلعہ ملکھیر سپرد سربرہان الدین قلندر خان کہ از قدیم الایام
بموجب اسناد بادشاہی سرفراز اند۔ قلعہ بھونگیر سپرد شہباز جنگ برادر بینظیر
بہادر۔ قلعہ پرینڈہ سپرد وحید الدولہ بہادر پسر اعتصام الملک میر منشی سرکار۔
قلعہ دولت آباد سپرد رشید الدولہ بہادر خلف میر منشی موصوف۔ قلعہ
دہارور سپرد دولہ خان مخاطب بہ کرار نواز خان بہادر۔ قلعہ نرمل سپرد محمد
شاکر خان بہادر لوہانی۔ قلعہ بہاتمرہ سپرد ابراہیم علیخان پسر اعتصام الملک
موصوف۔ قلعہ دیورکنڈہ سپرد پسر کلان بہادر الدولہ مرحوم۔ قلعہ رام گیر سپرد
سرفراز الدولہ لشکر جنگ اقرباے شمس الامرا بہادر۔ قلعہ املگندل سپرد پسر
خان جہان خان۔ قلعہ ظفر گڈہ سپرد ہمت یار جنگ۔ قلعہ بتیال باری سپرد
میر الف خان۔ قلعہ یادگیر سپرد مرشد قلی خان ولد رستم علیخان۔ قلعہ جگتیال
سپرد حسن علیخان پسر فیضیاب جنگ بہادر کوتوال شہر۔ قلعہ ورنگل سپرد عباس

یاور جنگ بہادر بہایت مستحکم و سنگین است۔ قلعۂ بالکنڈہ سپرد مقرب خان اقربای رفعت الملک بہادر۔ قلعہ ایتگر سپرد صور اللہ خان برادر نسبتی شہباز الملک بہادر۔ قلعۂ کھم سپرد بے نظیر جنگ بہادر۔ قلعۂ گولاس سپرد راجہ پدم سنگہ زمیندار۔ قلعۂ قندہار سپرد راجہ تیج سنگہ۔ قلعۂ گلبرگہ سپرد نظام یار جنگ بہادر۔ قلعۂ بیدر سپرد دیکہ تاز جنگ خسر پورہ ضیار الملک بہادر عرض بیگی۔ قلعۂ پالکل سپرد خان جہان خان داروغہ فراش خانہ۔ قلعہ کوپل سپرد عبد اللہ صاحب خلف نیر الملک بہادر مدار المہام۔ قلعۂ رائیچور سپرد ایریتا نامی پسر ناکن کورہ متوفی۔ قلعۂ کنک گری سپرد محمد صاحب پسر سلطان میان۔ قلعۂ کلیانی۔ سپرد ممتاز الامرا بہادر۔ قلعۂ ملکنڈہ بنا بر تخفیف سہ بندی سپرد عامل آنجا است۔ قلعہ احمد نگر۔ از ۱۱۷۳ یکہزار و یکصد و ہفتاد و سہ ہجری بسازش قلعہ دار در تصرف سداشیو بہاؤ برادر پنڈت پڑدہان است۔ قلعۂ ایلچپور بطور گڈہی شش برج و دو دروازہ دارد و بروج از گل و خشت اند متصل دروازہ شش ضرب افتادہ تعلقدار ایلچپور در قلعہ مذکور میماند۔ قلعۂ رودرہ سپرد حافظ یار جنگ بہادر رفیق ارسطوجاہ مرحوم۔

بیان بنای دار السلطنت حیدرآباد و مسجد جامع و چار مینار وغیرہ

چون در سال دہم از جلوس میمنت مانوس خاقان زمان ابو المظفر سلطان محمد قلی قطب شاہ قلعۂ گولکنڈہ کہ پایۂ تخت بود بعلت کثرت آبادی سقم ہوا کہ موجب آلام و اسقام مردم باشد پیدا ساخت بنا بران خاطر قدسی ماثر مائل آن شد کہ شہری

دیگر در کمال لطافت وصفا و وسعت وفضا زیب احداث یا بد اتفاقاً روزے دائرہ دولت و اقبال آن خدیوزمان متوجہ سیر وشکار گردید ناگاہ گذر میمنت اثر بندگان والا بصحرائے قریب سہ چہار کروہی گول کنڈہ کہ در وسعت وفسحت وصفا ولطافت نظیر وعدیل نداشت اتفاق افتادہ بنظر ہمایون رونق انتخاب یافت کہ برائے بنائے شہر مکانے بہتر وخوشتر ازین نتواند بود۔ پس منجمان دقیقہ شناس بہ پیشگاہ معدلت اساس طلب گشتند تا ساعتے مسعود شایستہ برائے بنائے شہر استخراج واختیار کنند وطراحان نادرفن ومعماران نووکہن نقشہ شہرے مشتمل چہار بازار وسیع وچہار طاق رفیع ودر ہر بازارے چند چارسو مساوی الاضلاع ودکاکین خوش اختراع بتعداد چہاردہ ہزار ودر پس ہر دکان ایوانے وعلاوہ برین از محلہ ہا وحمام وخانقاہ ومدرسہ ومسجد ولنگر ومہمانخانہ دوازدہ ہزار مکان وسمت شمالی مرکز دولت ومستقر سلطنت قرار دادہ ایوانہائے منیع وقصرہائے رفیع برلوح مہارت کشیدند ودر احسن ساعات بنائے شہر فرخندہ بنیاد نہادہ مجموع عمارات کوچہ وبازار وغیرہ را از سنگ وآہک بتکلف ہرچہ تمامتر پرداختند۔ وباسم بھاگ متی نام زنے کہ تعلق خاطر اقدس با او بہم رسیدہ بود نخستین بہ بھاگ نگر موسوم وبعد چندے کہ مسماۃ مذکورہ از شہرستان وجود بدار الملک عدم رحلت گزین شد بحیدرآباد مشتہر ساختند لیکن دیر باز ومدت دراز در افواہ عام ودیر السنہ انام نام نخستین جاری بود۔ شرقی این شہر سرکار بھونگیر است و

شمالی سرکار میدک و غربی سرکار مظفر نگر محمد آباد بیدر - وجنوبی سرکار گولکنڈہ کہ قلعہ
کوہی است واز کوہچۂ شرق رویہ قلعہ مذکور رودے برآمدہ شمالی میرود - وشمال
رویہ قلعۂ گول کنڈہ کوہی است کہ ازآن رود موسی شرقی برآمدہ متصل فصیل
حیدرآباد شدہ شرقی میرود در سرکار ایلور بکشنا وبھیمارود خاہا وغیرہ می پیوندد
چون حیدرآباد در عہد سلاطین قطب شاہیہ حصارے کہ موجب پناہ شہر باشد
نداشت مبارز خان صوبہ دار حیدرآباد بجہت عدم دست رس غنیمان دست
انداز در شہر حیدرآباد کہ تخمیناً پنج کروہ است طرح شہر پناہ انداخت ہنوز طیار
نشدہ بود کہ اجل حصار ہستیش منہدم ساخت و در مقابلۂ نواب مغفرت مآب آصفجاہ
مرحوم درباخت بعد ازان آن حصار پائدار بحکم نواب آصفجاہ ممدوح حسن انجام
یافت ازانجاکہ توجہ ہمت فیض نہمت سلطان محمد قلی قطب شاہ پیوستہ
بترویج اسلام ورفاہت جمہور انام بیشتر بود بفرمود تا مسجد جامع بسیار رفیع
وفسیح مجموع از سنگ و آہک مرتب نمودند وبہ مکہ مسجد اشتہار یافت گویند ہنگام
بنائے مکہ مسجد بادشاہ دین پناہ جمیع علما وصلحا را فراہم ساختہ فرمود کہ درین بنا
اول از دست کسی کہ در مدت عمرش نماز تہجد فوت نگشتہ باشد سنگے نہادہ شود
علما وصلحاے صادق الاقوال متفق اللفظ بعرض رسانیدند کہ درمیان ما احدے
بدین صفت یافتہ نمیشود انگاہ خاقان زمان فرمود خدا شاہد حال است کہ
ازابتدا تا حال نماز تہجد ازمن قضا نشد - این گفت و بدست مبارک خود اولاً

سنگی دران بنیاد نہادہ و تا عہد آن بادشاہ قریب سی ہزار ہون بخرچ تعمیر آن رسید و با تمام نرسید تا آنکہ در عہد سلطان عبداللہ و سلطان ابوالحسن تانا شاہ زیب اختتام یافت مگر کار جزوے کہ باقیماندہ بود در عہد بادشاہ غازی اورنگ زیب عالمگیر در ۱۱۰۴ھ یکہزار و یکصد و چہار ہجری صورت انجام پذیرفت و نیز بموجب حکم آن بادشاہ دین پناہ در وسط شہر چہار طاق در نہایت ارتفاع از سنگ ہاے تراشیدہ بغایت تکلف پرداختہ سقف آن بہ سنگ و آہک بستند و بر چہار گوشہ آن چہار مینار نہایت مستحکم و مرتفع و در آن چہار مینار حجرہ ہا جہت سکونت طلبۂ علم و در وسط حوضے با فوارۂ بزرگ ساختند تاریخ بناے آن یا حافظ است و ماوراے آن بہ تعمیر دارالشفا و حمام پرداختند و در مدرسہ علما و طلبا جہت افادت و در دارالشفا اطبا با جمیع مایحتاج ایشان براے معالجۂ بیماران مقرر شدند و ہر کدام را وظیفہ از سرکار آن شاہ دیندار معین بود و ہمین سان در دو فرسخے شرقی دارالسلطنت حیدرآباد طرح شہرے انداختہ موسوم بہ سلطان نگر ساختند و اساس عریض و متین بجہت دو قلعہ وسیع کہ یکے حصار باشد و دیگرے حصار دولتخانہ عالی بنا گذاشتند و بعرض پنجاہ درعہ خندقے بر دور حصار شہر حفر نمودہ و بمنبع آب رسانیدہ از آنجا بنیاد حصار برداشتند و بیست و پنج درعہ عریض مقرر کردند کہ بہ سنگ و گچ برآوردہ چون زمین برابر شود بہ بیست درعہ مرتفع ساختہ کنگرہ و سنگ انداز سازند و جمیع عمارات با تمام رسانند چنانچہ قریب سہ لک ہون بخرچ رسیدہ بود کہ اجل فرصت نداد و با تمام نرسید و بناے قلعۂ نو

ملتوی ماند. قلعهٔ کهنه قلعهٔ گولکنڈه است و قلعهٔ نو اکثر زبان زد به قلعهٔ کهن است
فی الحقیقت آنست که بیان شد. تاریخ واقعه سلطان محمد قلی قطب الملک هفتدهم ماه
ذیقعده سنه ۱۰۲۰ یکهزار و بیست هجریست. و تاریخ جلوس سلطان محمد قطب شاه
درهمان روز است و سال تولد سلطان عبد الله خلف سلطان محمد قطب شاه
سنه ۱۰۲۳ یکهزار و بیست و سه هجری است فقط. تمام شد

از منِ مسکین درین مشکین سواد گر خطائے رفته است آهو مگیر